

การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบ
พหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

มิถุนายน 2555

การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบ
พหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

มิถุนายน 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบ
พหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ปฐมวัย

มิถุนายน 2555

วัชรินทร์ อิศรนาเวศ. (2555). การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ท. ปริญญาโท กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์ ดร.เยาวพา เดชะคุปต์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิราภรณ์ บุญส่ง.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ท กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนอนุบาลเมืองอ่างทอง จำนวน 15 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองด้วยตนเอง โดยทำการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 45 นาที ระยะเวลาในการทดลองทั้งสิ้น 24 ครั้ง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แผนการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ท ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและแบบประเมินความสามารถทางพหุปัญญาซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ .85 แบบแผนการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามแบบแผนการวิจัยแบบ One-Group Pretest-Posttest Design และทดสอบความแตกต่างของตัวแปรโดยใช้การทดสอบ t-test สำหรับ Dependent Sample ผลการวิจัยพบว่า

1. เด็กปฐมวัยก่อนได้รับการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ท มีความสามารถทางพหุปัญญา อยู่ในระดับปานกลาง และภายหลังได้รับการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ท มีความสามารถทางพหุปัญญา อยู่ในระดับสูง

2. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ท มีความสามารถทางพหุปัญญาทั้งรายด้านและโดยรวมสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

THE STUDY OF MULTIPLE INTELLIGENCES ABILITIES OF EARLY CHILDHOOD
CHILDREN EXPERINECING THE MULTIPLE INTELLIGENCES MODEL FOR LEARNING
OBTAINED THROUGH MOZART MUSIC

Presented in partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education degree in Early Childhood Education
at Srinakharinwirot University

June 2012

Wacharin Itsaranawet. (2012). **The Study Of Multiple Intelligences Abilities Of Early Childhood Children Experiencing The Multiple Intelligences Model For Learning Obtained Through Mozart Music**. Master Thesis, M.Ed. (Early Childhood Children). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Assoc. Prof. Dr.Yawvapa Tejagupta. Assist. Chiraporn Boonsong.

The purpose of this research was to study the early childhood children's Multiple Intelligences before and after Experiencing The Multiple Intelligences Model For Learning Obtained Through Mozart Music.

The samples used in study were 5-6 years old children who studied in kindergarten 2, in the second semester of the academic year 2010 at Anuban Muang Angthong School. The multi-stage random sampling was used to select 15 children. The experiment was carried for 45 minutes each day, 3 days per week for 8 consecutive weeks, totaling 24 times.

The research instruments were Experiencing The Multiple Intelligences Model For Learning Obtained Through Mozart Music obtained form with the reliability at .85 The design of the research study was one-group pretest-posttest design. The t-test for dependent samples was statistically used to analyze the data.

The result of research revealed that:

1. Before being obtained the Mozart Music, early childhood children have abilities in Multiple Intelligences at middle level. After using the Mozart Music, their Multiple Intelligences is at high level.

2. Early childhood children who have obtained the Mozart Music by using music abilities Multiple Intelligences both as a whole and each aspect with statistical significance at the level of .01

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตาม
รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท

ของ

วัชรินทร์ อิศรนาเวศ

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ปฐมวัย

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

วันที่ เดือน พ.ศ. 2555

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.เยาวพา เดชะคุปต์)

(รองศาสตราจารย์ ดร.กุลยา ตันติผลาชีวะ)

..... กรรมการ

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิราภรณ์ บุญส่ง)

(รองศาสตราจารย์ ดร.เยาวพา เดชะคุปต์)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิราภรณ์ บุญส่ง)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สิริมา ภิญโญนนตพงษ์)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาในการให้คำแนะนำและความอนุเคราะห์อย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.เยาวพา เตชะคุปต์ ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิราภรณ์ บุญส่ง กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ที่ได้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ ข้อคิด และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดีมาโดยตลอด และขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษยา ตันติผลาชีวะ และรองศาสตราจารย์ ดร.สิริมา ภิญโญนนตพงษ์ กรรมการสอบปริญญานิพนธ์ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณดร.พัฒนา ชัชพงษ์ ดร.สุจินดา ขจรรุ่งศิลป์ คณาจารย์สาขาวิชาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตและคณาจารย์สาขาวิชาอื่นๆ ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอน ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ที่ดีและมีคุณค่าให้แก่ผู้วิจัย จนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญญาพร อุณากรู ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวรรณา ไชยะธน ดร.ธวัชรัศม์ นิธิกุลธีระภักดิ์ ดร.มิ่ง เทพนครเมือง อาจารย์ต้องจิตต์ จิตดี อาจารย์สันติศักดิ์ ผาผาย ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบและให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียน คณะครูและนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ที่กรุณาให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดีในการทดลองและเก็บข้อมูลจนสำเร็จ ลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์สมพิศ ฤทธิฤาด ผู้ช่วยวิจัย และอาจารย์บรรจง นาควะรี ที่คอยให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย และอำนวยความสะดวกในการทดลองมาโดยตลอดและเพื่อนนิสิตปริญญาโทวิชาเอกการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ภาคปกติ รุ่นที่ 24 ที่คอยเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อสุรพล อิศรนาเวศ และคุณแม่อรวรรณ อิศรนาเวศ ที่ให้กำลังใจและสนับสนุนทุนวิจัยแก่ผู้วิจัยมาตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ตลอดจนพระคุณครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย

วัชรินทร์ อิศรนาเวศ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	5
ความสำคัญของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	5
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	5
ตัวแปรที่ศึกษา	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย	8
สมมติฐานการวิจัย	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีพหุปัญญา	11
ความหมายของพหุปัญญา	11
แนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีพหุปัญญา	12
ประเภทของพหุปัญญา	13
ประโยชน์ของพหุปัญญา	14
แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางพหุปัญญา	15
ลักษณะพหุปัญญา	17
รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้	21
บทบาทของบุคคลตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้	23
การพัฒนาหลักสูตรตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถทางพหุปัญญา	26
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับดนตรี	32
ความหมายของดนตรี	32

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
ความสำคัญและคุณค่าของคนตรี	33
องค์ประกอบของคนตรี	34
ประเภทของคนตรี	35
ลักษณะของคนตรี	40
ลักษณะของเพลงคลาสสิก	41
ทฤษฎีดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย	42
ดนตรีกับเด็กปฐมวัย	42
แนวการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย	44
วิธีการเลือกดนตรีให้เหมาะกับเด็กปฐมวัย	46
วิธีปลูกฝังให้เด็กรักดนตรี	47
ดนตรีโมสาร์ท	48
ประวัติโวล์ฟกัง อมาเดอุส โมสาร์ท	48
ความสำคัญของดนตรีโมสาร์ท	50
ความเป็นมาของโมสาร์ทเอฟเฟกต์	51
ความหมายของโมสาร์ทเอฟเฟกต์	51
ดนตรีโมสาร์ทกับพัฒนาการด้านต่างๆ	52
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับดนตรี	53
3 วิธีการดำเนินงานวิจัย	56
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	56
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	56
แบบแผนการวิจัย	62
การเก็บรวบรวมข้อมูล	62
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	63
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	63

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	66
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	66
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	66
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	74
ความมุ่งหมายของการวิจัย	74
ความสำคัญของการวิจัย	74
สมมติฐานการวิจัย	74
ขอบเขตของการวิจัย	74
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	74
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	75
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	75
วิธีดำเนินงานวิจัย	75
การวิเคราะห์ข้อมูล	75
สรุปผลการวิจัย	76
อภิปรายผล	76
ข้อสังเกตที่ได้จากการวิจัย	88
ข้อเสนอแนะทั่วไป	89
ข้อเสนอแนะในการวิจัย	89
บรรณานุกรม	90

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก	98
ภาคผนวก ก คู่มือและตัวอย่างแผนการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบ พหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท.....	99
ภาคผนวก ข แบบสังเกตความสามารถทางพหุปัญญา	115
ภาคผนวก ค ค่าเฉลี่ย ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการ จัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรี โมสาร์ทเป็นรายบุคคล	125
ภาคผนวก ง รูปภาพการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ ประกอบดนตรีโมสาร์ท	129
ภาคผนวก จ บัญชีรายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	134
ภาคผนวก ฉ รายชื่อผู้ช่วยวิจัย	136
ประวัติย่อผู้วิจัย	138

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ลักษณะพหุปัญญา	18
2 แผนดำเนินการ	58
3 แบบแผนการวิจัย	62
4 ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดประสบการณ์ ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท	67
5 การเปรียบเทียบ ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลัง การจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท..	69
6 ตัวอย่าง ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย เป็นรายบุคคล	71

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้กับความสามารถ ด้านต่างๆ ตามแนวคิดพหุปัญญาจากกิจกรรม ภาพที่ฉันวาด	103
2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้กับความสามารถ ด้านต่างๆ ตามแนวคิดพหุปัญญาจากกิจกรรม เครื่องดนตรีของฉัน	107
3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้กับความสามารถ ด้านต่างๆ ตามแนวคิดพหุปัญญาจากกิจกรรม ผ้าใบกอล์ฟ.....	111

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

เด็กเป็นทรัพยากรที่สำคัญและมีคุณค่าในการพัฒนาประเทศ ซึ่งการพัฒนาในวัยเด็กจะเป็นพื้นฐานอันมั่นคงต่อไปในอนาคตโดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กปฐมวัย เป็นช่วงวัยที่สำคัญที่สุดสำหรับพัฒนาการของชีวิตมนุษย์เพราะสิ่งที่เด็กได้รับจากประสบการณ์และการเรียนรู้ในช่วง 5 ปี แรกของชีวิตมีผลต่อการวางรากฐานที่สำคัญของพัฒนาการทุกด้าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2523: บทนำ) บลูม กล่าววว่า เด็กปฐมวัยเป็นช่วงที่มีความสำคัญต่อการวางรากฐานของพัฒนาการทุกด้าน เด็กในวัยนี้มีความสามารถที่จะเรียนรู้ได้มากที่สุด พัฒนาการด้านต่างๆ เจริญอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะพัฒนาการทางด้านสติปัญญา ในช่วง 4 ปีแรก เจริญถึง 50% และจะเพิ่มขึ้นเป็น 80% เมื่ออายุครบ 8 ปี (คณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2531: 4 ; อ้างอิงจาก Boom. 1964: 8) นอกจากนี้ วีสเทค ได้บรรยายความสามารถของสมองทั้งสองซีกว่า สมองซีกซ้าย เกี่ยวข้องกับความสามารถในการใช้ภาษาพูด การวิเคราะห์ การจัดลำดับก่อนหลัง การควบคุมพฤติกรรม การรู้เวลา และสถานที่ เป็นการเรียนรู้ด้านภาษา คณิตศาสตร์ ส่วนสมองซีกขวาจะมีความสามารถเกี่ยวกับภาษาท่าทาง ความสนุกสนานทางดนตรี เรื่องของภาพรวม จินตนาการ ไหวพริบ ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ การสังเคราะห์ และการคิดสิ่งใหม่ๆ แปลกๆ เพราะฉะนั้น การที่คนเรามีความสามารถ ทั้งการพูดพูด การคิด การเรียนรู้ ทำสิ่งต่างๆ ได้ ก็ด้วยการทำงานของสมองทุกส่วนไม่ใช่การทำงานของสมองเพียงส่วนใดส่วนหนึ่ง แต่เป็นสมองทุกส่วนทำงานประสานกัน (กมลพรรณ ชิวพันธ์ศรี. 2545: 40 ; อ้างอิงจาก Restak. 1995: 35) การพัฒนาสมองของเด็กปฐมวัยเป็นสิ่งจำเป็นมากเพราะเด็กในวัยนี้จะมีสติปัญญาดี สามารถเรียนรู้ได้เร็วและมีประสิทธิภาพมากกว่าเด็กในวัยอื่นเมื่อเด็กมีความสมดุลระหว่างร่างกายและจิตใจ และอยู่ในบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ สมองของเขาจะเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วเพื่อสร้างเครือข่ายระบบประสาทที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสติปัญญา (ปาริฉัตร เสวตเศรณี .2546: 28-40; อ้างอิงจาก Ward. 1988)

การจัดประสบการณ์ให้เด็กปฐมวัยนั้นควรจัดให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กคำนึงถึงตัวเด็กเป็นหลัก โดยควรจัดประสบการณ์ให้เด็กได้ “ลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้” เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน ประสบการณ์ที่ใกล้ชิดตัวเด็กและอยู่ในสิ่งแวดล้อมของเด็ก อีกทั้งต้องคำนึงถึงความแตกต่างและความสนใจของเด็กเป็นรายบุคคล เพราะเมื่อเด็กมีความสนใจในกิจกรรมใดก็จะตั้งใจทำกิจกรรมและเรียนรู้อย่างสนุกสนาน ยิ่งไปกว่านั้นควรจัดประสบการณ์ให้เด็กมีโอกาสเรียนรู้ในหลายรูปแบบ เช่น การปฏิบัติทดลอง การนำไปทัศนศึกษา การเล่นบทบาทสมมติ การเล่นเป็นกลุ่ม

และเดี่ยว ซึ่งเด็กแต่ละคนอาจจะมีการเรียนรู้ไม่เหมือนกัน นอกจากนี้การจัดหน่วยประสบการณ์ให้กับเด็กควรจัดในรูปของกิจกรรมต่างๆ ตามกิจกรรมตารางประจำวัน ได้แก่ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมเสรี กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมกลางแจ้ง และกิจกรรมเกมการศึกษา

การพัฒนาคุณภาพคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ควรเน้นที่การพัฒนาศักยภาพของบุคคลรอบด้านตามความสามารถและความถนัดซึ่งตรงตามแนวคิดทฤษฎีพหุปัญญาซึ่งเน้นแนวทางใหม่ที่สามารถนำมาพัฒนาเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ การ์ดเนอร์ (เฮวพา เดชะคุปต์. 2544: 15-19; อ้างอิงจาก Gardner. 1987) นักจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยฮาวาร์ด เป็นผู้คิดทฤษฎีพหุปัญญา (Theory of Multiple Intelligences) ซึ่งเป็นทฤษฎีที่ศึกษาเกี่ยวกับปัญญาและการทำงานของสมองของมนุษย์ เขาเชื่อว่า ปัญญาคือ ความสามารถทางชีวภาพที่เป็นโครงสร้างทางชีวจิตวิทยา (Biopsychology) ซึ่งเป็นตัวสร้างแหล่งทางความคิดของคนเรา และจะส่งผลต่อเนื้อหาในแต่ละด้าน การ์ดเนอร์เชื่อว่า คนทั่วไปจะมีปัญญาหลายด้าน โดยแต่ละด้านจะขึ้นอยู่กับความสามารถและจะแสดงออกมาในรูปแบบที่แตกต่างกัน ได้แก่ ปัญญาด้านภาษา (Linguistic Intelligence) ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ (Logical – Mathematical Intelligence) ปัญญาด้านมิติ (Spatial Intelligence) ปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว (Bodily - Kinesthetic Intelligence) ปัญญาด้านดนตรี (Musical Intelligence) ปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล (Interpersonal Intelligence) ปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง (Intrapersonal Intelligence) ปัญญาด้านธรรมชาติ (Naturalist Intelligence) และปัญญาด้านอัตถภาวนิยม จิตนิยมหรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต (Existential Intelligence) ซึ่งการ์ดเนอร์ เชื่อว่า มนุษย์แต่ละคนจะมีปัญญาแต่ละด้านไม่เท่ากันแต่ก็สามารถพัฒนาได้และปัญญาต่างๆ สามารถทำงานร่วมกันได้

รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ (The Multiple Intelligences Model for Learning) เป็นรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ พัฒนาขึ้นโดย รศ.ดร.เฮวพา เดชะคุปต์ ที่สร้างขึ้นบนพื้นฐานทฤษฎีพหุปัญญาของโฮเวิร์ด การ์ดเนอร์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเน้นการพัฒนาศักยภาพและความถนัดของผู้เรียนทุกด้าน โดยพัฒนาให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมไทย และสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีขั้นตอนในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามารถทางพหุปัญญา 9 ด้าน ตามหลักการ 5 ขั้น ใช้อักษรย่อว่า ACACA ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Active learning) ขั้นที่ 2 ขั้นการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้อื่น (Cooperation learning) ขั้นที่ 3 ขั้นการวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (Analysis) ขั้นที่ 4 ขั้นการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) ขั้นที่ 5 ขั้นการนำสิ่งที่ได้

เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีความหมาย (Application) ซึ่งรูปแบบดังกล่าว ได้มีการทดลองใช้กับเด็กปฐมวัยและพบว่า เด็กปฐมวัยมีความสามารถทางพหุปัญญาสูงขึ้น

ดนตรีเป็นหนึ่งในกิจกรรมที่ควรจัดให้แก่เด็กทั้งนี้เพราะ (อุดม เพชรสังหาร.2549: 3) ดนตรีช่วยช้บกล่อมโลกให้รื่นรมย์มานานแสนนาน ซึ่งนอกจากความสุขที่มนุษย์เราที่ได้รับจากเสียงเพลงแล้วดนตรียังมีอิทธิพลต่อร่างกายและจิตใจของเราอย่างน่าอัศจรรย์อีกด้วย สำหรับเด็ก ๆ แล้วมีงานวิจัยชี้ชัดว่า ดนตรีมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาสติปัญญา ความคิดสร้างสรรค์ และทักษะในด้านต่างๆของเด็กตั้งแต่ยังเล็ก ดนตรีสากลโดยเฉพาะอย่างยิ่ง บทเพลงโมสาร์ทซึ่งเป็นผลงานเพลงของคีตกวีที่มีชื่อเสียงระดับโลก ที่มีผู้นำไปใช้ในงานวิจัยมากที่สุด และผลวิจัยที่ได้ก็น่าพิศวง จนก่อให้เกิดคำว่า “โมสาร์ทเอฟเฟกต์” ขึ้นมา

ในปัจจุบันมีการศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย การที่จะนำมาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาเด็กในระดับปฐมวัยทั้งในและต่างประเทศ หนึ่งในจำนวนนั้นก็คือ “เพลงหรือดนตรี” ซึ่งนักวิชาการ นักศึกษา ท่านผู้รู้ ปราชญ์ รวมทั้ง พ่อแม่ผู้ปกครอง ผู้เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยต่างก็เห็นคุณค่า ความสำคัญ ประโยชน์แห่งศาสตร์ทางดนตรี ในการที่จะนำเพลงหรือดนตรีมาเป็นสื่อแห่งการพัฒนาเด็กปฐมวัยในด้านต่างๆ (พิทักษ์ ศขวงษ์. 2541: 21) การใช้ดนตรีและเพลงประกอบการเรียนการสอนถือว่าเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาอย่างหนึ่งในวงการการศึกษาของไทยเรา มีบทบาทสำคัญที่จะช่วยในการเรียนการสอนได้แทบทุกวิชา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับปฐมวัย ทั้งนี้เพราะธรรมชาติของเด็กระดับนี้ไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิงจะมีความสนใจในการร้องเพลงหรือการเคลื่อนไหวร่างกายในลักษณะต่างๆ ให้เข้ากับจังหวะเพลง ครูควรจัดกิจกรรมโดยใช้ดนตรีและเพลงประกอบเพื่อสร้างความสนใจและก่อให้เกิดการเรียนรู้ (เยาวพา เดชะคุปต์. 2540: 102) จากผลการวิจัยของเซย์โบลด์ (นงเยาว์ คลินิกคลาย; อ้างอิงจาก Seybold. 1975.) ที่วิจัยถึงบทบาทของดนตรีหรือเพลงในการสอนพูดแก่เด็กที่พูดช้า ผลปรากฏว่า การใช้กิจกรรมทางดนตรีหรือเพลงจะช่วยให้เด็กบางระดับได้พูดอย่างคล่องแคล่วในการพูดด้วย รวมทั้งช่วยสร้างบรรยากาศให้เพลิดเพลินและสนใจให้พูดด้วย ดนตรีหรือเพลงสามารถกระตุ้นการทำงานของสมองทั้งสองซีกให้ทำงานได้อย่างเต็มที่พร้อมๆ กัน และสอดคล้องกันทั้งระบบ กล่าวคือ ในขณะที่ฟังเพลงการฟังเนื้อร้องหรือร้องตามนั้นต้องใช้สมองซีกซ้าย ในขณะที่สมองซีกขวาจะทำหน้าที่เกี่ยวกับการรับรู้จินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ และการมองเห็นภาพโดยรวม ส่งผลให้การพัฒนาการทางภาษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการฟังและการพูดพัฒนาก้าวหน้าอย่างมาก (สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์. 2541: 11-12) การฟังเพลงและการร้องเพลงถือเป็นการจัดปัจจัยเกื้อหนุนในเชิงบวก กระตุ้นพัฒนาสมองทำให้เซลล์ประสาทของการเรียนรู้ทำงานและอยู่คงทน การฟังเพลงหรือดนตรีนับเป็นภาษาหนึ่งซึ่งใช้ถ่ายทอด ความรู้สึกที่ภาษาในลักษณะอื่นไม่สามารถถ่ายทอดได้ แทนที่จะเป็นคำพูดหรือท่าทาง ดนตรีเป็นการใช้เสียงและจังหวะเป็นสื่อในการถ่ายทอด

ความรู้สึก ดนตรีและเพลงจึงเป็นสิ่งที่เด็กปฐมวัยควรได้รับ นับแต่เด็กแรกเกิดเริ่มได้ยินเสียงต่างๆ ที่เขาสามารถเข้าใจได้แม้กระนั้นก็ตาม ภายใน 2-3 ปีต่อมาเด็กจะมีความเข้าใจภาษาและภาษาดนตรี (ถนุฑ์ สุทธิจิตต์. 2540: 11) ดังนั้นบิดา-มารดาและผู้ใกล้ชิดโดยเฉพาะอย่างยิ่งครูปฐมวัยควรมีส่วนช่วยในการจัดสภาพแวดล้อมทางดนตรีให้แก่เด็กเป็นอย่างยิ่ง

ดนตรีมีบทบาทสำคัญสำหรับเด็กปฐมวัยเช่น เวลาเด็กจะเข้านอน บิดา-มารดามักจะร้องเพลงกล่อม เด็กอายุ 2 ปี ชอบทดลองรำมะนาหรือระนาดมีเสียงอย่างไรเมื่อผู้ใหญ่เปิดโอกาสให้เด็กได้สัมผัสกับดนตรีต่างๆ เห็นได้ว่าดนตรีเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้สำหรับเด็กวัยนี้ แม้ว่าดนตรีมีประโยชน์ต่อเด็ก แต่การเลือกสรรดนตรีหรือเพลงให้เหมาะสมกับการฟังนั้น ยังมีคนส่วนน้อยที่คำนึงถึง ในปัจจุบันการฟังดนตรีของเด็กหรือความชอบฟังเพลง จะเป็นเพลงสมัยนิยม เพลงที่แต่งขึ้นมา มีเนื้อร้องจำง่ายสั้นๆ ร้องเข้าไปเข้ามาหรือทางภาษาดนตรี มีจังหวะที่สม่ำเสมอ ฟังอยู่ประมาณ 2-3 เดือนก็จะมีเพลงใหม่มาแทน ซึ่งในทางกลับกัน ดนตรีคลาสสิก (Classical Music) จะมีคนฟังน้อยมากหรือไม่รู้จักเพลงคลาสสิกหรือเพลงอมตะ สำหรับเพลงอมตะหรือเพลงคลาสสิกนั้น จะมีจังหวะการบรรเลงที่ถึง พร้อมด้วยองค์ประกอบของดนตรีสูงสุดของทำนอง การประสานเสียง สีสันของดนตรี รูปแบบของโครงสร้าง การถ่ายทอดอารมณ์ (สุกรี เจริญสุข. 2532: 64) ดนตรีมีลักษณะหลายประการ โดยเฉพาะดนตรีคลาสสิกที่มีเสียงสูงต่ำและจังหวะต่อเนื่อง การเปิดเพลงให้เด็กฟังทำให้เขาแยกแยะเสียงเครื่องตี เครื่องเป่า ซึ่งเป็นของเรื่องศิลปะที่ควบคุมโดยสมองซีกขวา และยังได้สังเกตความถี่ ความห่างของจังหวะเพลง ซึ่งเป็นเรื่องของการคิดคำนวณในสมองซีกซ้าย นอกจากนี้การให้เด็กฟังเพลงแล้วลองให้ทำเลข พบว่า เด็กจะทำเลขได้ดีกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ฟังเพลง นอกจากนั้นเด็กที่ฟังเพลงบ่อยๆ จะไวต่อคลื่นเสียงต่างๆ ทำให้เรียนดนตรีได้ดีและสุขภาพจิตดีด้วย

จากที่กล่าวมา แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของดนตรีกับเด็กปฐมวัย นอกจากนี้ ตามแนวคิดทฤษฎีพหุปัญญาที่ ไฮเวิร์ด การ์ดเนอร์ คิดขึ้น หนึ่งในพหุปัญญาด้านต่างๆ ของการ์ดเนอร์คือปัญญาด้านดนตรี (เยาวพา เดชะคุปต์. 2554: 20) ซึ่งหมายถึง ความสามารถในการใช้ทักษะในการแสดงออก การแต่งและการชื่นชมในแบบแผนของดนตรี และหมายรวมถึงการจำและการแต่งจังหวะเสียง และจังหวะดนตรี การ์ดเนอร์เชื่อว่า ปัญญาด้านดนตรีควรจะมีอยู่ในทุกโครงสร้างของทักษะทางด้านดนตรีเช่นเดียวกับปัญญาด้านภาษา ซึ่งจากการศึกษาพหุปัญญาทฤษฎีในด้านความสามารถทางด้านดนตรีการ์ดเนอร์ยังศึกษาประวัติของโมสาร์ทอีกด้วย จึงสรุปได้ว่า ดนตรีโมสาร์ทสามารถนำมาเข้ามาส่งเสริมให้กับเด็กปฐมวัยได้เป็นอย่างดี

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ทว่าจะสามารถส่งเสริมความสามารถทางพหุปัญญาในเด็กปฐมวัยได้มากน้อยเพียงใด โดยผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าว่าเมื่อเด็กได้รับการจัด

ประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ทแล้วความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กจะมีแนวโน้มไปในทิศทางใดทั้งนี้เพื่อจะนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนให้กับเด็กปฐมวัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นแนวทางสำหรับครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ทเพื่อพัฒนาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนชาย-หญิงที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนอนุบาลเมืองอ่างทอง จำนวน 2 ห้อง นักเรียนทั้งหมด 45 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชาย-หญิงที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนอนุบาลเมืองอ่างทอง จำนวน 15 คน โดยมีขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 จับสลากนักเรียนจากจำนวน 2 ห้อง มา 1 ห้อง ขั้นตอนที่ 2 จับสลากเด็กปฐมวัยจำนวน 15 คน จากจำนวนเด็กปฐมวัยในห้องเรียนที่จับสลากได้

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท 5 ชั้น ได้แก่

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถทางพหุปัญญา 9 ด้าน ประกอบด้วย

1. ความสามารถด้านภาษา (Linguistic Intelligence)
2. ความสามารถด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ (Logical – Mathematical Intelligence)
3. ความสามารถด้านมิติ (Spatial Intelligence)
4. ความสามารถด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว (Bodily Kinesthetic Intelligence)
5. ความสามารถด้านดนตรี (Musical Intelligence)
6. ความสามารถด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล (Interpersonal Intelligence)
7. ความสามารถด้านความเข้าใจตนเอง (Intrapersonal Intelligence)
8. ความสามารถด้านธรรมชาติ (Naturalist Intelligence)
9. ความสามารถด้านอัตถวายนิยม จิตนิยมหรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต (Existential Intelligence)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **เด็กปฐมวัย** หมายถึง เด็กนักเรียนชาย-หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนอนุบาลเมืองอ่างทอง

2. **ดนตรีโมสาร์ท** หมายถึง ดนตรีคลาสสิก ซึ่งเป็นเพลงที่ไวล์ฟกัง อมาเดอุส โมสาร์ทซึ่งเป็นคีตกวีเอกของโลก ชาวออสเตรียเป็นผู้แต่งซึ่ง โดยแนวเพลงของโมสาร์ทที่นำมาใช้เป็นประเภทเพลงบรรเลง ซึ่งมีลักษณะเป็นเพลงที่มีเสียงสูงต่ำ และจังหวะต่อเนื่อง การประสานเสียง สีสันของเครื่องดนตรี การถ่ายทอดทางอารมณ์ได้หลากหลาย ฟังแล้วทำให้เกิดการจินตนาการจะเห็นได้ว่า ดนตรีโมสาร์ท ทำให้ผู้ฟังเกิดความเพลิดเพลิน เกิดอารมณ์ หรือความรู้สึกต่าง ๆ ต่อบทเพลง เสียงธรรมชาติต่าง ๆ เช่น ลมพัด นกร้อง เสียงคลื่น เสียงน้ำตก จะทำให้ผู้ได้ยินมีความสุข ซึ่งมีผู้นำ ดนตรีโมสาร์ทมาใช้ในการศึกษาต่างๆ

3. **การจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท** หมายถึง การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย โดยใช้พหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ รองศาสตราจารย์ ดร.เยาวพา เดชะคุปต์ พัฒนาขึ้นเพื่อเป็นรูปแบบใน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยมีพื้นฐานจากทฤษฎีพหุปัญญาของ ศ.ดร.โฮเวิร์ด การ์ดเนอร์ ประกอบเพลงโมสาร์ท โดยผู้วิจัยจะเปิดดนตรีโมสาร์ทให้เด็กฟังและให้เด็กเคลื่อนไหวอิสระประกอบเพลง ผู้วิจัยสนทนากับเด็กเกี่ยวกับเพลงโมสาร์ท และแบ่งกลุ่มให้เด็กๆ ทำกิจกรรมร่วมกัน หลังจากนั้นให้เด็กคิดวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกิจกรรมและโยนไปสู่การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยมีขั้นตอนการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 9 ด้าน ซึ่งมีการจัดประสบการณ์ตามหลักการ 5 ขั้น โดยใช้ชื่อย่อว่า ACACA ไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 A ขั้นผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองอย่างมีชีวิตชีวา (Active learning) ในขั้นนี้ ผู้วิจัยจะเปิดดนตรีโมสาร์ทให้เด็กฟังและเคลื่อนไหวอิสระประกอบเพลง

ขั้นที่ 2 C ขั้นผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้อื่น (Cooperation learning) ในขั้นนี้ ผู้วิจัยแบ่งเด็กๆ ออกเป็นกลุ่มย่อย เพื่อให้ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน

ขั้นที่ 3 A ขั้นผู้เรียนวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (Analysis) ในขั้นนี้ ผู้วิจัยแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่มแล้วเด็กๆ จะต้องคิดวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 4 C ขั้นผู้เรียนสรุปและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) ในขั้นนี้ ผู้วิจัยและเด็กร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนจากการทำกิจกรรม

ขั้นที่ 5 A ขั้นผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (Application) ในขั้นนี้ ผู้วิจัยใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กๆ แสดงความคิดเห็นและโยนไปสู่การใช้ในชีวิตประจำวัน

4. ความสามารถทางพหุปัญญา หมายถึง ความสามารถของเด็กปฐมวัยในการทำกิจกรรมตามแนวคิดทฤษฎี พหุปัญญาของโฮเวิร์ด การ์ดเนอร์ แบ่งออกเป็น 9 ด้าน ดังต่อไปนี้

4.1 ความสามารถทางพหุปัญญาด้านภาษา (Linguistic Intelligence) หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติตามคำสั่ง ความสามารถในการสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ ความสามารถในการแสดงความคิดเห็นจากการฟังเพลง

4.2 ความสามารถทางพหุปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ (Logical – Mathematical Intelligence) หมายถึง ความสามารถในการจำแนก/เปรียบเทียบ ความสามารถในการจัดหมวดหมู่/ประเภทสิ่งของต่างๆ ความสามารถในการบอกสัญลักษณ์ตัวเลขที่ระบุในเนื้อเพลงท่วงทำนอง

4.3 ความสามารถทางพหุปัญญาด้านมิติ (Spatial Intelligence) หมายถึง ความสามารถในการวาดภาพ/ออกแบบผลงานด้านศิลปะอย่างสร้างสรรค์ ความสามารถในการบอกตำแหน่งที่ตั้ง ความสามารถในการบอกทิศทางของสิ่งต่างๆ

4.4 ความสามารถทางพหุปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว (Bodily Kinesthetic Intelligence) หมายถึง ความสามารถในการควบคุมการเคลื่อนไหวร่างกาย ความสามารถในการเคลื่อนไหวอย่างครบองค์ประกอบ และความสามารถในการควบคุมการประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อมือกับประสาทตา

4.5 ความสามารถทางพหุปัญญาด้านดนตรี (Musical Intelligence) หมายถึง ความสามารถโต้ตอบต่อจังหวะและเสียงเพลง ความสามารถในการร้องเพลงและแสดงท่วงท่าประกอบ ความสามารถในการแสดงท่าทางตามจังหวะ/สัญญาณ

4.6 ความสามารถทางพหุปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล (Interpersonal Intelligence) หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่ม เชื้อเพื่อและแบ่งปัน ความสามารถในการเป็นผู้นำผู้ตาม

4.7 ความสามารถทางพหุปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง (Intrapersonal Intelligence) หมายถึง มีความตั้งใจและเอาใจใส่ต่องานที่ทำ ทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง ทำงานอย่างมีเป้าหมาย

4.8 ความสามารถทางพหุปัญญาด้านธรรมชาติ (Naturalist Intelligence) หมายถึง เข้าใจการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม รู้จักใช้สิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่า รู้จักบำรุงรักษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

4.9 ความสามารถด้านอัตถวายนิยม จิตนิยมหรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต (Existential Intelligence) คือ การเข้าใจความสัมพันธ์ของร่างกาย/จิตใจ มีความไวในประเด็นคำถาม เข้าใจบทบาทของตนเอง

ความสามารถทางพหุปัญญาในงานวิจัยนี้ สามารถวัดได้จากแบบสังเกตความสามารถทางพหุปัญญา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

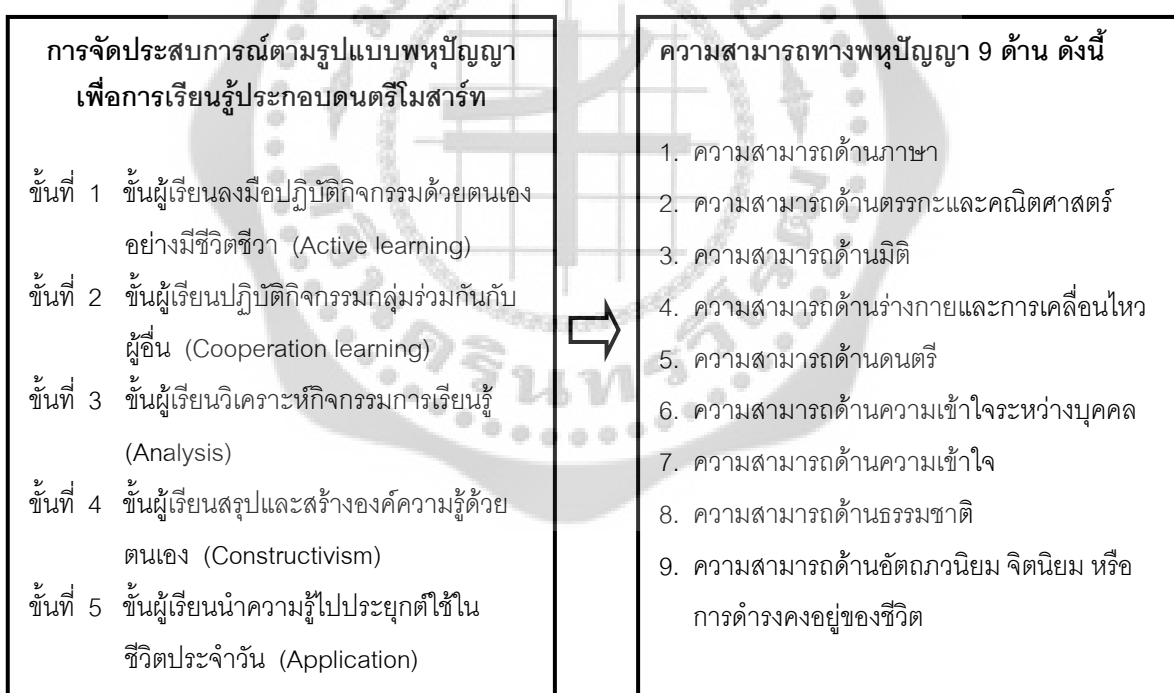
ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ท ซึ่งคาดว่าจะสามารถพัฒนาคุณภาพคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์โดยเน้นที่การพัฒนาศักยภาพของบุคคลรอบด้านตามแนวคิดทฤษฎีพหุปัญญาซึ่ง ศ.ดร.กอร์ดเนอร์ (เยาวพา เดชะคุปต์. 2544: 15-19; อ้างอิงจาก Gardner. 1987) นักจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด เป็นผู้คิดทฤษฎีพหุปัญญา (Theory of Multiple Intelligences) ขึ้น โดยเป็นทฤษฎีที่ศึกษาเกี่ยวกับพหุปัญญาและการทำงานของสมองของมนุษย์ เขาเชื่อว่า ปัญญา คือ ความสามารถทางชีวภาพที่เป็นโครงสร้างทางชีวจิตวิทยา (Biopsychology)

ซึ่งเป็นตัวสร้างแหล่งทางความคิดของคนเรา และจะส่งผลต่อเนื้อหาในแต่ละด้าน การ์ดเนอร์ เชื่อว่า คนทั่วไปจะมีปัญญาหลายด้าน โดยแต่ละด้านจะขึ้นอยู่กับความสามารถและจะแสดงออกมาในรูปแบบที่แตกต่างกัน

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสนใจศึกษารูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ (The Multiple Intelligences Model for Learning) หรือรูปแบบ ACACA ประกอบดนตรีโมสาร์ท เป็นรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ดังกล่าว พัฒนาขึ้นโดย รองศาสตราจารย์ ดร.เยาวพา เตชะคุปต์ ที่สร้างขึ้นโดยพื้นฐานจากทฤษฎีพหุปัญญาของ โฮเวิร์ด การ์ดเนอร์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเน้นการพัฒนาศักยภาพและความถนัดของผู้เรียนทุกด้าน มีขั้นตอนในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามารถทางพหุปัญญา 9 ด้าน ตามหลักการ 5 ขั้น ใช้อักษรย่อว่า ACACA ซึ่งมีกรอบแนวคิดดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

สมมติฐานการวิจัย

เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท มีความสามารถทางพหุปัญญาสูงขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีพหุปัญญา
 - 1.1 ความหมายของพหุปัญญา
 - 1.2 แนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีพหุปัญญา
 - 1.3 ประเภทของพหุปัญญา
 - 1.4 ประโยชน์ของพหุปัญญา
 - 1.5 แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางพหุปัญญา
 - 1.6 ลักษณะพหุปัญญา
 - 1.7 รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้
 - 1.8 บทบาทของบุคคลตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้
 - 1.9 การพัฒนาหลักสูตรตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้
 - 1.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถทางพหุปัญญา
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับดนตรี
 - 2.1 ความหมายของดนตรี
 - 2.2 ความสำคัญและคุณค่าของดนตรี
 - 2.3 องค์ประกอบของดนตรี
 - 2.4 ประเภทของดนตรี
 - 2.5 ลักษณะของดนตรี
 - 2.6 ลักษณะของเพลงคลาสสิก
 - 2.7 ทฤษฎีดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย
 - 2.8 ดนตรีกับเด็กปฐมวัย
 - 2.9 แนวการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย
 - 2.10 วิธีการเลือกดนตรีให้เหมาะกับเด็กปฐมวัย
 - 2.11 วิธีปลูกฝังให้เด็กรักดนตรี
 - 2.12 ดนตรีโมสาร์ท
 - 2.12.1 ประวัติไวล์ฟัง อมาเดอุส โมสาร์ท
 - 2.12.2 ความสำคัญของดนตรีโมสาร์ท

2.12.3 ความเป็นมาของโมสาร์ทเอฟเฟกต์

2.12.4 ความหมายของโมสาร์ทเอฟเฟกต์

2.12.5 ดนตรีโมสาร์ทกับพัฒนาการด้านต่างๆ

2.13 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับดนตรี

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีพหุปัญญา

1.1 ความหมายของพหุปัญญา

ทฤษฎีพหุปัญญา เป็นแนวคิดทฤษฎีของ โฮเวิร์ด การ์ดเนอร์ นักจิตวิทยาและนักการศึกษา แห่งมหาวิทยาลัย ฮาร์วาร์ด เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับ ศักยภาพและความถนัดของบุคคล โดยมีผู้สนใจ ศึกษาและให้ความหมายไว้ดังนี้

การ์ดเนอร์ (เยาเวา เดชะคุปต์. 2544: 2-3; อ้างอิงจาก Gardner.1983) ได้ให้นิยามของคำ ว่า พหุปัญญา ว่าเป็นความสามารถทางด้านชีวจิต (Biopsychological Potential) นั่นคือ คนทุกคน สามารถแสดงออกซึ่งองค์แห่งปัญญาที่เขาสามารถและพัฒนาความสามารถนั้นกับบริบทต่างๆตาม สภาพแวดล้อมของตนเขามองสติปัญญาในหลายลักษณะและเชื่ออีกว่า สติปัญญาของแต่ละคนจะ เป็นกระบวนการทางจิตใจหรือความสามารถที่จะค้นหา แก้ปัญหา และสร้างผลผลิตที่มีคุณค่า เป็นที่ ยอมรับของสังคม

นภเนตร ธรรมบวร (2545: 8) กล่าวถึงพหุปัญญา หมายถึงความสามารถของคนในการใช้ สมองซึ่งจัดเป็นอวัยวะที่มีความสำคัญมากของร่างกายมนุษย์ เพราะนอกจากจะทำหน้าควบคุม เกี่ยวกับสติปัญญา ความคิด การเรียนรู้พฤติกรรม และบุคลิกภาพของมนุษย์แล้วสมองยังทำหน้าที่ ควบคุมการทำงานของอวัยวะอื่นๆด้วย

การ์ดเนอร์ (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. 2544: 108; อ้างอิงจาก Gardner.1983) ให้ความหมาย ของคำว่า พหุปัญญาว่าประกอบด้วยหลัก 3 ประการ

1. ความสามารถในการแก้ปัญหา
2. ความสามารถในการสร้างสรรค์ และค้นพบสิ่งใหม่ที่ก่อให้เกิดประโยชน์หรือ

ผลผลิตอันมีประสิทธิภาพ

3. ความสามารถในการพบเห็นปัญหาใหม่

สรุปได้ว่า พหุปัญญาหมายถึง ปัญญา ความสามารถที่หลากหลายในตัวบุคคลที่ ถูกควบคุมโดยสมองแต่ละส่วนสามารถใช้สติปัญญา ความสามารถในการทำกิจกรรมต่างๆอย่างมี เป้าหมาย หรือความสามารถที่จะค้นหา แก้ปัญหา และสร้างผลผลิตที่มีคุณค่าต่อตนเองและเป็นที่ยอมรับ ของสังคม ดังนั้นจึงต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อให้พัฒนา

ความสามารถทางสติปัญญาของบุคคล ในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 แนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีพหุปัญญา (Theory of Multiple Intelligences-MI)

เมื่อปี ค.ศ.1904 กระทรวงศึกษาในกรุงปารีส ได้ให้นักจิตวิทยาชาวฝรั่งเศสชื่อ อัลเฟรด บิเนท์ (ธีระศักดิ์ กองทรัพย์. 2543: 16; อ้างอิงจาก Alfred Binet.) และคณะทำการพิจารณาเครื่องมือ โดยกำหนดนักเรียนที่มีความเสี่ยงต่อการสอบตกเพื่อหาทางแก้ไข จากการพัฒนาเครื่องมือนี้ทำให้เกิดแบบทดสอบเชาว์ปัญญาขึ้นเป็นครั้งแรกของโลกหลายปีต่อมาจึงแพร่หลายเข้าไปในสหรัฐอเมริกา และใช้กันอย่างแพร่หลายจนเป็นที่รู้จักกันในปัจจุบันว่า “เชาว์ปัญญา” และแบบทดสอบ IQ หรือแบบทดสอบเชาว์ปัญญาเกือบ 18 ปี หลังจากที่มิแบบทดสอบเชาว์ปัญญาครั้งแรก นักจิตวิทยาชาวอเมริกาแห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ชื่อ ไฮเวิร์ด การ์ดเนอร์ ได้ประกาศว่า โลกของเราตีความฉลาดหรือเชาว์ปัญญาหรือสติปัญญาแคบไป การ์ดเนอร์ได้เสนอไว้ในหนังสือ “Frames of Mind” เมื่อปี พ.ศ 1983 ว่าความฉลาดหรือเชาว์ปัญญาของมนุษย์มีอย่างน้อย 8 ด้าน การ์ดเนอร์ เรียกทฤษฎีของเขาว่า “ทฤษฎีพหุปัญญา” (Theory of Multiple Intelligences-MI) การ์ดเนอร์ต้องการจะรู้จักศักยภาพของมนุษย์ที่นอกเหนือไปจากคะแนนทดสอบเชาว์ปัญญา เขาตั้งข้อสงสัยถึงความเชื่อถือได้ของแบบทดสอบเชาว์ปัญญาแบบต่างๆ ที่ดึงคนออกจากสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติและทำให้หรือตอบสนองเรื่องราวต่าง ๆ ที่ไม่เคยทำ การ์ดเนอร์บอกว่าความฉลาดหรือเชาว์ปัญญาน่าจะเกี่ยวกับความสามารถใน 1) การแก้ปัญหา และ 2) การออกแบบผลผลิตที่ทันสมัยในสถานการณ์ธรรมชาติ (อารี สันหนวี. 2542:1-2)

ไฮเวิร์ด การ์ดเนอร์ (เยาวพา เดชะคุปต์. 2544: 2-3; อ้างอิงจาก Howard Gardner. 1993) ศึกษาผู้ที่มีสมองบกพร่องบางส่วนพบว่าผู้ที่ถูกศึกษาังมีความสามารถในส่วนที่เหลืออยู่ ซึ่งเป็นการพิสูจน์ว่าสมองของมนุษย์แบ่งเป็นส่วน ๆ แต่ละส่วนกำหนดความสามารถเป็นเรื่อง ๆ หรือมีปัญญาหลาย ๆ อย่างถือกำเนิดมาจากสมองเฉพาะส่วนแตกต่างกัน การ์ดเนอร์ใช้ฐานความคิดจากศาสตร์ทางการรับรู้ (Cognitive Science) และให้คำจำกัดความคำว่า “ปัญญา” ว่าเป็นความสามารถเชิงชีวจิต (Biopsychological Potential) นั่นคือ คนทุกคนสามารถแสดงออกซึ่งองค์แห่งปัญญาที่เขามีความสามารถและพัฒนาความสามารถนั้นกับบริบทต่างๆตามสภาพแวดล้อมของตน เขามองปัญญาในหลายลักษณะเขาเชื่อว่าปัญญาแต่ละด้านจะเป็นกระบวนการทางจิตใจ หรือความสามารถที่จะค้นหา แก้ปัญหา และสร้างผลผลิตที่มีคุณค่าเป็นที่ยอมรับของสังคม (เยาวพา เดชะคุปต์. 2544; อ้างอิงจาก เชิดศักดิ์ ชุมนม. 2540)

สรุปได้ว่า ความเข้าใจในการศึกษาที่ผ่านมาเป็นเพียงการศึกษาเพียงปัญญาเพียงด้านเดียว แต่ในปัจจุบันได้มีการศึกษาศึกษามนุษย์แนวใหม่ ได้ทำการศึกษามนุษย์ด้านความสามารถในเชิงชีวิตที่เราเรียกว่าพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ตนเอง

1.3 ประเภทของพหุปัญญา

การ์ดเนอร์ (เยาเวพา เดชะคุปต์. 2544. 2-3; อ้างอิงจาก Gardner.1983) จำแนกความสามารถหรือปัญญาของคนเอาไว้ 7 ประเภท และภายหลังได้เพิ่มเติมอีก 2 ประเภท รวมเป็นปัญญา 9 ด้าน

1. ปัญญาด้านภาษา (Linguistic Intelligence) หมายถึงความสามารถในการจัดกระทำเกี่ยวกับโครงสร้างของภาษา เสียง ความหมาย และเรื่องที่เกี่ยวข้องกับภาษา เช่น ความสามารถในการใช้ภาษาห้วนล่อม การอธิบาย ผู้ที่มีความสามารถทางด้านภาษาสูง เช่น นักเล่านิทาน นักพูด นักการเมือง หรือด้านการเขียน เช่น กวี นักเขียนบทละคร บรรณารักษ์ นักหนังสือพิมพ์

2. ปัญญาด้าน ตรรกะและคณิตศาสตร์ (Logical - Mathematical Intelligence) หมายถึง ความสามารถในการมองเห็นความสัมพันธ์ แบบแผน ตรรกวิทยา การคิดเชิงนามธรรม และการคิดที่เป็นเหตุผล (Cause -effect) และการคิดคาดการณ์ (If-then) วิธีการที่ใช้การคิด ได้แก่ การจำแนกประเภท การจัดหมวดหมู่ การสันนิษฐาน สรุป การคิดคำนวณ การตั้งสมมติฐาน ผู้ที่มีความสามารถสูงในการใช้ตัวเลข เช่นนักบัญชี นักคณิตศาสตร์ นักสถิติ และผู้ให้เหตุผลที่ดีเช่น นักวิทยาศาสตร์ นักตรรกศาสตร์ นักจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์

3. ปัญญาด้านมิติ (Spatial Intelligence) หมายถึงความสามารถที่จะมองเห็น และแสดงออกเป็นรูปร่างถึงสิ่งที่เห็นและความคิดเกี่ยวกับพื้นที่ ผู้ที่มีความสามารถในการมองเห็นพื้นที่ ได้แก่ นายพราน ลูกเสือ ผู้นำทาง และสามารถปรับปรุงวิธีการใช้เนื้อที่ได้ดี เช่น สถาปนิก มัณฑนากร ศิลปิน นักประดิษฐ์

4. ปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว (Bodily - Kinesthetic Intelligence) หมายถึง ความสามารถในการใช้ทักษะร่างกาย เช่น ความคล่องแคล่ว ความแข็งแรง รวดเร็ว ความยืดหยุ่น ความประณีต และความไวทางประสาทสัมผัส ผู้ที่มีความสามารถในการใช้ร่างกายของตน แสดงความคิด ความรู้สึก ได้แก่ นักแสดง นักแสดงท่าไม้ นักกีฬา นาฏกร นักฟิสิกส์ และความสามารถในการใช้มือประดิษฐ์ เช่น นักปั้น ช่างซ่อมรถยนต์ ศัลยแพทย์

5. ปัญญาทางดนตรี (Musical Intelligence) หมายถึงความสามารถในการไวในเรื่องของจังหวะ ทำนอง เสียง ตลอดจนความสามารถในเข้าใจและวิเคราะห์ดนตรี ผู้ที่มีความสามารถในด้านนี้ ได้แก่ นักแต่งเพลง นักดนตรี นักวิจารณ์ดนตรี

6. ปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล (Interpersonal Intelligence) หมายถึงความสามารถในการเข้าใจอารมณ์ความรู้สึก ความคิดและเจตนาของผู้อื่น ทั้งนี้รวมถึงความไวในการสังเกตน้ำเสียง ใบหน้า ท่าทาง ทั้งยังมีความสามารถสูงในการรู้ถึงลักษณะต่างๆ ของสัมพันธภาพของมนุษย์ และความสามารถตอบสนองได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เช่น ความสามารถทำให้บุคคลหรือกลุ่มชนปฏิบัติตาม

7. ปัญญาด้านตนเอง หรือความเข้าใจตนเอง (Intrapersonal Intelligence) หมายถึงความสามารถในการรู้จักตนเอง และสามารถประพฤติปฏิบัติตนได้ด้วยตนเอง ผู้ที่มีความสามารถในการรู้จักตนเองได้แก่ การรู้จักตนเองตามความเป็นจริง เช่นมีจุดอ่อน จุดแข็งในเรื่องใด มีความรู้เท่าทันอารมณ์ ความคิด ความปรารถนาของตน มีความสามารถในการฝึกฝนตนเองและเข้าใจตนเอง

8. ปัญญาด้านธรรมชาติ (Naturalist Intelligence) หมายถึงความสามารถในการเข้าใจการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติ และปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ เข้าใจความสำคัญของตนเองกับสิ่งแวดล้อมและตระหนักถึงความสามารถของตนเองที่จะมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ธรรมชาติ เข้าใจถึงพัฒนาการของมนุษย์และดำรงชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตาย เข้าใจและจำแนกความเหมือนกันของสิ่งของ เข้าใจการหมุนเวียนเปลี่ยนแปลงของสสาร

9. ปัญญาด้านอัตถวาทนิยม จิตนิยม หรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต (Existential Intelligence) หมายถึง ความสามารถในการไต่ถามการจับประเด็นคำถามที่เกี่ยวกับการดำรงคงอยู่ของมนุษย์ เช่น ความหมายของชีวิต ทำไมคนเราถึงตาย และเรามาอยู่ที่นี่ได้อย่างไร

สรุปได้ว่า ทฤษฎีพหุปัญญาแบ่งออกเป็น 9 ประเภท ได้แก่ ปัญญาด้านภาษา ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ ปัญญาด้านมิติ ปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ปัญญาด้านดนตรี ปัญญาด้านความเข้าใจผู้อื่น ปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง ปัญญาด้านธรรมชาติ และปัญญาด้านการดำรงคงอยู่ของชีวิต

1.4 ประโยชน์ของพหุปัญญา

มีผู้กล่าวถึงประโยชน์ของพหุปัญญาไว้ดังนี้

กรีนฮอค (สุรศักดิ์ หลาบมาลา. 2540: 53-59; อ้างถึงจาก Greenhawk: 1997)

รวบรวมงานวิจัยเกี่ยวกับประโยชน์ของพหุปัญญาในห้องเรียนไว้ 5 รายการ ดังนี้

1. ช่วยให้นักเรียนเข้าใจความสามารถของตนเองและของคนอื่น
2. ช่วยให้นักเรียนใช้ประโยชน์จากจุดแข็งของตนและปรับปรุงจุดอ่อนของตนเอง

3. ช่วยเสริมความมั่นใจในตนเองของนักเรียนซึ่งจะช่วยให้นักเรียนกล้าทำงานที่ยากกว่าเดิม
4. ช่วยให้นักเรียนได้ดีขึ้น เพราะจะทำให้เกิดการจดจำไม่ลืม โดยเฉพาะบทเรียนที่ใช้ฝึกหลายปัญญา
5. ช่วยในการประเมินทักษะพื้นฐานระดับสูงของนักเรียนได้อย่างแม่นยำ จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าการจัดกิจกรรมพหุปัญญาในชั้นเรียน ทำให้ผู้เรียนและผู้สอนเข้าใจถึงความต้องการในการเรียนการสอนในห้องเรียนมากขึ้น

1.5 แนวทางการส่งเสริมความสามารถทางพหุปัญญา

การส่งเสริมความสามารถทางพหุปัญญาให้กับเด็กนั้น ต้องเข้าใจว่า เด็กทุกคนไม่ใช่อัจฉริยะแต่เด็กทุกคนมีความสามารถถึงขีดสูงสุดของแต่ละบุคคลได้ ซึ่งโบลตันและแคชวูด (ไมท สิทธิสุนทร 2545:21; อ้างอิงจาก Boulton-Lewis; & Catherwood. 1994: 52-53) กล่าวว่า การเปิดโอกาสให้เด็กแสดงออกถึงความรู้สึกร่างกายของตนเอง จากประสบการณ์ที่ได้รับด้วยการสื่อสารด้านต่างๆ เช่น การพูดแสดงความคิดเห็น การวาดภาพสิ่งที่ตนเองประทับใจ เป็นต้น ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้ เป็นการเรียนรู้ที่เด็กจะจดจำไปได้ยาวนาน และได้แสดงความสามารถของตนเองได้อย่างแท้จริง มีผู้กล่าวถึงแนวทางในการส่งเสริมความสามารถทางพหุปัญญา เสนอแนวทางในการส่งเสริมความสามารถทางพหุปัญญาให้แก่เด็กดังนี้

1. จัดกิจกรรมโดยให้เด็กได้เรียนรู้ และกิจกรรมร่วมกัน อาจจะเป็นกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มเล็ก โดยเน้นการเรียนรู้แบบบูรณาการ และฝึกความสามารถในด้านต่างๆ ให้กับเด็ก เช่น ความสามารถด้านดนตรี ความสามารถด้านภาษา ความสามารถด้านตรรกศาสตร์และคณิตศาสตร์ ความสามารถด้านการเคลื่อนไหวด้านร่างกาย ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ ความสามารถด้านมนุษยสัมพันธ์ ความสามารถในด้านเข้าใจตนเอง ความสามารถด้านธรรมชาติวิทยา
2. เด็กและครูร่วมกันวางแผนการเรียนรู้ของตนเอง เพื่อเป็นการพัฒนาความสามารถในด้านตนเองหรือมีความสามารถพิเศษ
3. การเรียนรู้ของเด็กเกิดจากความต้องการที่ต่อเนื่องจากการเรียนรู้ในเรื่องหนึ่งและเด็กยังสนใจ ครูควรจะช่วยหรือหรือให้คำแนะนำ นอกจากนี้อาจจะเกิดจากความต้องการที่จะเรียนรู้ด้วยตนเองโดยครูไม่ได้กระตุ้น
4. ควรเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกตามความสามารถที่มีอยู่อย่างเต็มที่ โดยส่งเสริมให้มีการจัดมุมประสบการณ์สำหรับเด็กได้เลือกทำกิจกรรมที่สนใจ และแสดงความสามารถด้านที่ตนเองถนัด

สุรศักดิ์ หลาบมาลา (2540: 52-53) กล่าวถึงแนวทางในการส่งเสริมความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กดังนี้

1. การจัดกิจกรรมยืดเด็กเป็นศูนย์กลาง โดยมีครูคอยแนะนำ และให้การสนับสนุน การเรียนรู้ เน้นการค้นพบ การคิดไตร่ตรอง ซึ่งเน้นให้เด็กเป็นผู้ปฏิบัติ และทำกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำให้เกิดการค้นพบตัวเอง
2. เด็กควรจะได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เช่น ภายในชุมชนของตนเอง จากการทำศนศึกษา เป็นต้น
3. ครูควรศึกษาหาความรู้อย่างสม่ำเสมอ ไม่ว่าจะเป็นการค้นหากิจกรรมใหม่ๆ ให้กับเด็ก ทำให้เด็กไม่เกิดความเบื่อหน่ายในกิจกรรมที่ซ้ำซาก
4. จัดกิจกรรมแบบบูรณาการการเรียนรู้และเพิ่มทักษะความสามารถของเด็ก โดยส่งเสริมศักยภาพของเด็กๆ ในทุกๆ ด้าน
5. ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในด้านการอยู่ร่วมกัน เช่น การทำงานกลุ่ม
6. ส่งเสริมการเข้าใจตนเอง รู้จักส่วนดี ส่วนที่บกพร่องของตนเอง และความเข้าใจผู้อื่น สามารถชื่นชมกับความสำเร็จของผู้อื่น
7. โรงเรียนเป็นสถานที่สนับสนุนการเรียนรู้ของเด็ก และเป็นสถานที่ที่ส่งเสริมการพัฒนาความสามารถของเด็กในด้านต่างๆ

นอกจากนี้ กุญชรী คำชาย (2544: 159-160) กล่าวว่า การส่งเสริมความสามารถทางพหุปัญญาให้ดี ไม่ว่าจะเป็นการในด้านใดก็ตาม ถ้าเด็กได้รับการส่งเสริมที่ตรงตามความสามารถก็จะทำให้เด็กพัฒนาไปได้อย่างรวดเร็วกว่าเด็กคนอื่น ดังนั้นควรที่จะส่งเสริมความสามารถทางพหุปัญญาให้กับเด็กเพื่อการเรียนรู้ดังนี้

1. ต้องรู้จักความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็กในทุกๆ ด้าน เพราะจะช่วยให้การเรียนการสอนและการประเมินการเรียนรู้ของเด็กสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กแต่ละคน
2. กระตุ้นให้เด็กได้ใช้ความสามารถทุกๆ ด้านร่วมกันในการเรียนรู้สิ่งที่อยากจะเรียน
3. กิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดให้ควรเปิดโอกาสให้เรียนได้แก้ปัญหาหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และเป็นกิจกรรมที่ต้องทำโดยอาศัยการผสมผสานกันของความคิดเชิงเหตุผล
4. กระตุ้นให้เด็กตอบคำถาม โดยการให้เหตุผล
5. สังเกตการณ์เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็กว่าเป็นไปตามลำดับขั้นหรือไม่ เพื่อที่จะได้ทราบถึงจุดบกพร่องในการเรียนรู้ของเด็ก
6. หากพบว่าเด็กเรียนรู้หรือเข้าใจสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ช้ากว่าคนอื่นๆ ควรจะช่วยเหลือ เพราะอาจเป็นไปได้ว่าเด็กมีความสามารถเพียงเท่านั้น

7. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ส่งเสริมความสามารถในทุกๆด้าน เช่น

- 7.1 การอ่าน การเล่น และการเขียนเรื่อง (ด้านภาษา)
- 7.2 การเล่นนิทาน และให้เด็กเดาว่าตอนจบจะเป็นอย่างไร (ด้านตรรกะ)
- 7.3 การเขียนภาพ ลอกแบบ หรือวางผังที่จะตกแต่งพื้นที่ (ด้านมิติสัมพันธ์)
- 7.4 การฟังเสียงดนตรี หรือเสียงต่างๆ (ด้านดนตรี)
- 7.5 การเต้นรำ การละเล่นไทยเช่นมอญซ่อนผ้า ภูงินหาง โพงพาง

(ด้านการเคลื่อนไหวและร่างกาย)

- 7.6 การสวมบทบาทต่างๆ การใช้ภาษาท่าทาง(ด้านมนุษยสัมพันธ์)
- 7.7 การบอกถึงความต้องการของตน (ด้านการเข้าใจตนเอง)
- 7.8 การปลูกต้นไม้ การเลี้ยงสัตว์ และการบันทึกการเจริญเติบโต

(ด้านธรรมชาติวิทยา)

สรุปได้ว่า การส่งเสริมความสามารถทางพหุปัญญานั้น เป็นสิ่งที่สามารถพัฒนาให้เกิดขึ้นได้ตั้งแต่วัยเด็ก โดยการจัดกิจกรรมที่มีความหลากหลาย และอยู่ในความสนใจของเด็กเพราะการที่เด็กได้ค้นพบความสามารถที่แท้จริงของตนเอง ซึ่งจากการทำกิจกรรมต่างเป็นสิ่งที่เด็กได้รับประสบการณ์ตรงตลอดจนผู้ใหญ่ให้การสนับสนุนส่งเสริม และความเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

1.6 ลักษณะพหุปัญญา

เยาวพา เดชะคุปต์ (2554: 26 – 30) อธิบายถึง ลักษณะพหุปัญญา ทั้ง 9 ด้าน แสดงไว้ในตารางดังต่อไปนี้ ประกอบด้วย

ตาราง 1 ลักษณะพหุปัญญา (Multiple Intelligences)

ปัญญา	ลักษณะ	ประเภทของบุคคล
1.ด้านภาษา (Linguistic Intelligence)	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าใจคำสั่งและความหมายของคำ - ชอบอ่าน เขียน เล่าเรื่อง - อธิบายได้ชัดเจน - ชอบสอนและชอบเรียน และเรียนได้ดี ถ้ามีโอกาสได้พูด ฟัง และเห็น - มีอารมณ์ขัน - มีความจำดี จำสถานที่ วัน เดือน ปีและสิ่งละอันพันละน้อยได้ - สามารถวิเคราะห์ด้านภาษาได้ดี 	<ul style="list-style-type: none"> - กวี -นักเขียน -นักพูด -นักไต่वाที่
2.ปัญญาด้านตรรกะ และคณิตศาสตร์ (Logical – mathematical Intelligence)	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถจำสิ่งที่เป็นแบบแผนที่เป็นนามธรรมได้ - มีเหตุผลเชิงสรุปความ - สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆได้ - ชอบทำการทดลอง ค้นหาคำตอบ ทำงานกับตัวเลข - หาคำตอบด้านรูปแบบและความสัมพันธ์ - ชอบคณิตศาสตร์ คิดเชิงเหตุผลและสามารถแก้ปัญหาต่างได้ดี - เรียนได้ดี โดยการจัดหมวดหมู่ แยกประเภท 	<ul style="list-style-type: none"> - นักวิทยาศาสตร์ - นักคณิตศาสตร์ - นักคิด - นักสถิติ
3. ปัญญาด้านดนตรี (Musical Intelligence)	<ul style="list-style-type: none"> - ชอบร้องเพลง ฟังเพลง ชอบเล่นดนตรี และตอบสนองต่อเสียงเพลง - แยกแยะ จำทำนอง เรียนรู้จังหวะดนตรีได้เร็ว - เรียนจังหวะ เสียง และดนตรีได้ดี - รู้จักโครงสร้างของดนตรี โครงสร้างในการฟังเพลง - ไวต่อเสียง - คิดท่วงทำนอง /จังหวะได้ - สัมผัสคุณภาพของเสียงได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - นักดนตรี - นักแต่งเพลง - วิทยากร

ตาราง 1 (ต่อ)

ปัญญา	ลักษณะ	ประเภทของบุคคล
4. ปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว (Bodily – kinesthetic Intelligence)	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกาย - รู้จักส่วนต่างๆของร่างกายและสามารถแสดงออกได้ - ชอบการเคลื่อนไหว สัมผัส พุด และใช้ภาษาทางกาย (Body Language) - ทำกิจกรรมที่ต้องใช้ร่างกาย เช่น กีฬา เต้นรำ การแสดง และประดิษฐ์สิ่งของได้ดี - มีความสามารถในการแสดงท่าทาง - สามารถพัฒนาการทำงานของร่างกาย - เรียนได้ดีถ้ามีโอกาสสัมผัส เคลื่อนไหวและมีปฏิสัมพันธ์กับพื้นที่ว่าง และการสัมผัส 	<ul style="list-style-type: none"> -นักกีฬา -นักเต้นรำ -ศัลยแพทย์ -นักประดิษฐ์
5. ปัญญาด้านมิติ (Spatial Intelligence)	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถมองเห็นแง่มุมต่างๆได้ - เห็นความสัมพันธ์ของพื้นที่ - สามารถแสดงออกด้วยภาพ - สามารถมองเห็นรูปลักษณะของสิ่งต่างๆ - สามารถหาทิศทางในที่ว่างๆได้ - สามารถจัดรูปฟอร์มต่างๆในสมองได้ - มีจินตนาการที่ดี มองเห็นการเปลี่ยนแปลง อ่านแผนที่ แผนภูมิได้ดี - เรียนได้ดีถ้าต้องใช้จินตนาการ มีโอกาสใช้ความคิดอย่างอิสระ (ฝัน) ทำงานด้วยสี และสีกับภาพ - ชอบที่จะวาด สร้าง ออกแบบ ฝัน ศึกษาภาพนิ่ง ภาพยนตร์ และทดลองกับเครื่องจักรกล 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเดินเรือ - นักบิน - ประติมากร - ศิลปิน - นักวาดภาพ - สถาปนิก

ตาราง 1 (ต่อ)

ปัญญา	ลักษณะ	ประเภทของบุคคล
6.ปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล (Interpersonal Intelligence)	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าใจผู้อื่น นำผู้อื่น จัดกลุ่ม สื่อสาร ระวังข้อพิพาทได้ - ทำงานเป็นกลุ่มได้ - แยกแยะความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ - สามารถสื่อความหมายโดยไม่ใช้ภาษาพูดได้ - ชอบมีเพื่อนมากๆ ชอบพูดกับคนและร่วมสังสรรค์กับคนอื่น - เรียนได้ดีถ้ามีโอกาสได้แบ่งปัน/ร่วมทำงาน - เปรียบเทียบ สัมพันธ์ให้ความร่วมมือ และมีโอกาสสัมภาษณ์ผู้อื่น 	<ul style="list-style-type: none"> -ครู -นักสังคมสงเคราะห์ -นักการเมือง -พนักงานขายของ
7. ปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง (Intrapersonal Intelligence)	<ul style="list-style-type: none"> - มีสมาธิดี - เป็นคนที่มีจิตใจอ่อนโยน - มีความเข้าใจตนเอง ชอบคิดฝัน และหมกมุ่นอยู่กับความรู้สึกร/ความคิดของตนเอง ให้สัญชาตญาณเป็นเครื่องนำทาง - ตระหนักและแสดงความรู้สึกของตนเอง ได้หลายๆ อย่าง - มีความรู้สึกที่เกี่ยวกับตัวตนของตัวเอง - มีความคิดระดับสูง และมีเหตุผล - ชอบที่จะทำงานคนเดียว และสนใจติดตามสิ่งที่ตนเองสนใจเป็นพิเศษ เรียนได้ดีถ้ามีโอกาสทำงานโดยลำพัง ทำโครงการเดี่ยวๆ - แสวงหาความสำเร็จในความสนใจ และเป้าหมายของตนเอง และต้องการเป็นผู้นำสร้างสรรค์ - เรียนโดยวิธีเรียนด้วยตนเอง ตามจังหวะการเรียนรู้เฉพาะตน 	<ul style="list-style-type: none"> - นักจิตวิทยา

ตาราง 1 (ต่อ)

ปัญญา	ลักษณะ	ประเภทของบุคคล
8.ปัญญาด้านธรรมชาติ (Naturalist Intelligence)	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าใจการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติ และปรากฏการณ์ธรรมชาติ - เข้าใจความสำคัญของตนเองกับสิ่งแวดล้อมและตระหนักถึงความสามารถของตนที่จะมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ธรรมชาติ - เข้าใจถึงพัฒนาการของมนุษย์ และการดำรงชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตาย - เข้าใจและจำแนกความเหมือนกันของสิ่งของ - เข้าใจการหมุนเวียนเปลี่ยนแปลงของสสาร 	-นักวิทยาศาสตร์
9.ปัญญาด้าน อัตถภาวนิยม จิตนิยม หรือ การดำรงคงอยู่ ของชีวิต (Existential Intelligence)	<ul style="list-style-type: none"> - ไฉไลและสามารถในการจับประเด็นคำถามที่เกี่ยวกับการดำรงอยู่ของมนุษย์ - เข้าใจความหมายของชีวิต - เข้าใจว่าทำไมคนเราจึงตาย เข้าใจว่าเรามาอยู่ที่นี่ได้อย่างไร - เรียนรู้บริบทของการดำรงคงอยู่ของมนุษย์ - ถามคำว่า “ทำไมเราจึงอยู่ที่นี่” “เรามีบทบาทอะไรบ้างในโลกนี้” - เข้าใจความสัมพันธ์ของร่างกาย จิตใจ และความ เป็นจริงในโลก 	-นักคิด -ผู้นำทางศาสนา

สรุปได้ว่า ลักษณะพหุปัญญาทั้ง 9 ด้าน มีลักษณะพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญา ซึ่ง บุคคลแต่ละประเภทก็จะมีลักษณะพฤติกรรมที่แตกต่างกัน

1.7 รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ (Multiple-Intelligences Model for Learning) หรือรูปแบบ ACACA หมายถึง รูปแบบในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสามารถทางพหุปัญญา รองศาสตราจารย์ ดร. เยาวพา เดชะคุปต์ (2544: 6-7) พัฒนาขึ้นโดยมีพื้นฐานเพื่อพัฒนาพหุปัญญาตามทฤษฎีของโฮเวิร์ด การ์ดเนอร์ เพื่อใช้เป็น

แนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่เน้นการพัฒนาศักยภาพและความถนัดของผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ โดยการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 9 ด้าน ซึ่งมีการจัดกิจกรรมตามหลักการ 5 ขั้นโดยใช้อักษรย่อว่า ACACA ดังมีความหมายต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 A ขั้นลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Active learning)

ขั้นที่ 2 C ขั้นการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้อื่น (Cooperation learning)

ขั้นที่ 3 A ขั้นการวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (Analysis)

ขั้นที่ 4 C ขั้นการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism)

ขั้นที่ 5 A ขั้นการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีความหมาย (Application)

รายละเอียดแต่ละขั้นตอนมีดังนี้

1. ขั้นการลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Active learning) การเรียนรู้ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ คือการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Hean on) โดยการให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ ในรูปของการเล่น เกม การปฏิบัติกิจกรรมการค้นคว้า การปฏิบัติจริง การไปทัศนศึกษา การแก้ปัญหา ฯลฯ หรือที่เรียกกันว่าการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic learning)

2. ขั้นการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้อื่น (Cooperation learning) การเรียนรู้ที่ดีที่สุดเกิดจากการที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยการที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน การทำงานและการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น หรือจากการทำงานในกลุ่มย่อย

3. ขั้นการวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (Analysis) การเรียนรู้ที่ดี คือ การที่ให้ผู้เรียนมีโอกาสวิเคราะห์ความรู้สึก ประสบการณ์ของตนเองโดยถามคำถามว่าใคร ที่ไหน และเกิดความรู้สึกและการเรียนรู้อย่างไร

4. ขั้นการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) การให้ผู้เรียนสรุปสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ที่เกิดขึ้นได้ด้วยตนเอง หรือที่เรียกว่า ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองจะทำให้การเรียนรู้ที่มีความหมายสำหรับผู้เรียนมากกว่า การเรียนรู้โดยการท่องจำจากตำรา หรือทำแบบฝึกหัดเพียงอย่างเดียว ในขั้นนี้เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่เกิดการเรียนรู้ เขียนสรุปโดยการวาดภาพ หรือการทำผังวิเคราะห์หมโนทัศน์

5. ขั้นการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างมีความหมายในชีวิตจริง (Application) การเรียนรู้ที่แท้จริง คือ การที่ผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้กับการแก้ปัญหา หรือกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริงโดยการให้ผู้เรียนคิดถึงว่าจะนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้อย่างไร หรือแก้ปัญหาอย่างไรในชีวิตจริง

สรุปได้ว่า รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ เป็นการจัดกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองได้มีส่วนร่วมการเรียนรู้ ได้วิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ โดยสร้างองค์ความรู้ให้ตนเอง และได้นำสิ่งที่เรียนไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นพัฒนาศักยภาพและความถนัดของผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งตรงตามหลักการของการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Child Centered approach)

1.8 บทบาทของบุคคลตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้

เยาเวพา เดชะคุปต์. (2554: 59 – 60) อธิบายถึง บทบาทของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ไว้ดังนี้

บทบาทผู้เรียน

บทบาทผู้เรียนตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมากขึ้น โดยผู้เรียนควรมีโอกาสกระทำสิ่งต่อไปนี้

1. ลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง
2. คิดและทำงานร่วมกับผู้อื่น
3. คิดวิเคราะห์สิ่งที่เกิดขึ้นในกิจกรรมการเรียนรู้
4. สรุปสิ่งที่เกิดการเรียนรู้เป็นองค์ความรู้ของตนเอง
5. นำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

บทบาทครู

บทบาทของครูในการพัฒนาผู้เรียนตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ ได้แก่

1. จัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพหุปัญญาโดยผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง ได้มีโอกาสคิด แก้ปัญหา สืบค้น และค้นคว้าด้วยตนเอง
2. บูรณาการหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้จากกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาพหุปัญญาผู้เรียน ทุกด้าน
3. พัฒนาสภาพแวดล้อม และสื่อการเรียนรู้ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้

4. ส่งเสริมการเรียนรู้ตามอัธยาศัย และใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้มากขึ้น เช่น การพาเด็กไปทัศนศึกษา สัมผัสชุมชน นำชุมชนมามีส่วนร่วม จัดทำโครงการ เป็นต้น

บทบาทผู้บริหาร

บทบาทผู้บริหารที่เหมาะสมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ มีดังนี้

1. เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมากขึ้น เน้นการพัฒนาศักยภาพและความถนัดของผู้เรียน ความสามารถทางพหุปัญญา และการเรียนรู้ตามสภาพจริง
2. ส่งเสริมครู พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นหลักสูตรตามอัธยาศัย และหลักสูตรรายบุคคลให้มากขึ้น
3. ส่งเสริมการพัฒนาสภาพแวดล้อมและสื่อการเรียนรู้ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ให้มากขึ้น
4. ส่งเสริมให้มีการประเมินตามสภาพจริงให้มากขึ้น
5. ส่งเสริมการนำผู้ปกครองมาและนำภูมิปัญญาสากล ภูมิปัญญาไทย และภูมิปัญญาท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการเรียนรู้ให้มากขึ้น

บทบาทผู้ปกครอง

บทบาทผู้ปกครองที่เหมาะสมตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ มีดังนี้

1. เข้าใจแนวทางการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา และรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้
2. ร่วมมือกับโรงเรียนในการส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนทั้งที่บ้านและโรงเรียน ทั้งในด้านวิชาการ เช่น การมาเป็นวิทยากร การจัดกิจกรรมต่างๆ เป็นต้น

สรุปได้ว่า คนทุกคนเป็นผู้ที่มีศักยภาพในตัวเอง ยิ่งได้รับการพัฒนามากเท่าไร ศักยภาพนั้นจะเพิ่มมากขึ้น ครู พ่อแม่ และทุกคนในสังคม มีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนซึ่งเราสามารถจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถทางพหุปัญญาได้ทุกสถานที่

1.9 การพัฒนาหลักสูตรตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้

เยาวพา เดชะคุปต์. (2554: 57 – 59) อธิบายถึง การพัฒนาหลักสูตรตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ ไว้ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ควรเน้นการพัฒนาศักยภาพ ความถนัดและความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน โดยมีแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรดังนี้

1.1 หลักสูตรที่จัดควรเป็นบูรณาการระหว่างหลักสูตรปกติกับหลักสูตรที่ใช้รูปแบบพหุปัญญาโดยสอดแทรกในกิจกรรมตามตารางประจำวัน และเป็นการบูรณาการกิจกรรมพหุปัญญาับกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างๆ เช่น กิจกรรมชมรม ชุมนุมวิชาการ โดยการส่งเสริมการเรียนรู้ตามสภาพจริง

1.2 หลักสูตรที่จัดควรเป็นหลักสูตรเฉพาะบุคคล เน้นการเสริมศักยภาพ ส่งเสริมความถนัดและความสนใจของผู้เรียนโดยองค์รวมผู้เรียนเสนอแนะสิ่งที่อยากเรียน และมีการจัดทำโครงการให้มากยิ่งขึ้น

1.3 หลักสูตรที่จัด ควรเป็นหลักสูตรที่เน้นเด็ก 3 ประเภท คือ เด็กปกติ เด็กที่มีความสามารถพิเศษ และเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

2. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การสอนตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ครูผู้สอนควรออกแบบกิจกรรมที่คำนึงถึงศักยภาพ ความสนใจ ความถนัด และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน โดยจัดให้มีความหลากหลาย และเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยจัดให้บูรณาการในหลักสูตรตามสาระการเรียนรู้ และตามกิจกรรมตามตารางประจำวัน ในระดับอนุบาล หรือการจัดกิจกรรมตามสาระการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือในระดับอื่น โดยจัดรูปแบบของการบูรณาการเนื้อหาวิชาการที่หลากหลายเข้าด้วยกัน และสอดแทรกกระบวนการพัฒนาสติปัญญาทุกด้าน เน้นการเรียนรู้ตามสภาพจริง การพัฒนาทักษะกระบวนการคิด การแก้ปัญหา การสื่อความหมาย การอยู่ร่วมกับผู้อื่น ความเข้าใจและพัฒนาตนเอง ซึ่งจะพัฒนาพหุปัญญาทุกด้าน โดยมีขั้นตอนตามรูปแบบ ACACA 5 ขั้น ที่กล่าวไปในเรื่อง รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้

3. การวัดและประเมินผลตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ ประกอบด้วย

3.1 การประเมินแผนการสอนโดยครูผู้สอน ปนประเมินการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยการสังเกต สัมภาษณ์ผู้เรียน การทำบันทึกท้ายหน่วย ท้ายแผน

3.2 การวัดผลและประเมินศักยภาพผู้เรียน การประเมินศักยภาพผู้เรียนควรเป็นการประเมินตามสภาพจริง ได้แก่ การวัดพื้นฐานความรู้ของผู้เรียนก่อนการจัดการเรียนการสอน มีการวัดและประเมินพหุปัญญาทุกด้าน โดยการสังเกตศักยภาพของผู้เรียนเพื่อให้ทราบถึงลีลาการเรียนรู้และออกแบบการเรียนรู้ให้ตรงกับความสามารถและความถนัดของผู้เรียนแต่ละบุคคล

3.3 การประเมินพัฒนาการผู้เรียนทั้ง 4 ด้าน ในเด็กปฐมวัย

3.4 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยวัดองค์ความรู้ที่เรียนตามสาระการเรียนรู้

4. การใช้สื่อการเรียนรู้ ควรเป็นสื่อที่หลากหลาย ซึ่งจะส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ทุกด้าน ซึ่งผู้เรียนจะได้จัดการและการทำงานกับสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง เช่น ของจริง บัตรคำ บัตรภาพ ของเล่น เกม การศึกษา วิดีทัศน์ ฯลฯ

5. การพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ควรมีการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อหรือส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน แหล่งเรียนรู้ในห้องเรียน ได้แก่ มุมประสบการณ์ต่างๆ เช่น มุมหนังสือ มุมบ้าน มุมวิทยาศาสตร์ ฯลฯ แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน ได้แก่ ห้องสมุด ศูนย์วิทยากร ชุมความรู้ สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน มุมเพาะปลูก มุมเลี้ยงสัตว์ และภายนอกห้องเรียน ได้แก่ พิพิธภัณฑ์ สวนสัตว์ ศูนย์วิทยาศาสตร์ ฯลฯ

6. การนำผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ควรมีการนำผู้ปกครองและชุมชนมามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับเด็ก

7. การใช้กฎหมายไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาสากล แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในท้องถิ่น และในสังคม มาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดป็นประสบการณ์การเรียนรู้

สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ ควรเน้นการพัฒนาศักยภาพความถนัดและความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

1.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถทางพหุปัญญา งานวิจัยต่างประเทศ

การ์ดเนอร์ (จิรภรณ์ วสุวัต. 2540: 71-72; อ้างอิงจาก Gardner.1983:1989) ทำการศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีความหลากหลายทางสติปัญญา พบว่าการจัดรูปแบบการเรียนการสอนแบบโครงการ วิทยาศาสตร์ซึ่งเป็นรูปแบบกิจกรรมที่ได้ใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ มาเป็นแนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับเด็กเพื่อพัฒนาสติปัญญา ผลการวิจัยสรุปว่ารูปแบบการเรียนการสอนแบบโครงการ วิทยาศาสตร์ โดยมีการจัดกิจกรรมที่ใช้กระบวนการวิทยาศาสตร์เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม สอดคล้องกับทฤษฎีที่ส่งเสริมพหุปัญญาให้กับเด็กทั้ง 8 ด้าน ได้อย่างเหมาะสมที่สุดวิธีหนึ่ง

ซิลเวอร์ (สิรินทร์ ลัดดาภิรม 2551: 30; อ้างอิงจาก Silver. 1995: 102-103) ศึกษาการผสมผสานระหว่างแนวคิดพหุปัญญา กับรูปแบบการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า แนวคิดพหุปัญญาช่วยให้ค้นพบศักยภาพของเด็ก และรูปแบบการเรียนรู้เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้

ทีลีย์ (สิรินทร์ ลัดดาภิรม 2551: 30; อ้างอิงจาก Teele. 1995: 68-69) ศึกษาความสัมพันธ์ของทฤษฎีแนวคิดพหุปัญญา ที่นำมาใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์กัน และยังสามารถช่วยให้เกิดการเรียนการสอนโดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง

ท็อบและคาราโรบิน (ชมพูนุท ศุภผลศิริ 2551: 48; อ้างอิงจาก Toth; & Kara Robin.2003: 3846-A) ศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการนำทฤษฎีพหุปัญญาไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ในโรงเรียนประถมศึกษารัฐคอนเนคติกัต ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความคิดเห็นว่าการนำทฤษฎีพหุปัญญามาใช้เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและพบว่าครูแต่ละคนมีวิธีสอนโดยใช้ทฤษฎีพหุปัญญาแตกต่างกัน นอกจากนี้ยังพบว่า ครูมีความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีสอน โดยใช้ทฤษฎีพหุปัญญามากขึ้นเพราะการพัฒนาตนเองโดยแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคคลอื่น

เฮอร์แมน (วิลินดา พงศ์ธรรากิ. 2547: 19; อ้างอิงจาก Herman. 1994:97-98) ศึกษาการนำแนวคิดพหุปัญญาไปใช้ในระดับปฐมศึกษาของครูในรัฐฟลอริดา ผลการวิจัยพบว่า ครูส่วนใหญ่มีการนำแนวความคิดพหุปัญญาไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

มุลเลอร์ (สันติศักดิ์ ฝาผาย. 2546: 31 ; อ้างอิงจาก Mueller. 1995:3828) ทำการวิจัยเรื่อง “The Education Implication of Multiple Intelligences Grouping within a Cooperative learning Environment.” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและการรับรู้ระหว่างกลุ่ม ที่มีความแตกต่างกันทางความสามารถด้านพหุปัญญา และกลุ่มที่มีความแตกต่างกันทางความสามารถด้านพหุปัญญา โดยใช้ทฤษฎีพหุปัญญาของการ์ดเนอร์และวิธีการสอนแบบมีส่วนร่วมของจอห์นสันและจอห์นสัน เนื้อหาที่เรียนเป็นเรื่องร่างกายมนุษย์โดยปรับมาจากบทเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ที่ออกแบบโดย เดวิด เลเซอร์ การศึกษาเป็นการวิจัยกึ่งทดลองผสมผสานกับวิจัยเชิงคุณภาพ มีก่อนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน สรุปได้ว่าการเรียนแบบร่วมมือมีส่วนจำเป็นต้องอาศัยการสอนทางทักษะทางสังคมควบคู่ไปด้วย การแบ่งกลุ่มการเรียนแบบมีส่วนร่วมโดยใช้ทฤษฎีพหุปัญญา มีผลเสียต่อการเรียนรู้เนื้อหาวิชาและส่งเสริมความสามารถทางสติปัญญาของเด็กปฐมวัย

สวีเนย์ (สันติศักดิ์ ฝาผาย. 2546: 32; อ้างอิงจาก Sweeney. 1998: 1909) ทำการศึกษาเรื่อง “Multiple Intelligences Profiles:Enhancing Self-Esteem and Improving Academic Achievement” โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนและการแสดงออกของนักเรียนที่อาศัยอยู่ในเมืองของรัฐฟลอริดา โดยใช้ทฤษฎีพหุปัญญาของการ์ดเนอร์ ซึ่งเป็นการศึกษาประสิทธิภาพของนักเรียนชั้นระดับชั้นอนุบาล จำนวน 19 คน โดยใช้เวลาศึกษาเป็นเวลา 18 สัปดาห์ จากการวิจัยพบว่า ในระหว่างเรียนมีนักเรียนจำนวนมากที่แสดงให้เห็นว่ามีความสามารถทางปัญญาในด้านต่างๆสูงขึ้น และยังพบว่าปัญหาด้านการมีระเบียบวินัยในชั้นเรียนลดลง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยในประเทศ

ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์ และบังอร เสรีรัตน์ (2543: 133-140) ศึกษาเรื่องการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถทางด้านพหุปัญญา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบและแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถทางด้านพหุปัญญาและเพื่อศึกษาผลการนำรูปแบบและแนวทางการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถทางด้านพหุปัญญาไปใช้โดยมีโรงเรียนเข้าร่วมโครงการจำนวน 10 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่าการใช้รูปแบบและแนวทางการจัดการเรียนรู้อยู่โดยใช้แนวคิดของไฮเวิร์ต การ์ดเนอร์เพื่อพัฒนาพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้นั้นเน้นการพัฒนาความสามารถเด่น และการพัฒนาความสามารถรอบด้านของนักเรียนทุกคนนั้น ทำให้นักเรียนพัฒนาความสามารถทุกด้านสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด อีกทั้งพบความสามารถเด่นและความสามารถอื่น ๆ ทุกด้าน และสิ่งที่พบชัดเจนคือ การที่ครูจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถเด่นด้านใดด้านหนึ่งเป็นพิเศษนั้น ไม่ทำให้นักเรียนพัฒนาเฉพาะความสามารถเด่นด้านนั้นแต่ความสามารถด้านอื่นที่เกี่ยวข้องก็จะพัฒนาขึ้นด้วย และยังพบว่ากิจกรรม การเรียนรู้แบบโครงการ ซึ่งจัดขึ้นตามความสนใจของนักเรียนแต่ละคน และนักเรียนแต่ละกลุ่มนั้น กิจกรรมที่ช่วยพัฒนาความสามารถรอบด้านทำให้นักเรียนได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้อย่างดี นอกจากนี้จะเห็นได้ว่าความสามารถทั้ง 8 ด้าน ก็คือ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนที่ปรากฏในวิชาต่างๆ ในหลักสูตรกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพหุปัญญาจึงทำให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรและที่สำคัญคือ ทำให้นักเรียนมีความฉลาดทางด้านอารมณ์มากขึ้น อีกทั้งยังมีความสุข ในการพัฒนาความสามารถด้านที่เด่นของตนเองให้เต็มศักยภาพ ของผู้เรียนทางด้านสติปัญญาพฤติกรรม มีความสามารถทางพหุปัญญาในด้านต่างๆ เปลี่ยนแปลงในทางที่สูงขึ้น

สันติศักดิ์ ผาผาย (2546: บทคัดย่อ) ศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดการกิจกรรมโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ปฏิบัติการทดลองประกอบอาหาร ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้มีความสามารถพหุปัญญาทุกด้าน ได้แก่ ความสามารถทางด้านภาษา ความสามารถทางด้านตรรกะ-คณิตศาสตร์ ความสามารถด้านมิติ ความสามารถทางด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ความสามารถทางด้านดนตรี/จังหวะ ความสามารถทางด้านมนุษย์สัมพันธ์หรือความสามารถด้านทางเข้าใจระหว่างบุคคล ความสามารถด้านความเข้าใจตนเอง และความสามารถทางด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ในทุกช่วงของการเปรียบเทียบและความสามารถทางพหุปัญญา มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่สูงขึ้น ตลอดทุกช่วงของการจัดประสบการณ์

ขวัญจิรา ภูสังข์ (2547: 53) ศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาที่ได้รับการจัดประสบการณ์ ปฏิบัติการทดลองประกอบอาหารตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ ปฏิบัติการทดลองประกอบอาหารตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ มีความสามารถทางด้านพหุปัญญา สูงขึ้นทุกด้าน ได้แก่ ความสามารถทางด้านภาษา ความสามารถทางด้านตรรกะ- คณิตศาสตร์ ความสามารถด้านมิติ ความสามารถทางด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ความสามารถทางด้านดนตรี/ จังหวะ ความสามารถทางด้านมนุษย์สัมพันธ์ ความสามารถด้านความเข้าใจตนเอง และความสามารถทางด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างนัยสำคัญสถิติที่ระดับ .05 และความสามารถทางพหุปัญญาที่มีการเปลี่ยนแปลง ไปในทางที่สูงขึ้น

วิไลดา พงศ์ธราธิก (2547: บทคัดย่อ) การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นไทยกลางแจ้ง ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการทดลอง ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นไทยกลางแจ้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ชมพูนุท ศุภผลศิริ (2551: บทคัดย่อ) ศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการทำหนังสือเล่มใหญ่ ผลการวิจัยพบว่า หลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการทำหนังสือเล่มใหญ่เด็กปฐมวัยมีความสามารถทางพหุปัญญาสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สิรินทร์ ลัดดากลม (2551: บทคัดย่อ) ศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การจัดกิจกรรมทัศนศึกษาโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การจัดกิจกรรมทัศนศึกษาโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ มีความสามารถทางพหุปัญญาทุกด้านสูงขึ้น โดยความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยในแต่ละด้านพัฒนาจากความสามารถระดับต่ำ เป็นความสามารถระดับปานกลาง และความสามารถระดับสูง โดยใช้ช่วงเวลาของการจัดกิจกรรมที่ต่างกัน

รัตนภรณ์ ภูธรเลิศ (2551: บทคัดย่อ) ศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการละครตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการละครตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้มีความสามารถทางพหุปัญญาทั้ง 9 ด้าน ได้แก่ ความสามารถทางด้านภาษา ความสามารถทางด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ ความสามารถทางด้านมิติ ความสามารถทางด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ความสามารถทางด้านดนตรี ความสามารถทางด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล ความสามารถทางด้านความเข้าใจตนเอง ความสามารถทางด้านธรรมชาติ ความสามารถทางด้านอัตถวณนิยมสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกช่วงของการเปรียบเทียบ และความสามารถทางพหุปัญญาที่มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่สูงขึ้นตลอดช่วงของการจัดกิจกรรม

วรรณิษา บัวสุข (2553: บทคัดย่อ) ศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเกมการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) เด็กปฐมวัยก่อนได้รับการจัดกิจกรรมเกมการศึกษามีความสามารถทางพหุปัญญาแต่ละด้านอยู่ในระดับปานกลาง หลังได้รับการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาเด็กปฐมวัยมีความสามารถทางพหุปัญญาแต่ละด้านอยู่ในระดับสูง 2) เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเกมการศึกษามีความสามารถทางพหุปัญญาทุกด้าน คือความสามารถด้านภาษา ความสามารถด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ ความสามารถด้านมิติ ความสามารถด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ความสามารถด้านดนตรี ความสามารถด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล ความสามารถด้านความเข้าใจตนเอง และความสามารถด้านธรรมชาติสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อัญชญา เกาวัลย์ (2553: บทคัดย่อ) ศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นตามมุมประสบการณ์ ผลการวิจัยพบว่า หลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นตามมุมประสบการณ์เด็กปฐมวัยมีความสามารถทางพหุปัญญาสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภรภัทร นิยมชัย (2553: บทคัดย่อ) ศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์จากแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดพระนครศรีอยุธยา งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์จากแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมดังกล่าว มีความสามารถทางพหุปัญญาทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ ด้านภาษา ด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ ด้านมิติ ด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ด้านดนตรี ด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล ด้านความเข้าใจตนเอง และ ด้านธรรมชาติ สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในทุกช่วงเวลาระหว่างการทดลอง

เยาวพา เดชะคุปต์ (2547: บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ในบริบทของสังคมไทย ผลการวิจัยพบว่า การวิจัยและพัฒนาเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งโรงเรียนโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ ส่งผลให้ผู้บริหารทั้ง 3 โรงเรียน พัฒนาระบบบริหารจัดการตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ และครูทั้ง 3 โรงเรียนพัฒนาระบบการเรียนรู้ 5 ชั้น คือ ACACA ได้แก่ ชั้นผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีชีวิตชีวา ชั้นผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้อื่น ชั้นผู้เรียนได้วิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และชั้นผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีความหมาย ส่งผลให้ให้นักเรียนทั้ง 3 โรงเรียนมีศักยภาพการเรียนรู้และความสามารถทุกตัวแปรสูง ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่ารูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้เป็นรูปแบบของการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางที่สามารถพัฒนาศักยภาพและความสามารถของนักเรียนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ตาม

ยุทธศาสตร์การดำเนินงานทำให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมในโรงเรียน ส่งผลให้นักเรียนพัฒนาศักยภาพเพิ่มมากขึ้น สำหรับนักวิจัยภายนอกสามารถทำงานอย่างมีส่วนร่วมกับผู้บริหารและครู ทั้ง 3 โรงเรียน ในการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ช่วยเหลือเกื้อกูลกันในการดำเนินการวิจัยและพัฒนาทั้งโรงเรียน ซึ่งทำให้การวิจัยและพัฒนานี้สำเร็จลุล่วงลงได้ดี

เยาวพา เดชะคุปต์ (2551: 245 -247) ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้สำหรับการจัดการศึกษาในบริบทของสังคมไทย ผลของการวิจัยพบว่า รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้สำหรับการจัดการศึกษาในบริบทของสังคมไทย มีประสิทธิภาพ เด็กปฐมวัยมีพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญาหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ในระดับมาก มีจำนวนร้อยละ 78.2 – 85.1 ครูปฐมวัยที่ทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนมีความเห็นว่าการสอนตามรูปแบบพหุปัญญามีความเหมาะสมในระดับมาก และพบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้และความพึงพอใจในรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ในระดับมาก

เยาวพา เดชะคุปต์ (2550: บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาผลการดำเนินการวิจัยและพัฒนาเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้สำหรับการศึกษาปฐมวัยในบริบทของสังคมไทย ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของผู้บริหารต่อสภาพโรงเรียนในโครงการวิจัย วพร. ตาม โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ 4 ด้าน คือ 1. ด้านการบริหารวิชาการ 2. ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ 3. ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ และ 5. ด้านการทำวิจัยปฏิบัติการ รองลงมาคือ 6. ด้านการนิเทศภายใน 7. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและชุมชน และ 4. ด้านการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ ตามลำดับ และความคิดเห็นของผู้บริหารต่อสภาพโรงเรียนในโครงการวิจัย วพร. ทั้ง 3 โรงเรียนไม่แตกต่างกัน 2) ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของครูต่อสภาพโรงเรียนในโครงการวิจัย วพร. โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 4. ด้านการวัดผลและประเมินผู้เรียนตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ รองลงมาคือ 3. ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ 1. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ 6. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน 5. ด้านวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ และ 2. ด้านสื่อการเรียนรู้และระบบข้อมูลสารสนเทศตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ ตามลำดับ และความคิดเห็นของครูต่อสภาพโรงเรียนในโครงการวิจัย วพร. ทั้ง 3 โรงเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในกิจกรรมและความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนโครงการวิจัย วพร. โดยรวมอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 2. การจัดการศึกษา

ของโรงเรียน โดยที่ 2.1งานบริหารทั่วไปในโรงเรียน รองลงมาคือ 2.3 งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและชุมชน 2.4 งานกิจกรรมนักเรียน 2.2งานวิชาการ 3. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และ 1. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน ตามลำดับ และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมและความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนโครงการวิจัย วพร. ทั้ง 3 โรงเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมา แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ สามารถพัฒนาและส่งเสริมปัญญาทางด้านต่างๆให้กับเด็กปฐมวัยโดยจะช่วยให้ครูเข้าใจถึงความสามารถด้านต่างๆของผู้เรียนทั้งในทางเด่นและทางด้อยผู้เรียนก็จะเรียนได้ดีจากปัญญาด้านนั้น ๆ และสามารถปรับปรุงแก้ไขปัญญาในด้านที่บกพร่องให้ดีขึ้นพร้อมกับวัยและวุฒิภาวะของเด็กแต่ละชั้นทั้งนี้เด็กต้องได้รับการส่งเสริมควบคู่ไปกับพัฒนาการและความสนใจของเด็กแต่ละคนด้วยเช่นกัน

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับดนตรี

2.1 ความหมายของดนตรี

ดนตรีเป็นสิ่งสวยงาม เป็นเสียงที่ได้รับการเรียบเรียงอย่างเป็นระบบระเบียบ สร้างความผ่อนคลายหรือสร้างความสนุกสนานรื่นเริง มีผู้ให้ความหมายของดนตรีไว้หลายแบบ

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542: 394) กล่าวว่า ดนตรีคือเสียงที่ประกอบกันเป็นทำนองเพลง เครื่องบรรเลงซึ่งมีเสียงดังทำให้อวัยวะสั่นไหวหรือเกิดอารมณ์รัก โศก หรือรื่นเริง

สมโภชน์ รอดบุญ (2518: 8-11) กล่าวว่า ดนตรีเป็นศาสตร์แขนงหนึ่งซึ่งแสดงถึงสุนทรียภาพ ซึ่งเป็นความงามที่ไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยตา แต่เป็นความงามที่มองเห็นด้วยจิตใจและพลังความนึกคิด โดยที่คิดว่าวิธีต่าง ๆ ได้ประพันธ์อย่างวิจิตรงดงาม ผู้ฟังได้ยินเสียงแล้วเกิดความประทับใจ (Appreciation)

แอลลิน (ไร่ไพพรรณ ศรีโสภาค. 2516: 2/1 อ้างอิงมาจาก Alivin .1966: 97) กล่าวว่าดนตรีหมายถึง เสียงสูงๆ ต่ำๆ ที่ได้รับการเรียบเรียงไว้อย่างมีแบบแผน เป็นเสียงที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกของมนุษย์ ดนตรี นับเป็นภาษาสากลที่ทำให้ชนชนิตต่างๆสามารถติดต่อสื่อสารกันได้โดยไม่ต้องอาศัยคำพูด

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นอาจสรุปได้ว่า ดนตรีเป็นการรวมรับของเสียงทั้งเสียงสูงเสียงต่ำ เป็นจังหวะทั้งศาสตร์และศิลป์ ฟังแล้วทำให้เกิดความไพเราะซึ่งเป็นความงามทางด้านจิตใจ

2.2 ความสำคัญและคุณค่าของดนตรี

ดนตรีเป็นสื่อภาษาสากลทั่วโลกจะเข้าใจกันได้โดยไม่มีการขัดแย้ง ไม่เลือกเชื้อชาติ วรรณะ อายุ เป็นสื่อในการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างมนุษย์ เป็นส่วนหนึ่งของชีวิตที่มนุษย์ยอมรับโดยไม่รู้ตัว มีผู้กล่าวถึงความสำคัญและคุณค่าของดนตรี ไว้ดังนี้

เรณู โกศินานนท์. 2522: 107; จำไพพรรณ ศรีโสภาค. 2511: 253; Collingwood.1982: 8 กล่าวไว้ว่า ชีวิตของคนเราคือกดอยู่กับเสียงดนตรีตลอดเวลา เริ่มตั้งแต่การที่ทารกตั้งแต่แรกเกิด จะรู้สึกเพลิดเพลินขึ้นชม และแสดงความพึงพอใจจากการได้ยินเสียงขับกล่อมของมารดา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2524: 128) กล่าวถึงความสำคัญของดนตรีมีความผูกพันต่อมนุษย์อย่างมาก ดนตรีมีอิทธิพลต่ออารมณ์ความรู้สึกนึกคิด สามารถโน้มน้าวจิตใจให้ผู้ฟัง เคลิบเคลิ้ม คล้อยตาม เกิดความสุนทรีย์ยะ มองโลกในแง่ดี ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียด ช่วยขจัดจิตใจให้เยือกเย็น และในขณะเดียวกันดนตรีก็สามารถกระตุ้นให้คนเราเกิดอารมณ์ในรูปแบบต่าง ๆ กัน ความรู้สึกและอารมณ์ของมนุษย์สามารถถ่ายทอดได้ด้วยการใช้ดนตรีเป็นสื่อ เช่น ความรักชาติที่จะออกมาในรูปเพลงปลุกใจ ความรักของชายหญิงที่จะออกมาให้ลีลาของเพลงรักหวานซึ้ง หรือความรักของพ่อแม่ที่มีต่อลูก ก็จะสามารถออกมาเป็นเพลงกล่อมที่มีความไพเราะอ่อนหวาน อ่อนโยน แผงไว้ด้วยความนุ่มนวลเหล่านี้เป็นต้น

ทวีป อภิสัทธ์ (2521: 25) กล่าวถึง จังหวะ ลีลา และท่วงทำนองของเสียงดนตรีที่เกิดขึ้นจะมีอิทธิพลทำให้เกิดอารมณ์และความรู้สึกต่าง ๆ ขึ้นมา เช่น อารมณ์อ่อนไหว รัก เศร้า คึกคัก ร่าเริง หรือกระฉับกระเฉง นอกจากนี้ยังมีกล่าวถึงอิทธิพลของเสียงดนตรีจาก

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2534: 1) กล่าวว่า ดนตรีเป็นวิชาการแขนงหนึ่งที่มีสาระเฉพาะของตัวเองแม้ว่าในบางครั้งจะมีการจัดดนตรีรวมไว้ในศิลปะก็ตาม แต่โดยเนื้อหาของสาระดนตรีมีความแตกต่างจากศิลปะอย่างเห็นชัด ศิลปะเป็นเรื่องของการรับรู้ทางด้านสายตา ส่วนดนตรีเป็นเรื่องของการรับรู้ทางการฟัง คือโสตศิลป์ (Auditory Art) และศิลปะการแสดง (Performing Art) ส่วนสุกรี เจริญสุข (2532: 52) กล่าวว่า ในชีวิตประจำวันของมนุษย์เราในปัจจุบันจะมีความสัมพันธ์กับดนตรีมากมาย ทั้งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ งานสังสรรค์รื่นเริง หรืองานพิธีกรรมก็ประกอบไปด้วยเสียงดนตรี หรือแม้ขณะที่เราอยู่คนเดียวหรือหลายคนก็เพลิดเพลินกับเสียงเพลง ยัมเพลงคนเดียวถ้าเป็นเด็กก็มีเสียงเพลงกล่อมเด็กให้นอน กิจกรรมเกือบทุกอย่างมีดนตรีเข้าไปเกี่ยวข้องทั้งโดยตรงและโดยอ้อม

จำไพพรรณ ศรีโสภาค (2513: 52) กล่าวถึงความสำคัญของดนตรีว่า เสียงดนตรีทำให้ผู้ฟังสบายใจ และผ่อนคลายอารมณ์ ทำให้รู้สึกสงบ และเป็นสื่อกลางที่ใช้ให้มีสมาธิกับการทำงาน สร้างระเบียบ และควบคุมตนเองอย่างเหมาะสม

สุदीใจ ทศพล (2516: 1-3) กล่าวถึงความสำคัญของดนตรีว่า ดนตรีเป็นสิ่งที่ทำให้จิตใจเบิกบานรำเริงแจ่มใสดนตรีมีบทบาทสำคัญต่อวงสังคมนของมนุษย์โดยทั่วไป แม้แต่นักการเมือง นักการทหารก็ใช้เพลงเป็นเครื่องปลุกใจ หรือ รั้าใจให้ประชาชนเกิดความรักชาติ บ้านเมืองนอนของตนเอง มนุษย์สัญชาตญาณในดนตรีแล้วทุกคน แม้แต่ทหารก็ยังพอใจและชอบเสียงเพลงซึ่งจะเห็นได้จากเพลงกล่อมซึ่งมีด้วยกันทุกชาติ ทุกภาษา ไม่ว่าจะประเทศที่เจริญแล้วหรือยังไม่เจริญ มนุษย์กับดนตรีเป็นของคู่กัน โลกเจริญก้าวหน้าในด้านวิทยาการเพียงใดดนตรีก็เป็นสิ่งที่มนุษย์ต้องการมากเท่านั้น

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ดนตรีมีด้วยเหตุผลที่ว่ามนุษย์เรามีความเกี่ยวข้องกับดนตรีมาตั้งแต่แรกเกิด จนกระทั่งวาระสุดท้ายของชีวิต ไม่ว่าจะเป็ตั้งแต่แรกเกิดที่ทารกได้ยินเสียงเห่กล่อมจากมารดา เมื่อโตขึ้นจัดงานรื่นเริงจะมีดนตรีมาร่วมบรรเลงให้ความสนุกสนาน และสุดท้ายยังมีดนตรีแต่งให้กับการศพ จึงกล่าวได้ว่า ดนตรีมีอิทธิพลและมีความผูกพันลึกอย่างลึกซึ้งซึ่งมากมาย จึงทำให้นักวิทยาศาสตร์ แพทย์ นักจิตวิทยา นักศิลปะ นักปรัชญา ตลอดจนนักการศึกษา ต่างได้นำดนตรีมาวิเคราะห์เพื่อนำประโยชน์มาใช้ในการด้านต่าง ๆ มากขึ้น

2.3 องค์ประกอบของดนตรี

วิรัช ชูสูงเนิน (2520: 7-8) กล่าวถึง องค์ประกอบของดนตรี ว่ามีดนตรีมาจากพื้นฐานที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. ความปรารถนาของมนุษย์ (Human Desire) เนื่องจากมนุษย์มีความต้องการความสุขทางใจดังที่กล่าวมาแล้ว ซึ่งได้แก่ สิ่งให้อ่อนหวาน นุ่มนวล และไพเราะ ดนตรีเท่านั้นที่จะให้สิ่งเหล่านี้ได้ มนุษย์จึงพยายามจัดหาสิ่งเหล่านี้ แม้แต่ในโรงเรียนก็ยังจัดสิ่งเหล่านี้เช่นกัน เพื่อจะให้เด็กได้รับสิ่งที่เขาต้องการ และได้รับเฉพาะในสิ่งที่ถูกต้องแทนที่จะได้รับเองจากภายนอกซึ่งอาจจะผิดพลาดได้

2. พรสวรรค์ (Talent) ทุกคนมีพรสวรรค์เกี่ยวกับดนตรี เพียงแต่จะมีมากหรือน้อยแตกต่างกันเท่านั้น ดังบทพระราชนิพนธ์ของรัชกาลที่ 6 “ชนใดไม่มีดนตรีการ ในสันดานเป็นคนชอบกลนัก” เมื่อทราบว่พรสวรรค์ทางดนตรีมีอยู่ในตัวทุกคนแล้วครูจึงมีหน้าที่ที่ต้องส่งเสริมพรสวรรค์ทางดนตรีนั้นให้พัฒนาได้เต็มที่ ให้โอกาสแก่เด็กได้แสดงด้วยตัวเองโดยไม่ต้องถูกบังคับให้กระทำ ครูจะทราบได้ทันทีว่าเด็กคนใดมีพรสวรรค์ทางดนตรี เมื่อทราบแล้วครูควรส่งเสริมเด็กคนนั้นทันที

3. สิ่งแวดล้อม (Environment) ในสมัยก่อนดนตรีไม่มีแพร่หลายเหมือนปัจจุบันนี้ถึงแม้ว่าดนตรีจะมีมานานตั้งแต่สมัยกรีกโบราณก็ตาม แต่ดนตรีในครั้งกระนั้น เป็นดนตรีที่อยู่ในวงแคบ ๆ เล่นกันในครอบครัวหรือสังคมนเล็ก ๆ ในปัจจุบันนี้ ดนตรีเจริญมากถึงขีดสูงสุด เราจะเห็นได้ว่าทุกหน

ทุกแห่งจะได้ยินเสียงดนตรีไม่ว่าภัตตาคาร ร้านอาหาร ร้านค้า ฯลฯ ซึ่งจะบริการดนตรีจากวงดนตรี จากเทป จากวิทยุ หรือจากโทรทัศน์ เป็นต้น เมื่อมนุษย์เราได้ฟังเสียงเพลงทุกวันอย่างจำเจ และเพลงที่ฟังนั้นอาจจะมีเพลงบางเพลงเกี่ยวข้องกับชีวิตของเขา หรืออาจจะเกิดความประทับใจในเนื้อเพลง หรือชอบสไตล์ (Style) การเล่นของนักดนตรีบางคน สิ่งเหล่านี้จะทำให้เกิดความสนใจดนตรีได้ ดนตรีหรือเพลงที่เด็กสนใจมีหลายประเภททั้งดี และไม่ดี ครูควรแนะนำให้เด็กทราบถึงลักษณะของเพลงที่ควรฟัง ลักษณะของดนตรี เพื่อให้เด็กได้รับในสิ่งที่ถูกต้อง

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของดนตรีมีพื้นฐานที่สำคัญ 3 ประการ คือ ความปรารถนาของมนุษย์ พรสวรรค์ และสิ่งแวดล้อม

2.4 ประเภทของดนตรี

มีผู้กล่าวถึงประเภทของดนตรีไว้ดังนี้

โกวิท ชันศิริ (2519: 99) แบ่งดนตรี (Music) ออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. ดนตรีทั่วไป (Entertainment Music หรือ Comereia Music) หรือดนตรีป๊อป ซึ่งอาจเป็นเสียงที่ทำให้มนุษย์เกิดความสุขเกิดอารมณ์ต่าง ๆ อาจจะเป็นเสียงนกร้อง ลมพัด คลื่นกระทบฝั่ง เสียงเพลงของแม่กล่อมลูก เพลงลูกทุ่ง ลูกกรุง เป็นต้น

2. ดนตรีคลาสสิก (Divine Art) ผู้ฟังจะต้องใช้เวลาในการฟังให้มากเป็นพิเศษ และค้นคว้าถึงประวัติ และเนื้อหาเพื่อให้เกิดความซาบซึ้งมากขึ้น

สุกรี เจริญสุข (2532: 63-74) แบ่งดนตรี ออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ดนตรียอดนิยม (Popular Music) และดนตรีคลาสสิก (Classical Music) ไว้ดังนี้

1. ดนตรียอดนิยม (Popular Music หรือเรียกสั้น ๆ ว่า Pop Music) เมื่อพูดถึงดนตรียอดนิยมบางครั้งก็เรียกกันว่า เพลงสมัยนิยมซึ่งมีความหมายกว้างขวางมาก เป็นผลงานดนตรีสำหรับคนส่วนใหญ่ ตั้งแต่สมัยทางดนตรีของคนในสังคมแต่ละยุคแต่ละสมัย แต่ละวัย เช่น เพลงไทยคลาสสิก เป็นที่นิยมสูงสุดในสมัยรัชกาลที่ 6 หรือเพลงร็อค เป็นเพลงที่นิยมในกลุ่มวัยรุ่นปัจจุบัน เป็นต้น

ดนตรียอดนิยมใช้ได้อีกความหมายหนึ่ง กล่าวคือ ต้องการที่จะแยกดนตรีที่มุ่งความบันเทิง หรือในความหมายของดนตรีเพื่อธุรกิจ (Commercial Music) กับดนตรีที่มุ่งทางความงามของศิลปะ ที่เรียกว่า ดนตรีคลาสสิก (Classical Music) บางครั้งคำว่า “ยอดนิยม” หรือ “ป๊อป” ถูกนำไปใช้ในลักษณะเป็นชื่อ อย่างเช่น บอสตันป๊อป ออร์เคสตรา (Boston Pop Orchestra) ซึ่งเป็นวงดนตรีที่บรรเลงเพลงยอดนิยมในลักษณะเพลงคลาสสิกที่เรียกว่า เพลง “กึ่งคลาสสิก”

(Light Classic) กล่าวคือ รูปแบบของดนตรีเป็นไปตามลีลาของเพลงคลาสสิกแต่ใช้เพลงป๊อปเท่านั้นเอง

ดนตรียอดนิยมในความหมายของดนตรีเพื่อการธุรกิจ (Commercial Music) นั้นหมายความว่า การทำงานดนตรีเพื่อธุรกิจเป็นจุดมุ่งหมายที่สำคัญ เขียนดนตรีเพื่อรายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ ทำเทปเป็นแผ่นเสียง แสดงคอนเสิร์ตขายตั๋ว ค่าลิขสิทธิ์ ฯลฯ เป้าหมายของดนตรีเพื่อให้ได้เงินมาก ผลงานดนตรีก็สร้างขึ้นเพื่อเอาใจตลาดเพื่อการขาย

ส่วนดนตรีที่เป็นงานศิลปะนั้นมุ่งถึงความงามของเสียงเป็นประการสำคัญ มุ่งสนใจตลาดว่าจะขายได้หรือไม่ เป็นดนตรีสำหรับอุดมคติ ดนตรีเพื่อดนตรี ประเภทของดนตรียอดนิยมได้แก่

1.1 ดนตรีพื้นเมือง (Folk Music)

1.2 ดนตรีลูกทุ่ง (Country Music)

1.3 ดนตรีลูกกรุง (Ligth Music)

1.4 ดนตรีร็อก (Rock Music)

1.5 ดนตรีแจ๊ส (Jazz Music)

2. **ดนตรีคลาสสิก (Classical Music)** คำว่า คลาสสิก มีความหมายที่ค่อนข้างจะสับสน เนื่องจากจากคลาสสิกมีหลายความหมายด้วยกัน ประกอบกับกาลเวลาที่เปลี่ยนไป จำนวนคนที่ใช้มีอยู่มาก นำไปใช้ในลักษณะที่ต่างกันไป ความหมายของคลาสสิกสรุปได้ ดังนี้

ประการแรก คลาสสิกมีความหมายว่าความสำเร็จในแต่ละสาขาวิชา เก่งที่สุด ดีที่สุด สวยที่สุด ไพเราะที่สุด ในความหมายของความเป็นที่สุดแล้ว ไม่มีเวลาเกี่ยวข้องกับความงามของสถาปัตยกรรมกรีก โรมัน ขอม อินเดีย จีนโบราณ เป็นสถาปัตยกรรมที่ได้รับการยอมรับแล้วว่าถึงที่สุดแล้ว ในความหมายนี้ สถาปัตยกรรมเหล่านั้นเป็นคลาสสิก หรืออย่างบัลเลต์ของรัสเซีย ากายกรรมของจีน ที่ได้รับการยอมรับว่าไม่มีใครเสมอเหมือนก็ถือได้ว่าเป็นคลาสสิก

ประการที่สอง คลาสสิกมีความหมายว่า สิ่งที่เป็นคลาสสิกจะเป็นไม่อยู่ในข่ายความเป็นสมัยนิยม อาจจะเป็นไปได้ที่ว่าความเป็นสมัยนิยมมีผู้คนนิยมใช้กันมาก การมากด้วยจำนวนนั้นเป็นสมัยนิยม แต่ถ้าหนึ่งในจำนวนนั้นได้รับการคัดเลือกแล้วก็น่าจะเป็นคลาสสิกได้ ถึงตอนนี้อาจจะตั้งคำถามว่านางงามจักรวาลประจำปีเป็นคลาสสิกไหม ก็ตอบได้ว่าไม่เป็น เพราะนางงามจักรวาลเป็นเพียงนางงามประจำปีเท่านั้น ยังมีข้อจำกัดเวลาที่เกี่ยวข้องว่าเพียงประจำปีนั้น ๆ พอปีต่อไปก็จะมีนางงามใหม่ขึ้นมาแทน แต่ความงามอย่างโมนาลิซานั้นได้รับการยอมรับว่างามที่สุดแล้ว จริงเท็จแค่ไหนไม่เคยเห็นตัวจริง แต่ถ้าเป็นนางงามจักรวาลสามารถทำลายรัศมีความงามของโมนาลิซาได้ก็น่าจะเป็นนางงามคลาสสิกได้

ประการที่สาม ในความหมายของดนตรีคลาสสิก ทำไมถึงได้เรียกว่า เป็นดนตรีคลาสสิก เป็นเพราะเหตุว่าเป็นดนตรีที่แนวทำนอง การประสานเสียง สีสันทันของเครื่องดนตรี รูปแบบของโครงสร้าง การถ่ายทอดทางอารมณ์ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ได้ประพันธ์ขึ้นด้วยความประณีต บรรจงดนตรีเพื่อความงามของเสียงดนตรีเป็นคลาสสิกในแง่คุณภาพของงาน

ประการสุดท้าย คลาสสิกมีความหมายของระยะเวลาที่เรียกว่า สมัยคลาสสิก คือ ระหว่างปี ค.ศ. 1750 จนกระทั่งปี ค.ศ. 1810 โดยประมาณ ในช่วงระยะเวลานั้นมีนักดนตรีที่มีชื่อเสียงนำสมัยอยู่ 2 ท่าน ด้วยกันคือ โมซาร์ท (Wolfgang Amadeus Mozart) และ ไฮเดิล (Haydn) ทั้งสองท่านนี้ถือเป็นแบบฉบับของสมัยคลาสสิก ความเด่นของดนตรีในยุคนี้ก็คือการประดับประดาเสียงดนตรีโดยอาศัยการเล่นหลักหนีดนตรีในลีลาที่เรียกว่า โพลีโฟนี (Polyphony) ซึ่งโพลีโฟนีอาศัยเทคนิคที่เรียกว่าเคาน์เตอร์พอยน์ท์ (Counter Point) มีลักษณะที่ใช้ทุกแนวในการดำเนินเพลง ในขณะที่เดียวกันทุก ๆ แนวจะประสานซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นลักษณะดนตรีที่นิยมใช้ในสมัยบาโรค (Baroque) สมัยคลาสสิกเริ่มนิยมเป็นโฮโมโฟนี (Homophony) คือ มีทำนองหลักเด่นแล้วเสียงอื่น ๆ มีหน้าที่สนับสนุนความเด่นของเสียงนั้นเรียกว่าประสานเสียง (Harmony)

ในสมัยคลาสสิกนั้น ทุก ๆ อย่างได้เริ่มมีการเปลี่ยนแปลง คนเริ่มสนใจความแตกต่างระหว่างบุคคล สนใจสิทธิและเสรีภาพความเท่าเทียมกัน ในสังคมเปลี่ยนแปลงแนวคิดจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตย สำหรับดนตรีนั้นมีแนวโน้มประพันธ์เพลงสำหรับชาวบ้านมากขึ้นแทนที่จะมีดนตรีสำหรับศาสนาเพียงอย่างเดียว

ดนตรีคลาสสิกในสายตาคนไทยนั้นเป็นของสูง หรือเป็นเพลงที่จะต้องปีนบันไดขึ้นไปฟังอะไรทำนองนั้น อาจกล่าวได้ว่า ดนตรีคลาสสิกในเมืองไทยมี 2 ประเภทด้วยกัน คือ ดนตรีไทย (Thai Classic Music) และดนตรีสากลคลาสสิก (Classic)

1. ดนตรีไทยคลาสสิก เพลงไทยที่มีคุณสมบัติสูง ละเอียดอ่อน มีความไพเราะ ต้องอาศัยความสามารถสูงนั้น มักจะเป็นเพลงหน้าพาทย์ ซึ่งถือว่าเป็นเพลงชั้นสูง น้อยคนที่จะเล่นได้ เพราะต้องมึนงานพิธีที่เกี่ยวข้อง เมื่อนาน ๆ เล่นครั้งนับวันคนที่เล่นได้ค่อย ๆ น้อยลง ฝ่ายผู้ฟังเองก็ไม่เกิดความซาบซึ้งเพราะไม่เคยได้ยิน ดนตรีคลาสสิกวงเวียนอยู่ในกลุ่มชนเล็ก ๆ และขณะเดียวกันคนจำนวนมากไม่ได้มีโอกาสเข้าถึง

2. ดนตรีสากลคลาสสิก การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมทางดนตรีนั้นเริ่มกันมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา การฟังและชื่นชมกับดนตรีคลาสสิกตะวันตกนั้นขึ้นอยู่กับการฟัง หรือแนวโน้มในการฟัง ด้วยเหตุที่ว่าดนตรีส่วนใหญ่ต้องอาศัยผู้อุปถัมภ์ค้ำชูวงดนตรีถึงจะอยู่ได้ และถ้าหากวงดนตรีขาดผู้ฟัง วงดนตรีก็ย่อมจะอยู่ไม่ได้ ในสมัยบาโรคนั้น นักดนตรีได้รับการอุปการะจากวัดและวัง ในสมัยคลาสสิกนักดนตรีอาศัยอยู่ในบ้านผู้ดีมีเงิน หรือในราชสำนักต่าง ๆ มีวงดนตรีประจำราช

สำนัก นักดนตรีก็ไม่เคียดร้อน มีหน้าที่สร้างงานเพื่อ ๆ ฝัน ๆ ไปตามชีวิตของตนเอง ผู้ฟังก็เป็นเจ้าของดนตรีซึ่งเป็นผู้มีฐานะ การฟังดนตรีจึงเป็นเวลาว่าง หรือเป็นเวลาพักผ่อน รับแขกบ้านแขกเมือง การแต่งตัวก็ต้องอาศัยความประณีต สวยงาม เวลาผ่านไป สังคมเปลี่ยนไป แนวนิยมการฟังดนตรี ส่วนหนึ่งยังยึดแนวนิยมเดิม กล่าวคือ ยึดความหรูหรา เป็นประการสำคัญ ตัวนักดนตรีจริง ๆ นั้นมีความสำคัญลดลงมากกว่าความหรูหราในการฟังดนตรี ความสวยงามงดงามของคนชั้นสูงขัดแย้งกับความเป็นจริงของสังคมไทย ดังนั้น ดนตรีฝรั่งคลาสสิกจึงอยู่ในวงจำกัดกลุ่มเล็ก ๆ ส่วนใหญ่มีโอกาสชื่นชมกับดนตรีนั้นน้อย

อันที่จริงแล้วความไพเราะของดนตรีนั้นไม่เกี่ยวข้องกับชนชั้น ดนตรี คือ ดนตรี มีความไพเราะสำหรับคนทุกชนชั้นเพราะทุกคนมีดนตรีในหัวใจ ดนตรีเกิดขึ้นมาพร้อมกับมนุษย์ ในยุคแรกเราก็รู้จักร้องรำตามธรรมชาติ เช่น เคาะหิน เคาะไม้ ปรบมือ ผีปาก เป็นต้น และวิวัฒนาการมาเป็นเพลงพื้นเมือง เพลงลูกกรุง ตลอดจนเพลงโฆษณา จะเห็นได้ว่าดนตรีและเพลงต่าง ๆ ทำให้ผู้ฟังเกิดความเพลิดเพลิน เกิดอารมณ์ หรือความรู้สึกต่าง ๆ ตอบทเพลง เสียงธรรมชาติต่าง ๆ เช่น ลมพัด นกร้อง เสียงคลื่น เสียงน้ำตก จะทำให้ผู้ได้ยินมีความสุข ก็สามารถรวมเข้าเป็นเสียงดนตรีได้เช่นกัน

จำไพพรรณ ศรีโสภาค. 2511: 119 ; อ้างอิงจาก Parriott. 1969: 1724) กล่าวถึงดนตรีคลาสสิกว่า การที่จะทำให้ความเข้าใจดนตรีคลาสสิกให้ดีขึ้น จึงจำเป็นต้องรู้จักโครงสร้างของดนตรีเสียก่อนว่าประกอบขึ้นด้วยอะไรบ้าง ดนตรีเป็นลักษณะของเสียงที่ได้รับการจัดเรียบเรียงไว้อย่างเรียบร้อย โดยมีแบบแผนและโครงสร้างที่ชัดเจน ดนตรีมีความแตกต่างกันไปตามชนิดหรือประเภทขององค์ประกอบของดนตรี ดนตรีสามารถนำมาใช้ประโยชน์เพื่อใช้บำบัดอารมณ์ของบุคคลในลักษณะต่าง ๆ ได้ตามความปรารถนา ดนตรีมีองค์ประกอบดังนี้

1. ทำนอง (Melody) ทำนองของดนตรีมีความเกี่ยวข้องกับความรู้สึกตัวของบุคคลมากที่สุด (จำไพพรรณ ศรีโสภาค. 2511: 119 ; อ้างอิงจาก Parriott. 1969: 1724) ผลของท่วงทำนองจะก่อให้เกิดผลดังนี้

- 1.1 ทำให้เกิดสัมพันธภาพ (Relationship) และลดความวิตกกังวล
- 1.2 ทำให้รู้สึกสงบ ผ่อนคลายความรู้สึกในส่วนลึกของจิตใจได้
- 1.3 ทำให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

2. จังหวะหรือลีลา (Rhythm) จังหวะหรือลีลาของดนตรีมีอิทธิพลต่อมนุษย์มาก เพราะจะทำให้เกิดความรู้สึก กล่าวทำ กล่าวแสดงออก มีการโต้ตอบและเคลื่อนไหวร่างกายไปตามจังหวะหรือลีลาของดนตรีได้เองโดยอัตโนมัติมากที่สุด (จำไพพรรณ ศรีโสภาค. 2511: 119 ; อ้างอิงจาก Parriott. 1969: 1724) ลีลาของดนตรีมีนัยจะทำให้รู้สึกเชื่อมั่น ลีลาสงบราบเรียบสม่ำเสมอจะทำให้

ความรู้สึกรบกวนใจ ปลอดภัยและสงบ และลีลาที่สม่ำเสมอจะทำให้เกิดความฉงนหรือสนุกสนานได้ ผลของลีลาจังหวะดนตรีที่มีต่อมนุษย์คือ

2.1 ช่วยให้เกิดสมาธิ (Concentration)

2.2 ช่วยให้เกิดการผ่อนคลายความตึงเครียด

3. ความดังหรือความเข้มของเสียง (Volume Intensity) เสียงมีความหมายเกี่ยวข้องกับมนุษย์มานานนับพันปี มนุษย์และสัตว์ได้ตอบกับเสียงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเพราะเกี่ยวข้องกับสัญญาณตอบรับที่มีในเสียงนั้น เสียงดังจะเร่งเร้าเตือนกระตุ้นอารมณ์และการทำงานของต่อมไร้ท่อ และสัมพันธ์กับระบบประสาทซิมพาเทติก เสียงเบาสงบจะทำให้เกิดความรู้สึกสบาย (จำไพพรรณ ศรีโสภาค. 2516 : 2/5) ผลของความเข้มของเสียงก่อให้เกิดประโยชน์คือ

3.1 ใช้เป็นสื่อให้เกิดสมาธิได้

3.2 กระตุ้นและลดความรู้สึกส่วนลึกทางจิตใจให้สงบหรือตื่นตัวได้

3.3 สร้างระเบียบและควบคุมตนเองให้เหมาะสม

4. ความเร็วช้าของจังหวะดนตรี (Tempo) ความเร็วช้าของจังหวะดนตรี โดยทั่วไปอยู่ระหว่าง 50 mm. และ 120 mm. ต่อนาที (mm. = Metronom เป็นเครื่องจับจังหวะทางดนตรีต่อนาที เปลี่ยนแปลงจังหวะต่าง ๆ) จังหวะปกติในการตอบรับของร่างกายคนธรรมดาอยู่ระหว่าง 60 – 80 mm. ต่อนาที เทียบได้กับการเดินและการเต้นของหัวใจ ความเร็วช้าของจังหวะ เมื่อนับเทียบจากเครื่องนับจังหวะ ถ้าเร็วกว่าการเต้นของหัวใจเรียกว่าจังหวะเร็ว และถ้าจังหวะที่ช้ากว่าการเต้นของหัวใจ เรียกว่าจังหวะช้า จังหวะที่เร็วจะเร่งความรู้สึก ทำให้ผู้ฟัง ตื่นเต้น ไม่สงบ และจังหวะที่ช้ามีผลทำให้สงบ (จำไพพรรณ ศรีโสภาค. 2511: 120)

5. การประสานเสียง (Harmony) เป็นการผสมประสานของเสียงหลายชนิดที่มีลักษณะแตกต่างกัน โดยมีลีลาจังหวะและท่วงทำนองที่สอดคล้องสัมพันธ์กัน (จำไพพรรณ ศรีโสภาค. 2511: 119 ; อ้างอิงจาก Parriott. 1969 : 1724)

6. ความกังวานของเสียง (Sonority) เป็นส่วนประกอบที่บอกว่า เสียงมีความสมบูรณ์ ก้องกังวานภายในของเสียงแต่ละเสียงในแต่ละวลีมีมากน้อยเพียงใด เป็นประเด็นสำคัญที่ชี้ให้เห็นว่า ผู้ประพันธ์เพลง (Composer) ได้ฝากความไพเราะไว้ในเพลง หรือฝากความรู้สึกที่เหมือนจากนรก (Limbo) ให้กับผู้ฟังโดยผ่านความกังวานของเสียงดนตรี (จำไพพรรณ ศรีโสภาค. 2511: 119; อ้างอิงจาก Parriott. 1969: 1724)

7. ความรู้สึกของดนตรี (Expression of Music) เป็นความรู้สึกของดนตรีที่แสดงออก ทำให้ทราบถึงอารมณ์และบรรยากาศของเพลง เช่น เศร้า อ่อนหวาน ร่าเริง สนุกสนาน รุกเร้าใจ (เรณู โกศินานนท์. 2522: 43)

สรุปได้ว่า ประเภทของดนตรีว่าเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้โดยตรง และยังก่อให้เกิดความรู้สึกหรืออารมณ์ต่าง ๆ ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับทำนอง จังหวะ หรือลีลา ความเร็วช้า และความกังวานของเสียงประกอบ

2.5 ลักษณะของดนตรี

สมโภชน์ รอดบุญ (2518: 40-45) แบ่งลักษณะของดนตรีออกเป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ เพลงร้อง และเพลงบรรเลง ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

1. เพลงร้อง แบ่งออกเป็นแบบร้องเดี่ยว และร้องเป็นหมู่คณะ เพลงที่ร้องเป็นเพลงหมู่คณะมีลักษณะและการประสานเสียงให้เกิดความกลมกลืน
2. เพลงบรรเลง ประเภทของเพลงบรรเลงแบ่งออกได้ดังนี้
 - 2.1 ดนตรีที่ท่วงทำนองเป็นเพลงพื้นเมือง (Folk Music) คือ เป็นดนตรีที่แสดงออกถึงเอกลักษณ์ของชาตินั้น ๆ
 - 2.2 เพลงลูกทุ่งฟังเข้าใจง่าย (Country Music) คือ เป็นเพลงตะวันตกท่วงทำนองและลีลาเป็นแบบโคบาลเลี้ยงวัว เครื่องดนตรีที่ใช้เป็นกีตาร์ ฮีบเพลง
 - 2.3 ดนตรีที่มีท่วงทำนองของเพลงสมัยนิยม (Popular Music) คือ เป็นดนตรีที่มาเรียบเรียงเสียงประสานใหม่ใช้เครื่องดนตรีประเภทใดประเภทหนึ่ง เช่น เปียโน ไวโอลิน ทรัมเปต กีตาร์
 - 2.4 ดนตรีที่บรรเลงโดยวงดนตรีออร์เคสตรา (Light Music) คือ เป็นดนตรีขนาดใหญ่บรรเลงอย่างแผ่วเบา นุ่มนวล และสง่างาม ใช้เครื่องลมเป็นเครื่องดนตรีหลักในการบรรเลง เป็นเพลงที่ฟังกันสบาย ๆ ผ่อนคลายอารมณ์ ฟังได้ทุกเวลา
 - 2.5 เพลงที่มีลักษณะเป็นลูกผสม (Popular Classical Music) คือ เป็นเพลงที่ใช้จังหวะเพลงป๊อป ที่มีเบตของเสียงกลองเป็นจังหวะตายตัว และใช้แนวทำนองของเพลงคลาสสิกหรือแนวท่วงทำนองหลักมาเป็นท่วงทำนอง (Melody)
 - 2.6 ดนตรีที่เต็มไปด้วยอารมณ์ (Lyric Music) คือ เป็นเพลงที่นำมาจากเพลงที่อ่อนหวานไพเราะ บรรยายถึงธรรมชาติ มีท่วงทำนองที่สดชื่น รื่นเริง สบายอารมณ์
 - 2.7 เป็นเพลงที่มีลักษณะคล้ายลิрикมิวสิก (Mood Music) คือ เป็นเพลงที่มีอารมณ์หลายแบบ ทั้งเศร้าสร้อย สุข ทุกข์ รื่นเริง สนุกสนาน จังหวะของเพลงเปลี่ยนไปเปลี่ยนมาตลอดเวลา ช้าบ้าง เร็วบ้าง เพลงประเภทนี้มักจะมีเสียงประกอบ เช่น ฝนตก ฟังร้อง เสียงคลื่น เสียงหิ่งห้อย ฯลฯ

2.8 เป็นดนตรีที่มีแบบฟอร์มสลับซับซ้อน (Light Classical Music) คือ เป็นดนตรีที่มีแบบฟอร์มสลับซับซ้อน มีทั้งเพลงประเภทเดินรำ เพลงรัก เพลงที่บรรยายถึงธรรมชาติ จะมีลักษณะบรรยากาที่ช้า และเร็วสลับกันไป

2.9 เป็นดนตรีที่เกิดขึ้นจากในวัด (Classical Music) คือ เป็นดนตรีที่เกิดขึ้นในโบสถ์จนกลายมาเป็นเพลงชาวบ้าน มีระบวนเพลงด้วยกันหลายระบวนเร็ว – ช้า – เร็ว สลับกันไป เป็นเพลงที่ต้องใช้วงดนตรีขนาดใหญ่ เรียกว่าดุริยางค์บรรเลง

2.10 เป็นดนตรีที่มีจังหวะสม่ำเสมอ (Jazz Music) คือ เป็นเพลงที่ฟังสบาย ๆ การเล่นมักจะใช้ เปียโน แซกโซโฟน และกลองเป็นหลัก แต่มาในระยะหลังพยายามเอาเครื่องดนตรีอื่น ๆ เข้ามาร่วมด้วย เช่น คลาริเน็ต กีตาร์ไฟฟ้า บราโฟน และไวโอลิน ส่วนสิ่งสำคัญที่ขาดไม่ได้ คือ เบส

สรุปได้ว่า ลักษณะของดนตรี คือ เพลงร้อง มีทั้งร้องเดี่ยว ร้องหมู่ ร้องหมู่คณะ และเพลงบรรเลงที่ใช้เครื่องดนตรีแต่ละชนิดแตกต่างกันไป

2.6 ลักษณะของดนตรีคลาสสิก (Classical Music)

รวารุช สุมาวงศ์ (ม.ป.ป.) กล่าวถึงดนตรีคลาสสิกส่วนใหญ่จะเป็นเพลงเกาหรือเพลงชุดนั้น คือ มีหลายเพลง หรือหลายท่อนรวมกันอยู่ในบทเพลงเดียวกัน รูปแบบที่นิยมกันมีอยู่ 4 ท่อน แต่ละท่อนมีความเร็วช้าต่างกัน เพลงคลาสสิกแต่ละเพลงจึงค่อนข้างยาว เพราะแต่ละท่อนใช้เวลา 5-6 นาที แต่ละเพลงคลาสสิกจึงใช้เวลาบรรเลง 20 – 30 นาที รูปแบบการประพันธ์บทเพลงซิมโฟนีที่กำหนดไว้แต่โบราณ ส่วนใหญ่จะเป็นไปตามรูปแบบการประพันธ์เพลโซนาต้า ซึ่งเป็นเพลงที่ประพันธ์ให้เครื่องดนตรีบรรเลงเดี่ยวหรือประกอบกันระหว่างดนตรีที่บรรเลงทำนอง เช่น ไวโอลิน และเครื่องดนตรีที่คลอประกอบเช่น ปิอาโน เป็นต้น บทเพลงโซนาต้าเป็นที่นิยม และมีกำเนิดมาก่อนบทเพลงประเภทอื่นทั้งหมด จนเมื่อมีวิวัฒนาการของดนตรีมาเป็นบทเพลงซิมโฟนี จึงรับหลักการประพันธ์หรือรูปแบบมาใช้ด้วย ส่วนใหญ่แล้วซิมโฟนีจึงประกอบด้วยเพลงย่อย 4 ท่อน แต่ละท่อนเรียกว่า Movement ท่อนแรกส่วนใหญ่จะค่อนข้างเร็ว ท่อนที่สองเป็นเพลงช้าทำนองอ่อนหวานฟังง่ายกว่าท่อนอื่น ท่อนที่ 3 ส่วนใหญ่จะเป็นทำนองสนุกสนาน แต่ท่อนสุดท้ายจะมีจังหวะเร็วคึกคัก อย่างไรก็ตาม ได้มีนักแต่งที่วางลักษณะของบทเพลงผิดแผกออกไปได้บ้าง เช่น อาจจะมีเพิ่มเป็น 5 ท่อน หรือมีเพียง 3 ท่อน

สรุปได้ว่า ลักษณะของดนตรีคลาสสิก มีรูปแบบที่นิยมกันมีอยู่ 4 ท่อน แต่ละท่อนมีความเร็วช้าต่างกัน

2.7 ทฤษฎีดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย

เยอวา พา เดซเซคูปต์ (2542) สรุปถึงนักดนตรีศึกษาที่ศึกษาทฤษฎีดนตรีสำหรับเด็กเอาไว้ 3 ท่าน ดังนี้

1. **เอมิล ดัลครอส (Emile Dalcroze)** นักการศึกษาชาวสวิส ได้พัฒนาระบบดนตรีศึกษาในต้นศตวรรษที่ยี่สิบและยังได้รับการยอมรับอยู่ในปัจจุบัน เขาได้กำหนดองค์ประกอบดนตรีศึกษา 3 ประการด้วยกัน คือ

1.1 การพัฒนาศักยภาพของการเคลื่อนไหวร่างกาย (Eurhythmics) ซึ่งเป็นกระบวนการหลอมประสาทการรับรู้และสติปัญญาเข้าด้วยกัน

1.2 การพัฒนาประสาทการรับฟัง (Solfege) สามารถร้องเพลงได้

1.3 ความสามารถในการประดิษฐ์หรือสร้างโดยอิสระ (Improvisation)

2. **คาร์ล ออฟ (Carl Orff)** นักการศึกษาและนักแต่งเพลงชาวเยอรมัน มีความเชื่อว่าดนตรีควรเริ่มจากการเคลื่อนไหว ประสบการณ์ทางดนตรีควรเริ่มด้วยการตบมือ ตบเข่า และการเคลื่อนไหวร่างกายส่วนอื่นๆ เขาเห็นว่า เด็กแต่ละคนควรตระหนักถึงส่วนต่างๆ ของร่างกาย

3. **ซอลตัน โคดาไล (Zoltan Kodaly)** ชาวฮังการี เน้นการร้องเพลงเป็นส่วนสำคัญของดนตรีศึกษา เขาได้พัฒนาหลักสูตรสำหรับเด็กอายุ 3 ขวบในสถานรับเลี้ยงเด็ก เขาเริ่มสอนเพลงพื้นฐานง่ายๆ (Folk Song) หลังจากนั้นจึงเรียนอ่านและเขียนโน้ตดนตรี เด็ก 3-4 ขวบจะร้องเพลงเด็ก ตบมือให้เข้ากับจังหวะ เล่นเครื่องตีง่ายๆ เด็กถูกสอนให้รู้จักจำแนกเสียงดัง เสียงค่อย เสียงสูง เสียงต่ำ จังหวะเร็วช้า เด็กที่ได้รับการสอนดนตรีตามวิธีการของโคดาไลจะสามารถอ่านและแต่งเพลงได้คล่อง และยังประสบความสำเร็จในการเรียนวิชาการด้านอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอ่านและคณิตศาสตร์

ทฤษฎีของนักดนตรีศึกษาทั้ง 3 ท่านนี้ เป็นพื้นฐานในการให้การศึกษาทางดนตรีของเด็กในปัจจุบันนี้

2.8 ดนตรีกับเด็กปฐมวัย

โฮวาร์ด ทอบแมน (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2524: 134; อ้างอิงจาก Taubman.N.d) นักศึกษาดนตรี กล่าวว่า ไม่มีเด็กคนใดที่จะไม่มีปฏิริยาตอบสนองต่อดนตรีวันไว้แต่ว่า เด็กคนนั้นจะมีความพิการบางอย่าง ถ้าพ่อแม่สังเกตจะพบว่าเด็กตั้งแต่วัยทารกก็สามารถตอบสนองต่อเสียงดนตรีได้ โดยมีการเคลื่อนไหวเมื่อได้ยินเพลงช้า ๆ สม่่าเสมอ แต่บางครั้งอาจเห็นว่าเด็กไม่มีปฏิริยาตอบสนองเลย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเขากำลังฟังเพลงอยู่อย่างตั้งใจ และเสียงเพลงกำลังซึมซาบเข้าไปในหัวใจของเขามากเกินกว่าที่พ่อแม่จะตระหนักถึงได้ มนุษย์เราเกิดขึ้นมาจาก

จังหวะซึ่งเห็นได้จากจังหวะการทำงานของร่างกาย เช่น จังหวะการหายใจ การเต้นของหัวใจ การไหลเวียนของโลหิต การพูด การเดิน ซึ่งจังหวะเหล่านี้ ทารกคุ้นเคยมาตั้งแต่อยู่ในครรภ์ ภายหลังคลอดแล้วสมองของทารกพร้อมที่จะหัดพูด รับรู้ต่อเสียงต่าง ๆ ยิ่งไปกว่านั้น เสียงดนตรีจะแทรกความรู้สึกเข้าไปได้เป็นอย่างดี จึงมีผู้กล่าวว่า ทารกจะสงบลงได้ดี เมื่อได้รับการกระตุ้นเสียงที่มีจังหวะต่าง ๆ

โรลเบค (มณี เฟือกวิล. 2529: 40; อ้างอิงจาก Robeck. 1978: 156) กล่าวว่า ครั้งเมื่อเด็กโตขึ้นมีวุฒิภาวะและการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ดีขึ้น ดนตรีก็ยังคงเป็นสิ่งแวดล้อมอย่างหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาความสามารถของเด็กได้เป็นอย่างดี ดังที่ ซูซูกิ (Zuzuku) อาจารย์ที่มีชื่อเสียงชาวญี่ปุ่นกล่าวว่า การฟังดนตรีตั้งแต่วัยเด็กเป็นสิ่งสำคัญ เด็กควรมีโอกาสได้ฟังดนตรีที่ดี และซ้ำ ๆ กัน เพราะดนตรีก็เหมือนภาษาพูดของมนุษย์ ถ้าเด็กได้ยินเสียงดนตรีตั้งแต่แรกเกิดก็เท่ากับเด็กได้รับการพัฒนาความรู้เสียงดนตรีอย่างค่อยเป็นค่อยไป ซึ่งสอดคล้องกับ แอลเมอร์เชล (Allmershell) ที่กล่าวว่า เด็กในระยะก่อนเข้าโรงเรียน หรือระดับอนุบาลควรได้ยินเสียงดนตรีให้มาก และสม่ำเสมอ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2524: 189) เพราะเด็กสามารถรับรู้เสียงดนตรีที่เขาให้ความสนใจก็จะช่วยให้เขาเกิดความรู้ และอารมณ์ในทางที่ดี

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2527: 503) กล่าวว่า ในเด็กปฐมวัย ซึ่งอยู่ในช่วงอายุประมาณ 3-6 ปี เด็กวัยนี้มีวุฒิภาวะ และความพร้อมในการที่จะรับรู้ และซาบซึ้งกับเสียงดนตรีได้เป็นอย่างดี ดังจะเห็นได้จากการที่เด็กมีอารมณ์หงุดหงิด แต่เมื่อเด็กได้ฟังเพลงสักรุ่น เด็กก็จะคลายความหงุดหงิดลง เพราะความไพเราะของเสียงดนตรี ลีลา ตลอดจนท่วงทำนอง จะช่วยกล่อมอารมณ์ของเด็กให้เกิดความเพลิดเพลินตามไปด้วย ด้วยเหตุผลจากคุณค่าของเสียงดนตรีที่มีต่อการพัฒนาทางด้านจิตใจของเด็ก นักจิตวิทยาสังคมต่างให้การยอมรับ และได้กล่าวถึงคุณค่าของดนตรีว่า

1. ดนตรีก่อให้เกิดความสว่างแก่จิตใจ (Enlightenment)
2. ดนตรีก่อให้เกิดความสุข (Well – being)
3. ดนตรีก่อให้เกิดความผูกพันรักใคร่ (Affection)

นอกจากนี้ การศึกษาทั้งหลายมีความใกล้ชิดกับเด็กได้เห็นความสำคัญ และกล่าวถึงคุณค่าของดนตรีที่มีต่อเด็กไว้หลายทัศนะดังนี้

โกวิทย์ ชันธศิริ (2519: 99-106) เสนอว่า ดนตรีมีส่วนช่วยทำนุบำรุงชีวิตเด็กให้สมบูรณ์ พูนสุข ทั้งเป็นตัวประกอบที่สำคัญที่จะส่งเสริมบุคลิกภาพของแต่ละคน และดนตรียังก่อให้เกิดความรู้สึกทางอารมณ์ต่าง ๆ ความนึกคิดและความสามารถสร้างมโนภาพ

วิรัช ชูสูงเนิน (2520: 14) กล่าวว่า เด็กมีความสนใจดนตรีมาแต่เล็ก ๆ จะสังเกตได้จากการแสดงออก ความพอใจที่พ่อแม่ร้องเพลงกล่อมให้นอน

ละออบ ชูติกร (2527: 503-508) กล่าวว่า ดนตรีทำให้เด็กมีความสุข ความเพลิดเพลิน ซึ่งจะสังเกตได้จากท่าทางและพฤติกรรมที่แสดงออก ช่วยพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยเฉพาะด้านภาษา ลักษณะนิสัย

พัชรา พุ่มพชาติ (2533: 43) กล่าวว่า ดนตรีนับว่าเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีบทบาทสำคัญ และเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการพัฒนาเด็กปฐมวัย ดนตรีเป็นสิ่งเร้าที่จะช่วยให้เด็กเกิดอารมณ์และความรู้สึกในทางที่ดี เพราะดนตรีจะช่วยสร้างสิ่งแวดล้อมให้มีความน่าสนใจสนุกสนานเพลิดเพลิน

ออสแตรนเดอร์ และคนอื่น ๆ (ประมวล ดิกคินสัน 2527: 107 อ้างอิงจาก Ostrander ; & other. 1982: 210) พบว่า มนุษย์มีความสามารถการเรียนรู้และจดจำอย่างไม่มีขีดจำกัด ถ้าสามารถใช้สมองซีกซ้าย ร่างกายและสมองซีกขวา ประสานสัมพันธ์กันจนทำให้เกิดพลังอย่างเต็มที่ พบว่าการทำงานของสมอง ดนตรีช่วยส่งเสริมสมองซีกขวาซึ่งเป็นความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการประกอบกับสมองซีกซ้ายที่ส่งเสริมการคิด การใช้เหตุผล เมื่อสมองทั้ง 2 ซีก ทำงานประสานสัมพันธ์กัน จะทำให้ผู้เรียนสามารถเรียน และจดจำอย่างไม่มีขีดจำกัด

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า เสียงดนตรีนับเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีบทบาทสำคัญ และเป็นประโยชน์สำหรับการพัฒนาของเด็กปฐมวัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ เพราะว่าดนตรีเป็นสิ่งเร้าที่จะช่วยจูงใจให้เด็กเกิดความสุขสบายใจ และมีความรู้สึกในทางที่ดี ซึ่งเป็นการช่วยสร้างสิ่งแวดล้อมให้มีความน่าสนใจ ซึ่งทำให้เด็กเกิดการตื่นตัวในการเรียนรู้ ดนตรีกับเด็กปฐมวัยควรได้รับการส่งเสริม ขณะเดียวกันก็ควรได้รับการคัดสรรในการฟังเพลงเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการฟัง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสนใจของครู พ่อ – แม่ ในการจัดสภาพแวดล้อมทางดนตรีให้แก่เด็ก

2.9 แนวการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย

ณรุทธิ์ สุทธิจิตต์ (2531) กล่าวถึง การจัดกิจกรรมดนตรีที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัยไว้ดังนี้

1. สาระดนตรี ควรจัดให้ครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1.1 องค์ประกอบดนตรี ได้แก่ จังหวะ ทำนอง เสียงประสาน รูปแบบ สีสันทัน ซึ่งหมายถึง เสียงต่าง ๆ ในสภาพแวดล้อม และเสียงเครื่องดนตรีบางชนิดที่เด็กสามารถพบเห็นได้

1.2 วรรณคดีดนตรี ได้แก่ เพลงเด็ก เพลงพื้นบ้าน เพลงศิลปะ เพลงอมตะทั้งเพลงไทย และเพลงคลาสสิก เพลงยอดนิยม และประวัติดนตรี ซึ่งเป็นเรื่องราวของบทเพลง นักประพันธ์ ตลอดจนประวัติดนตรีที่เหมาะสมกับเด็กวัยนี้

1.3 ทักษะดนตรี ได้แก่ การฟัง การร้อง การเล่น การเคลื่อนไหว การอ่าน และการสร้างสรรค์ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.3.1 การฟัง (Listening) เด็กควรมีโอกาสได้ฟังเพลงทุกประเภท ตั้งแต่ เพลงสั้น ๆ ง่าย ๆ จนถึงเพลงที่ยาวขึ้น เพลงสำหรับปูพื้นฐานเพื่อพัฒนาทักษะการฟังให้กับเด็ก ได้แก่ เพลงร้องและเพลงที่บรรเลงด้วยดนตรีล้วน ๆ โดยในระยะแรกอาจจะให้เด็กฟังเพลงสั้น ๆ เพื่อให้คุ้นเคยกับเสียงต่าง ๆ ลักษณะของเสียงสูง- กลาง - ต่ำ และให้เด็กตอบ หรือทำท่าทางว่าเสียงที่ได้ยินว่าเสียงนั้นอยู่ในช่วงเสียงใด ในระยะต่อมา อาจจะนำเพลงร้อง เพลงบรรเลงมาเปิดให้เด็กฟังตามลำดับ หลังจากฟังเพลงแล้วอาจจะให้เด็กสนองตอบต่อดนตรีโดยการเคลื่อนไหว

1.3.2 การร้อง (Singing) รวมถึงการพูดคำคล้องจอง และการร้องเพลงต่าง ๆ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการร้องหมู่ ควรให้เด็กได้มีโอกาสร้องเพลงเดี่ยวบ้าง เพื่อพัฒนาทักษะของแต่ละบุคคล การร้องเพลงเน้นที่น้ำเสียงของการร้องเพลง ไม่ใช่การตะโกน เพลงที่จะนำมาสอนควรเป็น เพลงสั้น และใช้ภาษาง่าย ๆ จังหวะและทำนองไม่ยากจนเกินไป เนื้อเพลงควรเป็นเรื่องใกล้ตัวเด็ก หรืออาจจะเป็นเรื่องของความสนุกสนาน หรือการท่องเที่ยวก็ได้

1.3.3 การเล่น เด็กในวัยนี้ควรจะได้เล่นเครื่องประกอบจังหวะทั้งชนิดที่มีระดับเสียง (Pitched Percussion) เช่น ระนาด เปล และชนิดที่ไม่มีระดับเสียง ได้แก่ กลอง รำมะนา ลูกแขก ฉิ่ง ฉาบ กิ่งกิ้ง กรับคู่ เป็นต้น หรืออาจจะใช้เครื่องดนตรีที่ประดิษฐ์ขึ้นใช้เองก็ได้ เช่น ระนาดกระป๋อง ระนาดขวดน้ำ กรับหิน เครื่องตีตหนังยาง ฯลฯ

1.3.4 การเคลื่อนไหว (Moving) เด็กในวัยนี้เป็นวัยที่รับรู้จากการสัมผัสฝึกร การได้ลงมือกระทำ และการเคลื่อนไหว เพื่อสนองตอบดนตรี กิจกรรมนี้ควรเป็นกิจกรรมที่เด็กควรได้ปฏิบัติเสมอ แต่ควรเป็นรูปแบบของการเคลื่อนไหวแบบง่าย ๆ เบื้องต้น ซึ่งจะทำให้เด็กสนุกสนาน และเกิดการเรียนรู้ ในการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวนอกจากจะใช้เครื่องประกอบจังหวะแล้ว อาจใช้เพลงร้องหรือเพลงบรรเลงโดยดนตรีล้วน ๆ และเน้นที่จังหวะมาประกอบการเคลื่อนไหวก็ได้ เพลงเหล่านี้ ได้แก่ เพลงยอมนิยมทั่ว ๆ ไป เพลงแจ๊ส เพลงคลาสสิก หรือเพลงพื้นบ้านทั้งของไทยและของชาติอื่น ๆ แต่ควรที่จะเลือกเพลงที่มีจังหวะชัดเจนซึ่งจะทำให้เด็กได้แสดงออกด้วยการเคลื่อนไหว ด้วยท่าทางที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของเด็กเอง หรือช่วยกันคิดระหว่างเด็กกับเด็ก หรือเด็กกับครู

1.3.5 การอ่าน (Reading) นับเป็นสิ่งสำคัญสำหรับเด็กวัยนี้ ควรใช้สัญลักษณ์ที่ง่าย ๆ ไม่จำเป็นต้องใช้สัญลักษณ์ทางดนตรีซึ่งผู้สอนสามารถคิดค้นขึ้นได้โดยใช้แทนสัญลักษณ์ของเสียงซึ่งสามารถมองเห็นได้

1.3.6 การสร้างสรรค์ (Creating) เด็กเลือกกระทำได้หลายรูปแบบ เช่นด้าน การร้องการเล่น การเคลื่อนไหว และการอ่าน การให้เด็กคิดทำทางประกอบดนตรี หรือเล่าความรู้สึก ที่ได้จากการฟังเพลงซึ่งจัดได้ว่าเป็นการสร้างสรรค์ที่เด็กทำได้ ผู้สอนควรให้คำติชมการสร้างสรรคของเด็ก เพื่อเด็กจะได้มีแนวคิดสร้างสรรค์ต่อไป

2. ทศนคติทางดนตรี การปลูกฝังทัศนคติที่ดีสำหรับเด็กปฐมวัยนับเป็นสิ่งจำเป็นมาก เนื่องจากเป็นวัยที่เริ่มเรียนดนตรี ผู้สอนจึงควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เด็กได้รับประสบการณ์ที่พึงพอใจ เพื่อให้เด็กเกิดความสนใจ ความชอบ และความรักในดนตรี

3. เทคนิควิธีสอนดนตรี ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูควรคำนึงถึงจิตวิทยา การสอน และพัฒนาการเด็ก ผู้สอนจะเข้าใจธรรมชาติของผู้เรียนในกลุ่มของตนอย่างถ่องแท้ และปรับวิธีสอนให้เหมาะสมกับพัฒนาการ และความต้องการตามธรรมชาติของเด็ก (ณรุทธิ์ สุทธิจิตต์ 2531: 140)

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัยมีเกณฑ์การเลือก 3 ข้อคือ สาระดนตรี ควรจัดให้ครอบคลุมเรื่องราวต่างๆ ทัศนคติดนตรี เป็นการปลูกฝังทัศนคติที่ดีสำหรับเด็กปฐมวัย นับเป็นสิ่งจำเป็นมาก เทคนิควิธีสอนดนตรี ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูควรคำนึงถึง จิตวิทยาการสอน และพัฒนาการเด็ก

2.10 วิธีเลือกดนตรีให้เหมาะกับเด็กปฐมวัย

มีผู้เสนอวิธีเลือกดนตรีให้เหมาะกับเด็กปฐมวัยเอาไว้ ดังนี้

1. ระดับเสียง การศึกษาเรื่องสีในเด็กทางจิตวิทยาชั้นหนึ่งกล่าวว่า ขณะที่ทารกกำลังมองวัตถุสีขาว แล้วเราตบมือดัง ๆ ขึ้นมา 1 ครั้ง ให้เขาตกใจ เด็กจะเกลียดสีขาวไปเลย การเปิดเพลงก็เหมือนกัน การควบคุมความดังของเสียง ในระดับแผ่วเบา มากกว่าที่ไกล ๆ เพื่อสร้างให้เด็กคุ้นเคยกับเสียงดนตรีก่อน บางบ้านที่มีเสียงอึกทัก เช่น บ้านชั้นล่างเป็นสำนักงาน เราอาจเปิดเพลงนุ่มนวลกลบ เพื่อเบี่ยงเบนการฟังของทารก เพราะครั้งหนึ่งที่เขารับรู้เสียงดี ๆ แล้ว พอเขาได้ยินเสียงดีและไม่ดีพร้อมกัน เขาจะแยกแยะฟังเฉพาะเสียงดี ๆ ซึ่งเป็นธรรมชาติของมนุษย์ทุกคนที่จะไม่สนใจสิ่งที่ไม่ดี

2. จังหวะเพลง ถ้าเราเปิดเพลงเร็วเกินไป อาจทำให้เด็กเครียดได้ ในช่วงขวบปีแรกถ้าเราจัดจังหวะเพลงเบา ๆ เสียงจังหวะรุนแรง จะทำให้เด็กรู้สึกถึงความสงบ และรู้จักที่จะสงบได้

3. ระยะเวลา ควรเลือกเปิดเพลงเมื่อทารกเริ่มตื่น จนถึงกล่อมให้หลับ แต่ถ้าทารกหลับแล้วควรปิดเพลงสังคัมปัจจุบัน เต็มไปด้วยเสียงที่ก่อให้เกิดความเครียดมากอยู่แล้ว บรรยากาศสงบเงียบเหมือนสมัยโบราณมีน้อย จึงควรให้ทารกได้พักผ่อนอย่างสงบและเต็มที่

4. ความแตกต่างระหว่างบุคคล ไม่ใช่ทารกทุกคนจะชอบเพลงในแนวเดียวกัน เหมือนกันหมด สุขภาพจิตของคนจะส่งผลต่อสุขภาพกาย ดังนั้นการเปิดเพลงควรสังเกตปฏิกิริยาของทารกระหว่างฟังเพลงว่า เขารู้สึกชอบเพลงนั้นหรือไม่อย่างไร ถ้ารู้สึกว่าเขาไม่สบายกับเพลงนั้นควรเปลี่ยนเพลงอื่นให้ใหม่ (http://www.meadjohnson.bms.co.th/t_mompi_14.thm)

สรุปได้ว่า วิธีการเลือกดนตรีให้เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย มี 4 ข้อได้แก่ ระดับเสียง จังหวะเพลง ระยะเวลา ความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะเด็กแต่ละช่วงวัยมีความสนใจแตกต่างกัน

2.11 วิธีปลูกฝังให้เด็กรักดนตรี

อุสา สุทธิสาคร (2544: 50-51) กล่าวถึง วิธีปลูกฝังให้เด็กรักดนตรี ไว้ดังนี้

1. เลือกฟังเพลงที่หลากหลาย การให้เด็กมีประสบการณ์ฟังดนตรีหลากหลายชนิด จะทำให้เด็กชอบดนตรีหลากหลายชนิดด้วย เช่น เพลงพื้นบ้าน เพลงไทยเดิม เพลงสากล เพลงกล่อมเด็กของชนชาติต่างๆ รวมถึงเพลงคลาสสิก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพลงโมสาร์ท เป็นเพลงที่สนุกสนาน และบริหารสมองเด็กได้ดี นอกจากนี้ก็นำดนตรีไปใช้เล่นเกมต่างๆ เช่น แก้อัสดนตรี เกมการแข่งขันต่างๆ การประกวดร้องเพลง กิจกรรมเต้นรำ ฮัมเพลงเป็นทำนอง ร้องเพลงสอดแทรกไว้ในนิทาน ฯลฯ

2. เพลงที่ซับซ้อน การให้โอกาสเด็กรู้จักเพลงหลากหลายเป็นสิ่งที่ดีที่ผู้ใหญ่ควรทำให้ และสิ่งที่ดียิ่งกว่านั้นคือ การให้เด็กได้ฟังเพลงที่มีความซับซ้อน ในที่นี้หมายถึงเพลงที่มีโครงสร้างองค์ประกอบที่ดี ผู้ประพันธ์เพลงแต่งได้ดี เรียบเรียงเสียงประสานดี เช่น เพลงคลาสสิก เพลงไทยเดิม รวมถึงเพลงพื้นเมืองของบางท้องถิ่นที่มีความไพเราะ สุนทรีย์ เพราะจะทำให้เกิดการประสานงานของสมองผ่านคลื่นเสียงที่มีคุณภาพ

3. ให้เด็กมีโอกาสเล่นดนตรี เด็กเล็กๆ อาจยังไม่สามารถเล่นเครื่องดนตรียากๆ เช่น เปียโนไวโอลิน ฯลฯ แต่จะดีกว่าถ้าเราแนะนำเครื่องดนตรีง่ายๆ ที่เหมาะสมตามวัย เด็กส่วนใหญ่จะเริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุประมาณ 6 ขวบ เพื่อเป็นพื้นฐานด้านดนตรีในโอกาสต่อไป

4. ให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมดนตรี ร้องเพลง เต้นรำ ปรบมือตามจังหวะ เล่นเกม ฯลฯ แม้ว่าเด็กยังเล็กเกินกว่าเรียนดนตรีตามแบบแผนได้ แต่เราสามารถฝึกให้เด็กมีกิจกรรมด้านดนตรี เช่น เต้นรำ ปรบมือ เมื่อฟังเพลงไปด้วยกัน

สรุปได้ว่า วิธีปลูกฝังให้เด็กรักดนตรี สำหรับเด็กควรเริ่มโดยการให้ดนตรีเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตของเขา กลมกลืน และแทรกอยู่ในชีวิตประจำวัน

2.12 ดนตรีโมสาร์ท

ดนตรีโมสาร์ท เป็นดนตรีที่ประพันธ์โดยโวล์ฟกัง อมาเดอุส โมสาร์ท (Wolfgang Amadeus, Mozart) เป็นผู้ประพันธ์เพลงยิ่งใหญ่อีกผู้หนึ่งในยุคคลาสสิก (Schoenberg, 1999; Swafford, 1992)

ดนตรีโมสาร์ท ใช้รูปแบบการประพันธ์ต่างๆกัน มิได้ใช้ หลักเกณฑ์ใดตายตัว เช่น ในการประพันธ์โอเปรามีทั้งโอเปร่าแบบอิตาลีและเยอรมัน ผลงานต่างๆ ของโมสาร์ทมีเป็นจำนวนมาก ประกอบไปด้วย โอเปร่า 20 เรื่อง แมส 17 บท เพลงประเภทคอนแชร์โต 21 บท สำหรับเปียโน ไวโอลิน และเครื่องลมชนิดต่างๆ ที่มีชื่อเสียง เช่น ฮอว์นคอนแชร์โต สตริงควอเทต 24 บท สตริงควินเทต 6 บท รวมทั้งดนตรีแชมเบอร์ในลักษณะต่างๆ อีกจำนวนมาก และซิมโฟนีอีก 41 บท ที่มีชื่อเสียงคือ หมายเลข 29 ในบันไดเสียง เอ เมเจอร์ หมายเลข 35 ในบันไดเสียง ดี เมเจอร์ (Haffner) หมายเลข 36 ในบันไดเสียง ซี เมเจอร์ (The Linz) หมายเลข 38 ในบันไดเสียง ดี เมเจอร์ (The Prague) และ 3 บทสุดท้ายที่ยิ่งใหญ่ ซึ่งประพันธ์ในฤดูร้อน ค.ศ. 1788 ทั้งสิ้น คือ หมายเลข 39 ในบันไดเสียง อี แฟลต เมเจอร์ หมายเลข 40 ในบันไดเสียง จี ไมเนอร์ และหมายเลข 41 ในบันไดเสียง ซี เมเจอร์ (Jupiter) ด้วยผลงานมากมายเหล่านี้ ทำให้โมสาร์ทเป็นที่รู้จักในฐานะผู้ประพันธ์เพลงทุกประเภท อย่างไรก็ตาม ผลงานที่สร้างชื่อเสียงให้โมสาร์ทตลอดมาคือ โอเปร่า

ดนตรีโมสาร์ทที่มีลักษณะสดใส ไพเราะน่ารัก มีแนวทำนองเด่นชัด ด้วยความสามารถในการเรียบเรียงเสียงประสานสำหรับวงออร์เคสตรา ทำให้โมสาร์ทประพันธ์แนวทำนองส่วนเชื่อมต่อระหว่างทำนองย่อยๆ มากมายเพื่อให้ดนตรีในวงออร์เคสตราซึ่งมีสีสันทันต่างๆกันได้บรรเลง เป็นสิ่งหนึ่งที่ทำให้ดนตรีของโมสาร์ทมีเอกลักษณ์ กล่าวคือ แม้จะคำนึงถึงรูปแบบในการประพันธ์ แต่มีการขยายเพิ่มเติมให้เป็นรูปแบบที่น่าสนใจมากขึ้น จึงไม่แปลกใจว่า บทเพลงซิมโฟนีของโมสาร์ทมีแนวทำนองมากมาย และในสวนพัฒนาทำนองหลักมักจะมีควมยาวค่อนข้างมากเสมอ สำหรับเพลงโซนาตา โมสาร์ทไม่สามารถใช้สีสันทันของเครื่องดนตรีต่างๆ ได้ดังเพลงซิมโฟนี หลักการที่ใช้คือ การใช้แนวทำนองที่ไพเราะเด่นชัด และพัฒนาไปโดยใช้ลักษณะต่างๆ ทำให้เป็นที่น่าสนใจไม่แพ้เพลงซิมโฟนีเช่นกัน

สรุปได้ว่า ดนตรีโมสาร์ทเป็นงานการประพันธ์ที่มีเอกลักษณ์โดดเด่น ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของความสมบูรณ์แบบของดนตรีในยุคคลาสสิก เป็นผู้ประพันธ์เพลงที่ยิ่งใหญ่ผู้หนึ่งของดนตรีตะวันตก บทเพลงของโมสาร์ท มักจะเข้าถึงอารมณ์ความรู้สึกของทุกคนได้เสมอ ซึ่งสิ่งนี้เองเป็นเหตุผลที่ทำให้ผลงานดนตรีของโมสาร์ทมีผู้นิยมฟังกันมากในทุกยุคทุกสมัย ทำให้โมสาร์ทเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป

2.12.1 ประวัติโวล์ฟกัง อมาเดอุส โมสาร์ท

ณัฐธ สุทธิจิตต์ (2554: 252-253) และ อุดม เพชรสังหาร (2549: 69-70) กล่าวว่าถึงประวัติของโวล์ฟกัง อมาเดอุส โมสาร์ท ไว้ดังนี้

โวล์ฟกัง อมาเดอุส โมซาร์ท (Wolfgang Amadeus Mozart) คีตกวีสำคัญของโลก เกิดเมื่อวันที่ 27 มกราคม ค.ศ. 1756 ที่เมืองซาลซ์บูร์ก ประเทศออสเตรีย เป็นบุตรชายของอันนา โมซาร์ท กับ ลีโอโพลด์ โมซาร์ท นักไวโอลินชื่อดัง และเป็นนักแต่งเพลงและหัวหน้าวงดนตรีประจำสำนักอาร์คิซอปแห่งซาลซ์บูร์ก โมซาร์ทแต่งงานกับนางคอนสแตนติง และมีบุตรด้วยกัน 6 คน

โมซาร์ทฉายแววความเป็นอัจฉริยะทางดนตรีตั้งแต่อายุเพียง 5 ขวบ เมื่อเขาสามารถแต่งเพลงที่ซาบซึ้งกินใจได้อย่างน่าพิศวง พออายุ 6 ขวบ ก็ได้รับไวโอลินเล็กๆ เป็นของขวัญวันเกิด และมีโอกาสได้แสดงไวโอลินร่วมวงกับบิดา ซึ่งทนบุตรชายรอบรเร็วไม่ไหว นับจากนั้นเส้นทางการศึกษาไวโอลินของโมซาร์ทก็ดำเนินไปอย่างจริงจัง โดยฝึกซ้อมร่วมกับมาเรีย อันนา ผู้เป็นพี่สาว นอกจากนี้ เขายังเล่นออร์แกนและคลาเวียร์ได้ดีอีกด้วย

โมซาร์ทเดินทางพร้อมกับครอบครัวไปแสดงดนตรีทั่วยุโรป จนมีชื่อเสียงโด่งดังตั้งแต่เยาว์วัย ได้รับการยกย่องจากวงสังคมทุกระดับชั้นตั้งแต่ประชาชนเดินถนน จนถึงราชสำนักออสเตรีย เยอรมนี ฝรั่งเศส และอังกฤษ การเดินทางในครั้งนี้ นอกจากเพื่อแสดงความสามารถทางดนตรีแล้ว ลีโอโพลด์ยังต้องการให้ลูกๆ ได้ท่องเที่ยวหาประสบการณ์ในโลกกว้างอีกด้วย

ชีวิตของโมซาร์ทเริ่มเปลี่ยนไปภายหลังจากการเดินทางกลับมาซาลซ์บูร์ก เขาและบิดาเข้าทำงานรับใช้อาร์คิซอปคนใหม่ ซึ่งไม่สนใจศิลปะทางดนตรีแม้แต่น้อย โมซาร์ทจึงลาออกและเดินทางพร้อมกับมารดาไปยังกรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส ในระหว่างการเดินทาง เขาได้แต่งเพลงมากมาย เช่น ไวโอลินโซนาตา เปียโนโซนาตา และซิมโฟนี เป็นต้น

ปี ค.ศ. 1779 โมซาร์ทเดินทางกลับมารับใช้อาร์คิซอปแห่งซาลซ์บูร์ก อีกครั้ง หลังจากมารดาเสียชีวิตในกรุงปารีส ครั้งนี้เขากลับมาพร้อมกับความเป็นผู้ใหญ่ที่เต็มไปด้วยเพลงอันรุนแรง และพยายามใส่อารมณ์เหล่านั้นไปในงานเพลงของตน ซึ่งในสังคมสมัยนั้นมองว่าเป็นรสนิยมอันเลวร้าย แต่ก็พิสูจน์แล้วว่า โมซาร์ทและงานเพลงของเขาเป็นอมตะอย่างแท้จริง เพราะนักดนตรีคนอื่น ๆ ในยุคเดียวกันแทบจะไม่มีใครได้รับการกล่าวถึง แต่ชื่อของโมซาร์ทยังคงอยู่จนถึงทุกวันนี้ นับว่าโมซาร์ทได้มอบสิ่งสำคัญแก่โลกดนตรีในยุคต่อๆ มา

ภายหลัง เขาลาออกจากสำนักอาร์คิซอป และเข้ามาอยู่ในความอุปถัมภ์ของจักรพรรดิโยเซฟที่ 2 แห่งออสเตรีย-ฮังการี แต่เนื่องจากผลงานของเขาผิดแผกจากแบบแผนที่ได้รับการยอมรับในสมัยนั้น จึงไม่ได้รับการอุปถัมภ์จากองค์จักรพรรดิอีกต่อไป ทำให้ต้องหันมาแต่งเพลงเลี้ยงชีพ ซึ่งก็ไม่ได้ได้รับความนิยมอีก แม้ว่าบทเพลงที่เขาแต่งจะวิจิตรบรรจง และสมบูรณ์แบบเพียงใดก็ตาม

ชีวิตของโมซาร์ทตกอยู่ในสภาพแร้นแค้นเรื่อยมาจนกระทั่งสิ้นลมหายใจ โดยไม่มีผู้ใดทราบสาเหตุแน่ชัด เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม ค.ศ. 1791 รวมอายุได้ 35 ปี แม้แต่พิธีฝังศพในกรุงเวียนนา

ก็ไม่มีญาติมิตรคนใดไปร่วมพิธี คงมีเพียงสัปเหร่อที่จัดการฝังศพเขารวมกับศพอนาถาปัจจุบันจึงไม่มีใครทราบแน่ชัดว่า หลุมฝังศพของโมสาร์ทอยู่ตรงจุดใด

ตลอดชีวิต 35 ปีของโมสาร์ท สร้างผลงานกว่า 600 ชิ้น ไม่ว่าจะเป็นโอเปร่า ไวโอลินคอนแชร์โต เปียโนคอนแชร์โต สตริงควอเต็ต ซิมโฟนี และผลงานอื่นๆ อีกมากมาย สำหรับโอเปร่าชิ้นสำคัญที่แต่งก่อนเสียชีวิตคือ The Magic Flute หรือขลุ่ยวิเศษ และผลงานเพลงสุดท้ายที่ทิ้งค้างไว้คือ Requiem บทเพลงที่แสดงถึงความเศร้าโศกจากการเสียชีวิตนั่นเอง

สรุปได้ว่า โวล์ฟกัง อมาเดอุส โมสาร์ท (Wolfgang Amadeus Mozart) คีตกวีสำคัญของโลก เกิดที่เมืองซาลซ์บูร์ก ประเทศออสเตรีย โมสาร์ทฉายแววความเป็นอัจฉริยะทางดนตรีตั้งแต่อายุเพียง 5 ขวบส่วนหนึ่งของชีวิตวัยหนุ่มของโมสาร์ท ทำงานด้านดนตรีให้กับอาร์คิบิชอปแห่งซาลซ์บูร์ก แต่ด้วยอารมณ์ที่เร่าร้อน มีความต้องการเพียงแค่การประพันธ์เพลงและแสดงดนตรีตามแบบของตนโดยไม่เอาใจใครทั้งสิ้น ทำให้โมสาร์ทประสบปัญหาในการปรับตัว ชีวิตของโมสาร์ทตกอยู่ในสภาพแร้งแค้นเรื่อยมาจนกระทั่งสิ้นลมหายใจ

2.12.2 ความสำคัญของดนตรีโมสาร์ท

อุดม เพชรสังหาร (2549: 20-21) กล่าวถึง ความสำคัญของบทเพลงของโมสาร์ทไว้ว่าบทเพลงของโมสาร์ทมีคุณสมบัติเฉพาะ ที่สามารถดึงเอาการตอบสนองทั้งหลายทั้งปวงที่วัดผลได้ออกมา หรือเป็นเพราะว่าความชัดเจน จังหวะ ทำนอง และความถี่สูง ในบทเพลงของโมสาร์ทช่วยกระตุ้นและเพิ่มพลังให้กับสมองส่วนที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจและจินตนาการ บทเพลงโมสาร์ทเป็นบทเพลงที่เรียบง่ายและบริสุทธิ์ เพลงของโมสาร์ทบางครั้งมีความลึกซึ้งแต่ก็เข้าถึงได้ เหนืออื่นใดบทเพลงของเขาไร้ซึ่งมารยาท เสมือนหนึ่งว่าเขาถลันเอาความมั่งคั่งและความเป็นระเบียบของเสียงที่เขาได้รับขณะอยู่ในครรภ์มารดาและถ่ายทอดออกมาในรูปแบบที่เราสัมผัสได้ไม่ต่างจากที่เขาได้รับ แน่หนอนว่าความหลักแหลม ความมีเสน่ห์ และความเรียบง่ายในการประพันธ์เพลงของเขา ช่วยให้เราก็คิดความดีมด้าและสร้าปัญญาที่ลึกซึ้งให้เกิดขึ้นภายในตัวเราได้ ความสามารถในการดึงเอาสิ่งที่ดีที่สุดของเราออกมาเนื่อเอง คือสิ่งที่ทำให้บทเพลงของโมสาร์ทมีคุณค่าในการพัฒนาเด็ก

สรุปได้ว่า ความสำคัญของดนตรีโมสาร์ทคือ การเข้าถึงอารมณ์ความรู้สึกของทุกคนได้เสมอ ซึ่งสิ่งนี้เองเป็นเหตุผลที่ทำให้ผลงานดนตรีของโมสาร์ทมีผู้นิยมฟังกันมากในทุกยุคทุกสมัย ทำให้โมสาร์ทเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป

2.12.3 ความเป็นมาของโมสาร์ทเอฟเฟกต์

อุดม เพชรสังหาร (2549: 9) กล่าวถึง การศึกษาเรื่อง “โมสาร์ทเอฟเฟกต์” ว่าเริ่มขึ้นที่ประเทศฝรั่งเศสในช่วงปลายทศวรรษ 1950 เมื่อนายแพทย์อัลเฟรด โทมาทิส แพทย์ผู้เชี่ยวชาญและศัลยแพทย์ด้านหู คอ จมูก นักจิตวิทยา และนักประดิษฐ์ ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ของเด็กๆ กับสภาพแวดล้อมทางเสียงของพวกเขา โทมาทิสทดลองกระตุ้นการฟังในเด็กที่มีความบกพร่องด้านการพูดและการสื่อสาร โดยใช้บทเพลงโมสาร์ทคลื่นความถี่สูงในการบำบัด โดยเฉพาะเพลงไวโอลินคอนแชร์โตและซิมโฟนี เขาพบว่า ในบุคคลที่มีความบกพร่องด้านการเรียนรู้ รวมถึงความผิดปกติทางพัฒนาการด้านอื่นๆ ดนตรีโมสาร์ทจะเป็นดัง “สะพานเชื่อมประสาท” ที่ช่วยให้ก้าวข้ามอุปสรรคด้านพัฒนาการ ซึ่งไม่เคยมีใครผ่านพ้นได้มาก่อน โทมาทิส กล่าวว่า “โมสาร์ทคือผู้ให้กำเนิดที่ประเสริฐ”

โทมาทิส ศึกษาวิจัยเรื่องความสำคัญของหูมากกว่า 50 ปีแล้ว คนไข้ต่างพากันตั้งชื่อเล่นให้ว่า “คุณหมอโมสาร์ท” โทมาทิสเป็นคนแรกที่พูดถึง “โมสาร์ทเอฟเฟกต์” และคิดค้นวิธีพิเศษเพื่อช่วยคนไข้ที่มีอาการบกพร่องด้านการเรียนรู้ (learning disability) และมีปัญหาเชิงพฤติกรรม (วิธีของ โทมาทิสมีประโยชน์มากสำหรับใช้รักษาคนไข้ออทิสติก)

ตามแนวคิดของ โทมาทิส หน้าที่สำคัญของหูคือ ช่วยพัฒนาสมองของทารกในครรภ์ แม้อบตวจะเต็มไปด้วยเสียงมากมาย (เช่น เสียงหัวใจของแม่ เสียงของเหลวไหลเวียน เสียงย่อยอาหาร) แต่ทารกจะจำเสียงของแม่ได้ตั้งแต่อายุ 4 เดือนครึ่ง หูจึงจำเป็นสำหรับทารกในครรภ์มากพอๆ กับอาหารเลยทีเดียว เพราะในขณะที่สายสะดือส่งอาหารเข้าไปหล่อเลี้ยงร่างกาย หูก็จะส่งผ่านคลื่นเสียงเข้าไปบำรุงเลี้ยงสมองด้วยเช่นกัน ภายหลังคลอด หูยังกระตุ้นการทำงานของสมอง จึงกล่าวได้ว่า ประสบการณ์รับรู้ทางประสาทสัมผัสของเด็กตั้งแต่ก่อนเกิดนั้น มีความสำคัญยิ่งต่อพัฒนาการของวัยเด็กตอนต้น

สรุปได้ว่า อัลเฟรด โทมาทิส แพทย์ผู้เชี่ยวชาญศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ของเด็กๆ โดยทดลองกระตุ้นการฟังบทเพลงโมสาร์ทและ โทมาทิส เป็นคนแรกที่พูดถึง “โมสาร์ทเอฟเฟกต์”

2.12.4 ความหมายของโมสาร์ทเอฟเฟกต์

อุดม เพชรสังหาร (2549: 8-9) กล่าวถึงความหมาย โมสาร์ทเอฟเฟกต์ ว่ามาจากแนวคิดของอัลเฟรด โทมาทิส ที่มีความหมายโดยรวม หมายถึง พลังแห่งการเปลี่ยนแปลงของดนตรี ที่มีผลต่อสุขภาพ การศึกษา และความอยู่ดีมีสุข ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การใช้ดนตรีและศิลปะ เพื่อเสริมสร้างสุขภาพของสมาชิกในครอบครัว และสังคม
2. การใช้ลักษณะดนตรีทั่วไป เพื่อเสริมสร้างความจำ สติสัมปชัญญะ และการเรียนรู้แบบบูรณาการ
3. การใช้ดนตรีในการทดลองใหม่ๆ เพื่อแก้ปัญหาในการฟัง โรคสมาธิสั้น และบำบัดรักษาผู้ที่ตกอยู่ในภาวะเสียการอ่านรู้ความ (dyslexia) และผู้ป่วยออทิสติก
4. การใช้ดนตรีในเชิงบำบัดปัญหาทางจิต ความผิดปกติทางร่างกาย และอาการบาดเจ็บ
5. การใช้ดนตรีแบบผสมผสาน เพื่อช่วยสร้างจินตนาการและภาพในใจ รวมทั้งกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ ลดอาการซึมเศร้า และวิตกกังวล
6. การใช้พลังกระตุ้นจากเสียงดนตรี เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ และความเข้าใจภาษาแก่ทารกและเด็กเล็ก

สรุปได้ว่า ดนตรีมีสารที่หมายถึงพลังแห่งการเปลี่ยนแปลงของดนตรี มีผลต่อสุขภาพ การศึกษา และความอยู่ดีมีสุข ซึ่งการใช้ดนตรีดังกล่าวนี้ ได้จากการศึกษาค้นคว้างานเพลงของโมซาร์ท

2.12.5 ดนตรีโมซาร์ทกับพัฒนาการด้านต่าง ๆ

อุดม เพชรสังหาร (2549: 30-62) กล่าวถึง ดนตรีโมซาร์ท ว่าส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

2.12.5.1 ส่งเสริมสติปัญญาและการเรียนรู้ทางภาษาและการคิด

นายแพทย์อัลเฟรด โทมาทิสแพทย์ชาวฝรั่งเศสศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการฟังและการเรียนรู้ เขาพบว่าเด็กพัฒนาความสามารถในการได้ยินตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา โทมาทิสค้นพบว่า การฟังเพลงของโมซาร์ท ช่วยพัฒนาภาษาพูด ทักษะเคลื่อนไหวร่างกาย ความจำ และช่วยพัฒนาสมองซีกซ้าย ซึ่งเป็นซีกที่ควบคุมการทำงาน การคิดเชิงตรรกะ และการใช้เหตุผลของเด็ก

2.12.5.2 ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์

บทเพลงบางเพลงของโมซาร์ทช่วยส่งเสริมสมองซีกขวา ซึ่งเป็นสมองส่วนความคิดสร้างสรรค์ กล่าวแสดงออก และมีความมุ่งมั่นในจิตใจ จินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งนำไปสู่การเรียนรู้ที่ดีกว่าสำหรับคนทุก ๆ วัย

2.12.5.3 ส่งเสริมการพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหว

บทเพลงของโมซาร์ทส่วนมากเขียนขึ้นสำหรับราชสำนักต่างๆ ในยุโรป ซึ่งการเต้นรำแบบ Minuet กำลังเป็นที่นิยมเพลงของโมซาร์ท สร้างความกระปรี้กระเปร่าให้กิจกรรมทุก

ชนิด ซึ่งจากการตั้งร่ำ เป็นการพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหว จึงอาจกล่าวได้ว่า ดนตรีโม่สาร์ทสามารถส่งเสริมพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหวได้เป็นอย่างดี

2.12.5.4 ส่งเสริมความสามารถด้านมิติสัมพันธ์และการจัดระบบข้อมูล

การฟังเพลงของโม่สาร์ทช่วยพัฒนาความสามารถด้านมิติสัมพันธ์และความสามารถในการจัดระบบข้อมูลที่เกิดจากการมองเห็น ทำให้ร่างกายและจิตใจของเรารู้สึกอบอุ่นปลอดภัย และเป็นอิสระ

2.12.5.5 ส่งเสริมความผ่อนคลาย

ดนตรีโม่สาร์ทสามารถใช้พูดคุยกับร่างกายและจิตใจของเราได้ สามารถบอกเล่าวิธีที่ช่วยให้เกิดความผ่อนคลาย วิธีทำให้จิตใจสงบลง

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ดนตรีโม่สาร์ทช่วยพัฒนาความสามารถและทักษะด้านต่างๆ คือ ส่งเสริมสติปัญญาและการเรียนรู้ทางภาษาและการคิด ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมการพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหว ส่งเสริมความสามารถด้านมิติสัมพันธ์และการจัดระบบข้อมูล ส่งเสริมความผ่อนคลาย ได้

2.13 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับดนตรี

งานวิจัยต่างประเทศ

มหาวิทยาลัยนิวยอร์ก แห่งสหรัฐอเมริกา (ไทยรัฐ. 2532: 6 ; อ้างอิงจาก New York University. N.d.) ทดลองให้นักศึกษาทำข้อสอบในขณะเดียวกันเปิดเสียงดนตรีคลอไปด้วย ผลปรากฏว่านักศึกษาที่ทำข้อสอบที่มีเสียงดนตรีคลอไปด้วยทำคะแนนได้ดีกว่านักศึกษาที่ทำข้อสอบโดยไม่มีเสียงดนตรี

เทอร์แมน (ชัยรัตน์ บัณฑิตอุ่มพร. 2534: 34-36; อ้างอิงจาก Thurman) เปิดดนตรีให้มารดาที่ตั้งครรภ์ฟังอย่างสม่ำเสมอทุกวัน ผลปรากฏว่า เด็กที่คลอดออกมามีพัฒนาการทางร่างกายและไอคิวสมองสูงกว่าเด็กทั่วไป เลี้ยงง่าย มีอารมณ์แจ่มใส และมีความผูกพันกับมารดาอย่างมาก (ชัยรัตน์ บัณฑิตอุ่มพร. 2534: 34-36)

ริชแมน (ฉัตรสุดา เรียบปรีชา. 2537: 37 ; อ้างอิงจาก Richman. 1976: 53796) ศึกษาเกี่ยวกับการทำงานโดยใช้ดนตรีประกอบกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคนปัญญาอ่อนมาก 30 คน โดยให้ทำงานที่ต้องทำงานใช้มืออย่างซ้ำ ๆ และเป็นงานที่คล้ายคลึงกับชนิดของงานในโรงงาน เปรียบเทียบการทำงานที่ไม่ใช้ดนตรีประกอบ พบว่าการใช้ดนตรีประกอบช่วยปรับปรุงการทำงานได้เป็นอย่างดี

แฟรงเกนเบอร์เกอร์ (ศุภสี ศรีสุคนธ์. 2539 : 46; อ้างอิงจาก Frankenberger. 1997: 143) ศึกษาผลของการใช้ดนตรีร่วมกับการฝึกอบรมแบบผ่อนคลายกับเด็กที่มีการเรียนรู้ช้าและความก้าวร้าว ผลปรากฏว่าการใช้ดนตรีร่วมกับการฝึกอบรมแบบผ่อนคลายช่วยทำให้เด็ก ๆ มีการเรียนรู้ดีขึ้น และมีความก้าวร้าวทางอารมณ์ลดลง

เออร์วิง เฮอวิต (อุสา สุทธิสาคร. 2544: 36-37; อ้างอิงจาก Irvin Hurwitz.) ศึกษาดนตรีกับการเรียนของเด็กระดับประถมต้น พบว่าเด็กที่ได้ฝึกฝนดนตรีจะมีคะแนนการอ่านสูงกว่าเด็กที่ไม่ได้รับการฝึกฝน

มหาวิทยาลัยอิลลินอยด์ ชิคาโก จอห์น ฮิวส์และคณะ (อุสา สุทธิสาคร. 2544: 39) ทดลองนำดนตรีมาช่วยบำบัดโรคกับผู้ป่วยโรคลมชัก 36 ราย ฮิวส์ให้ฟังเพลง Mozart Sonata ของโมซาร์ทอย่างต่อเนื่อง พบว่าผู้ป่วย 29 รายจะเปลี่ยนคลื่นสมองที่ส่งผลให้เกิดอาการชักลดน้อยลงมาก หลังจากนั้นได้ทดลองซ้ำกับผู้ป่วยโรคอัลไซเมอร์ก็ให้ผลดีต่อสมองส่วนที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับมิติสัมพันธ์ (Spatial Temporal Function) ด้วย ซึ่งสังเกตได้จากการวัดคลื่นสมองส่วนที่เกี่ยวกับมิติสัมพันธ์ของผู้ป่วยค่อยๆ เพิ่มขึ้นขณะฟังเพลงนี้

เจฟฟรีย์ ฟาแกน (อุสา สุทธิสาคร. 2544: 51 ; อ้างอิงจาก Jeffrey Fagan.) ทดลองใช้ดนตรีช่วยให้เด็ก ๆ อายุ 3 เดือน จดจำสิ่งของต่างๆ หลังจากทดลอง 7 วัน พบว่า เด็กเหล่านี้สามารถจำสิ่งที่เขากำหนดให้จำได้ง่ายขึ้น ยิ่งถ้าเปิดเพลงเดิมให้ฟัง เด็กจะจำง่ายและเรียนรู้ได้ดี

กอร์ดอน ฮอว์ และ ฟรานเซส เวย์เลอร์ (อุดม เพชรสังหาร. 2549: 25) ทดลองกับเด็กก่อนวัยเรียน (3-5 ขวบ) โดยแบ่งออกเป็นสามกลุ่ม กลุ่มหนึ่งจัดให้เรียนเปียโนกับคีย์บอร์ด และร้องเพลง กลุ่มสองจัดให้เรียนคอมพิวเตอร์ และกลุ่มสาวไม่มีการเรียนใดๆ ทั้งสิ้น ผลการทดลองพบว่ากลุ่มหนึ่งที่เรียนเปียโนกับคีย์บอร์ด สอบวัดผลความสามารถเชิงมิติสัมพันธ์ได้สูงกว่าเด็กกลุ่มอื่นถึง 34 เปอร์เซ็นต์ จากผลการทดลองนี้แสดงให้เห็นว่า “ดนตรี” ที่ช่วยเสริมพัฒนาการสมอง ซึ่งจำเป็นต่อการเรียนรู้และเข้าใจคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ ไปจนถึงการเล่นหมากรุก

งานวิจัยในประเทศ

เลิศ อานันทนะ (2518: 129) ทดลองนำเสียงดนตรีมาใช้เพื่อประกอบการสอนแบบสร้างสรรค์ทางศิลปะสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ที่โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถมในระดับประถมศึกษาปีที่ 1-4 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2514 ผลปรากฏว่า เสียงดนตรีสามารถส่งเสริมพัฒนาการทางอารมณ์ของเด็ก เสริมสร้างความคิด จินตนาการ ช่วยกระตุ้นให้มีการแสดงออกในทางสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้ความสัมพันธ์ระหว่างประสาทรู กว้างเนื้อมือให้สอดคล้องกับการใช้ความคิด นอกจากนี้ยังทำให้เหนื่อยช้า และคลายความตึงเครียด

พัชรา พุ่มพชาติ (2533: บทคัดย่อ) ศึกษาและเปรียบเทียบผลของการใช้เสียงดนตรีในการลดพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ที่ใช้เสียงดนตรีประกอบกับการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ต่อการลดพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือ นักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 4-5 ปี ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2533 โรงเรียนอนุบาลธาตุทอง เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 8 คน ระยะเวลาศึกษา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน ผลการศึกษาเสียงดนตรีสามารถลดพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัยได้ ทั้งการก้าวร้าวโดยกรกระทำและโดยคำพูด และการใช้เสียงดนตรีประกอบการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ทำให้เด็กปฐมวัยมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์อย่างปกติมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จันทร์เพ็ญ สุภาพล (2535: 70 – 73) ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้ฟังนิทานประกอบดนตรี ควบคู่กับกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมความช่วยเหลือกับเด็กปฐมวัยที่ได้ฟังนิทานประกอบภาพควบคู่กับกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมความช่วยเหลือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 อายุ 5-6 ปี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535 โรงเรียนอนุบาลแพร์ อำเภอเมืองแพร์ จังหวัดแพร์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดแพร์ จำนวน 30 คน ระยะเวลาการศึกษา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้ฟังนิทานประกอบดนตรีควบคู่กับกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมความช่วยเหลือ มีพฤติกรรมทางสังคมดีกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้ฟังนิทานประกอบภาพ ควบคู่กับกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมช่วยเหลืออย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ฉัตรสุดา เขียวปรีชา (2537 : บทคัดย่อ) ศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้เสียงดนตรีในการส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมในบรรยากาศที่มีเสียงดนตรีประกอบกับการจัดกิจกรรมแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 4-5 ปี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2536 โรงเรียนอนุบาลวัดนางนอง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 30 คน รวม 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยการสุ่มอย่างง่าย เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน ผลการศึกษาพบว่า พัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมในบรรยากาศที่มีเสียงดนตรีประกอบสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมโดยใช้ดนตรีคลาสสิกประกอบการจัดกิจกรรม สามารถพัฒนาปัญญาทางด้านต่างๆให้กับเด็กปฐมวัยโดยจะช่วยให้ครูเข้าใจถึงความสามารถด้านต่างๆของผู้เรียนเพื่อใช้ในการส่งเสริมพัฒนาปัญญาในด้านต่างๆให้พัฒนาขึ้น

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. แบบแผนการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนชาย-หญิงที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนอนุบาลเมืองอ่างทอง จำนวน 2 ห้อง นักเรียนทั้งหมด 45 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชาย-หญิงที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนอนุบาลเมืองอ่างทอง จำนวน 15 คน โดยมีขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 จับสลากเลือกนักเรียนจากจำนวน 2 ห้อง มา 1 ห้อง ขั้นตอนที่ 2 จับสลากเด็กปฐมวัยจำนวน 15 คน จากจำนวนเด็กปฐมวัยในห้องเรียนที่จับสลากได้

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

1. แผนการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ท
2. แบบสังเกตความสามารถทางพหุปัญญา
3. คู่มือการใช้แบบสังเกตความสามารถทางพหุปัญญา

ขั้นตอนในการสร้างแผนการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแผนการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท ตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท
2. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหาและแนวการจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับหลักการและขั้นตอนของการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท
3. สร้างแผนการจัดกิจกรรมทั้งหมด 24 แผน ในการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้
 - 3.1 ขั้นผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองอย่างมีชีวิตชีวา (Active learning)
 - 3.2 ขั้นผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกันกับผู้อื่น (Cooperation learning)
 - 3.3 ขั้นผู้เรียนวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (Analysis)
 - 3.4 ขั้นผู้เรียนสรุปและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism)
 - 3.5 ขั้นผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (Application)
4. การเลือกเพลงประกอบการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท
 - 4.1 ความยาวของเพลง ไม่เกิน 3-4 นาที
 - 4.2 จังหวะของเพลง มีลักษณะเป็นเพลงที่มีเสียงสูงต่ำ และจังหวะต่อเนื่องการประสานเสียง เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท

ตาราง 2 แผนการดำเนินการ

สัปดาห์	วัน	ชื่อกิจกรรม	กิจกรรม	ชื่อเพลง
1	วันจันทร์	ภาพที่ฉันทวาด	ฟังแล้ววาดภาพ	Andante, Symphony No. 6, K. 43
	วันอังคาร	ตะเกียบคู่ใจ	ฟังแล้วเคลื่อนไหวประกอบอุปกรณ์ ตะเกียบ	Andante ma anagio, Bassoon Concerto in B flat Major, K. 191
	วันพุธ	สัตว์ที่ฉันอยาก เป็น	ฟังเพลงแล้วเล่นบทบาทสมมติเป็นสัตว์	Rondo Allegro, III, from the Piano Concerto No. 6 in B flat Major, K.238
2	วันจันทร์	เกมกาป้อนเหยื่อ	ฟังแล้วเล่นเกมกาป้อนเหยื่อ	Menuetto-Trio, III, from the Serenade, K. 203
	วันอังคาร	เครื่องดนตรีของ ฉัน	ฟังแล้วประดิษฐ์เครื่องดนตรี	Andante, Symphony No. 15 in G Major, K. 124
	วันพุธ	เสียงของฉัน	ฟังแล้วร้องเพลงเสียงดัง,ค่อย,ไม่มีเสียง	Variations, Sinfonia in E flat Major, K. 297b
3	วันจันทร์	จังหวะและท่าทาง ของฉัน	ฟังแล้วให้จังหวะ ทำท่าประกอบ	Champagne Aria from Don Giovanni, K. 527
	วันอังคาร	ผ้าใบกะบัด	ฟังแล้วเคลื่อนไหวประกอบอุปกรณ์ ผ้าพันคอ	Rondo alla turca
	วันพุธ	เสียงร้องของฉัน	ฟังแล้วร้องเพลงเสียงยาว ลั้น หนัก เบา	Andantino, Symphony No. 24 in B flat Major, K.182
4	วันจันทร์	เลียนแบบเสียง เครื่องดนตรี	ฟังแล้วเล่นบทบาทสมมติเลียนแบบเสียง เครื่องดนตรีชนิดต่างๆ	"La Bataille", K. 535
	วันอังคาร	ยางยืดหุ่ย	ฟังแล้วเคลื่อนไหวประกอบอุปกรณ์ยางยืด	Piano Sonata in C, K330, 1st movement
	วันพุธ	เสียงประสาน	ฟังแล้วร้องเพลงประสานเสียง แสดงท่าทาง	Presto, I, from the String Quartet in G Major, K, 156
5	วันจันทร์	ตัวฉันไม่ขยับ	ฟังแล้วทำท่าค้าง ไม่ขยับเขยื้อน	The Magic Flute, K620, Papageno Arias No. 2 and 20
	วันอังคาร	ริบบิ้นแสนสวย	ฟังแล้วเคลื่อนไหวประกอบอุปกรณ์ริบบิ้น	Piano Sonata in A, K331, 3rd movement
	วันพุธ	เก้าอี้ดนตรี	ฟังแล้วเล่นเกมเก้าอี้ดนตรี	Rondo à la Turk, III, from the Piano Sonata in A Major, K. 331

ตาราง 2 (ต่อ)

สัปดาห์	วัน	ชื่อกิจกรรม	กิจกรรม	ชื่อเพลง
6	วันจันทร์	เครื่องจักร ฉึก ฉัก	ฟังแล้วทำท่าเคลื่อนไหวเป็นเครื่องจักรชนิดต่างๆ	Prestissimo, Serenade, K. 203
	วันอังคาร	กระดาษหรรษา	ฟังแล้วเคลื่อนไหวประกอบอุปกรณ์กระดาษ	"Rondo" from Eine Kleine Nachtmusik, K. 525
	วันพุธ	เกมตามคำสั่ง (รูปทรงเรขาคณิต)	ฟังแล้วเล่นเกมตามคำสั่ง (รูปทรงเรขาคณิต)	5 Variations on Twinkle, Twinkle Little Star, K. 265
7	วันจันทร์	ท่าทางของฉันทน์	ฟังแล้วทำท่าทางประกอบ	Andante, Symphony No. 17 in G Major, K. 129
	วันอังคาร	ลูกบอล กลม กลม	ฟังแล้วเคลื่อนไหวประกอบอุปกรณ์ลูกบอล	Piano Sonata in C, K545, 1st movement
	วันพุธ	เกมตามคำสั่ง (ผลไม้ต่างๆ)	ฟังแล้วเล่นเกมตามคำสั่ง (ผลไม้)	Sonata in D for Two Pianos, K448, 1st movement
8	วันจันทร์	ธรรมชาติที่ฉันสร้าง	ฟังแล้วเล่นบทบาทสมมติเป็นธรรมชาติ	Finale I, from Don Giovanni, K. 527
	วันอังคาร	สายใยเชือก	ฟังแล้วเคลื่อนไหวประกอบอุปกรณ์เชือก	Divertimento No. 17 in D
	วันพุธ	เกมเก็บสิ่งของ	ฟังแล้วเล่นเกมส่งสิ่งของประกอบเพลง	Papageno's Song from The Magic Flute, K. 620

ขั้นตอนในการหาคุณภาพของแผนการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท

ผู้วิจัยได้ดำเนินการหาคุณภาพของแผนการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท ตามขั้นตอนดังนี้

1. นำแผนการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ทที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง จำนวน 3 ท่าน โดยการใช้เกณฑ์การตัดสิน 2 ใน 3 ท่าน ของผู้เชี่ยวชาญที่มีความเห็นตรงกัน

1.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวรรณา ไชยะธนะ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จังหวัดนครปฐม

1.2 อาจารย์ต้องจิตต์ จิตต์ดี

โรงเรียนอนุบาลเทพารักษ์ จ.สมุทรปราการ

1.3 อาจารย์สันติศักดิ์ ผาผาย

โรงเรียนอนุบาลวัดม่วง จ.สระบุรี

2. ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโสตาร์ทให้เหมาะสมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ผลการประเมินแผนของผู้เชี่ยวชาญ พบว่าแผนการจัดประสบการณ์ทุกแผนสามารถดำเนินการวิจัยได้ โดยมีข้อปรับปรุงในสื่อการเรียน โดยระบุชื่อเพลง และกำหนดสื่อต่างๆให้ชัดเจน เช่น ธิบปิ่น ใช้คละสีหรือสีเดียว เท่านั้น

3. นำแผนการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโสตาร์ทที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ร.ร.อนุบาลเมืองอ่างทองที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 คน พบว่า แต่ละแผนเด็กปฐมวัยสามารถปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม

ขั้นตอนในการสร้างแบบสังเกตความสามารถทางพหุปัญญา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสังเกตความสามารถทางพหุปัญญา ตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถทางพหุปัญญาในเนื้อหา ลักษณะของพหุปัญญาแต่ละด้าน

2. ศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเครื่องมือสังเกตความสามารถทางพหุปัญญา

3. สร้างแบบสังเกตความสามารถทางพหุปัญญาซึ่งเป็นพฤติกรรมที่แสดงความสามารถด้านต่างๆ ตามแนวคิดทฤษฎีพหุปัญญาทั้ง 9 ด้าน จำนวน 27 ข้อ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนความสามารถทางพหุปัญญาในแต่ละด้านออกเป็น 3 ระดับ คือ

ระดับคะแนน 2 บันทึกเมื่อนักเรียนแสดงความสามารถทางพหุปัญญาในแต่ละด้านโดยไม่มีผู้อื่นบอกให้แสดงพฤติกรรม

ระดับคะแนน 1 บันทึกเมื่อนักเรียนแสดงความสามารถทางพหุปัญญาในแต่ละด้านโดยมีผู้อื่นบอกให้แสดงพฤติกรรม

ระดับคะแนน 0 บันทึกเมื่อนักเรียนไม่แสดงความสามารถทางพหุปัญญาในแต่ละด้าน

ขั้นตอนในการหาคุณภาพแบบสังเกตความสามารถทางพหุปัญญา

1. นำแบบสังเกตความสามารถทางพหุปัญญาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสมด้านเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย

1.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญญาพร อนุภากุล

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)

1.2 ดร.มิ่ง เทพครเมือง

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)

1.3 ดร.ธัญรัศม์ นิธิกุลธีระภัทร์

ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลจากรุวรรณ

2. นำแบบสังเกตความสามารถทางพหุปัญญาที่ผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญแล้วมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยปรับภาษาให้สื่อความหมายง่ายขึ้นแล้วนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างความสามารถทางพหุปัญญา กับจุดประสงค์ (IOC : Index of Item Objective Congruence) ซึ่งได้ค่า IOC ระหว่าง 0.67-1.00

3. นำแบบสังเกตความสามารถทางพหุปัญญาที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนกลุ่มที่ใช้ในการสร้างแผนการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท จำนวน 15 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นในการใช้แบบสังเกตของผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย โดยนำข้อมูลที่ได้มาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (RAI : Rater Agreement Indexes) (Burry-Stock; & others. 1996: 256) ของผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ .85

ขั้นตอนในการสร้างคู่มือการใช้แบบสังเกตความสามารถทางพหุปัญญา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างคู่มือการใช้แบบสังเกตความสามารถทางพหุปัญญา ตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างคู่มือการใช้แบบสังเกตความสามารถทางพหุปัญญา
2. สร้างคู่มือการใช้แบบสังเกตความสามารถทางพหุปัญญาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
3. นำคู่มือการใช้แบบสังเกตความสามารถทางพหุปัญญาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของการใช้ข้อความ จำนวน 3 ท่านประกอบด้วย

1.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญญาพร อุนากุล

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)

1.2 ดร.มิ่ง เทพครเมือง

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)

1.3 ดร.ธัญรัศม์ นิธิกุลธีระภัทร์

ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลจากรุวรรณ

4. นำคู่มือการใช้แบบประเมินความสามารถทางพหุปัญญาที่ผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
5. นำคู่มือการใช้แบบประเมินความสามารถทางพหุปัญญาที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) แล้วนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นเพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป
6. นำเครื่องมือไปใช้ก่อน โดยมีผู้ช่วยวิจัยประเมิน

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามแบบแผนการวิจัยแบบ One-Group Pretest-Posttest Design (ล้วน สายยศ; และ อังคณา สายยศ. 2538 : 71-72) ตามตาราง 1

ตาราง 3 แบบแผนการวิจัย

	T_1	X	T_2
เมื่อ	T_1	คือ การทดสอบก่อนการทดลอง	
	X	คือ การดำเนินการทดลอง	
	T_2	คือ การทดสอบหลังการทดลอง	

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 เป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ครั้ง วันละ 45 นาที รวมทั้งสิ้น 24 ครั้ง โดยมีแผนการดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยปรึกษาเพื่อทำความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. สังเกตความสามารถทางพหุปัญญาก่อนการทดลอง (Pretest) กับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง ในกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ ตั้งแต่เวลา 09.00 - 09.45 น. โดยใช้แบบสังเกตความสามารถทางพหุปัญญา
3. ดำเนินการทดลอง โดยผู้วิจัยดำเนินการตามแผนการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ท ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ในกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 45 นาที

4. เมื่อดำเนินการทดลองครบ 8 สัปดาห์ ผู้วิจัยทำการสังเกตความสามารถทางพหุปัญญาหลังการทดลอง (Posttest) ในกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ ตั้งแต่เวลา 09.00 - 09.45 น.

5. นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนและหลังการทดลองมาหาค่าสถิติพื้นฐานของความสามารถทางพหุปัญญาแต่ละด้าน โดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.00 หมายถึง มีความสามารถทางพหุปัญญาอยู่ในระดับสูง

คะแนนเฉลี่ย 0.50-1.49 หมายถึง มีความสามารถทางพหุปัญญาอยู่ใน

ระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 0.00-0.49 หมายถึง มีความสามารถทางพหุปัญญาอยู่ในระดับต่ำ

6. ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางพหุปัญญา ก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้ t-test สำหรับ Dependent Samples

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบความสามารถทางพหุปัญญา ก่อนและหลังการทดลองโดยคำนวณจากสูตร t – test for Dependent Sample (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. 2526: 99)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 หาคะแนนเฉลี่ย (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. 2521: 36) ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2521: 36) ใช้สูตร

$$S = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกด้วยกำลังสอง

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาความเชื่อมั่นของการใช้แบบสังเกตความสามารถทางพหุปัญญา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องของผู้สังเกตโดยใช้สูตร RAI (Burry-Stock; & others. 1996: 256)

$$RAI = 1 - \frac{\sum \sum |R_{1kn} - R_{2kn}|}{KN(I-1)}$$

เมื่อ	R_{1kn}	แทน	ผลการสังเกตของผู้สังเกตคนที่ 1
	R_{2kn}	แทน	ผลการสังเกตของผู้สังเกตคนที่ 2
	N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
	K	แทน	จำนวนพฤติกรรมย่อย
	I	แทน	จำนวนช่วงคะแนน

2.2 หาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแบบสังเกตความสามารถทางพหุปัญญา โดยใช้สูตร IOC (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2526: 89) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมกับลักษณะพฤติกรรม
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

เปรียบเทียบความสามารถทางพหุปัญญาก่อนและหลังการทดลองโดยคำนวณจากสูตร

t – test for Dependent Sample (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. 2526: 99)

$$t = \frac{\bar{D}}{S_D}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t – distribution
	\bar{D}	แทน	ค่าเฉลี่ยผลต่างของคะแนน
	N	แทน	จำนวนนักเรียน
	S_D	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนผลต่างของคะแนน

$$เมื่อ \quad S_D = \frac{S_D}{\sqrt{N}}$$

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดลองเป็นที่เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
\bar{X}_d	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลต่างของคะแนน
S _d	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลต่างของคะแนน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t-Distribution
**	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการวิเคราะห์การแปลผลข้อมูลในการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ส่วน ตามลำดับดังนี้

ส่วนที่ 1 ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย ในแต่ละด้าน ได้แก่ 1) ด้านภาษา (Linguistic Intelligence) 2) ด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ (Logical-Mathematical Intelligence) 3) ด้านมิติสัมพันธ์ (Spatial Intelligence) 4) ด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว (Bodily Kinesthetic Intelligence) 5) ด้านดนตรี (Musical Intelligence) และ 6) ด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล (Interpersonal Intelligence) 7) ด้านความเข้าใจตนเอง (Intrapersonal Intelligence) 8) ด้านธรรมชาติ (Naturalist Intelligence) 9) ด้านอัตถภาวนิยม จิตนิยมหรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต (Existential Intelligence) และโดยรวม

ส่วนที่ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างของความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ท

ส่วนที่ 3 ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย เป็นรายบุคคล

ส่วนที่ 1 ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยในแต่ละด้าน

ตาราง 4 ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท

ความสามารถทางพหุปัญญา	\bar{x}	การเปลี่ยนแปลง	ระดับ
- ด้านภาษา		1.11	
ก่อนการทดลอง	0.58		ปานกลาง
หลังการทดลอง	1.69		สูง
- ด้านตรรกะและคณิตศาสตร์		1.11	
ก่อนการทดลอง	0.82		ปานกลาง
หลังการทดลอง	1.93		สูง
- ด้านมิติ		1.06	
ก่อนการทดลอง	0.67		ปานกลาง
หลังการทดลอง	1.73		สูง
- ด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว		1.07	
ก่อนการทดลอง	0.91		ปานกลาง
หลังการทดลอง	1.98		สูง
- ด้านดนตรี		1.62	
ก่อนการทดลอง	0.18		ต่ำ
หลังการทดลอง	1.80		สูง
- ด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล		0.96	
ก่อนการทดลอง	0.84		ปานกลาง
หลังการทดลอง	1.80		สูง

ตาราง 4 (ต่อ)

ความสามารถทางพหุปัญญา	\bar{x}	การเปลี่ยนแปลง	ระดับ
- ด้านความเข้าใจตนเอง		1.07	
ก่อนการทดลอง	0.91		ปานกลาง
หลังการทดลอง	1.98		สูง
- ด้านธรรมชาติ		1.22	
ก่อนการทดลอง	0.51		ปานกลาง
หลังการทดลอง	1.73		สูง
- ด้านอัตถภาวนิยม จิตนิยมหรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต		1.00	
ก่อนการทดลอง	0.47		ต่ำ
หลังการทดลอง	1.47		ปานกลาง
รวมเฉลี่ย		1.14	
ก่อนการทดลอง	0.65		ปานกลาง
หลังการทดลอง	1.79		สูง

จากตาราง 3 พบว่า ความสามารถทางพหุปัญญาโดยรวมของเด็กปฐมวัยก่อนการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ท อยู่ในระดับปานกลาง หลังการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ท พบว่า ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า หลังการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ท มีความสามารถทางพหุปัญญาเกือบทุกด้านอยู่ในระดับสูง โดยมีความสามารถด้านความเข้าใจตนเองสูงเป็นอันดับแรก รองลงมาคือด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ ด้านดนตรี ด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล ด้านมิติ ด้านธรรมชาติ ด้านภาษา ส่วนอันดับสุดท้ายอยู่ในระดับปานกลางคือด้านอัตถภาวนิยม จิตนิยมหรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต

หลังการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ทยังพบว่า ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยโดยรวมและทุกด้านของเด็กปฐมวัยเพิ่มขึ้นจากเดิม โดย ความสามารถด้านดนตรี ความสามารถด้านธรรมชาติ ความสามารถด้านภาษา ความสามารถด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ ความสามารถด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว

ความสามารถด้านความเข้าใจตนเอง ความสามารถด้านมิติ ความสามารถด้านอัตถภาวนิยม จิตนิยม หรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต และความสามารถด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล

ส่วนที่ 2 เปรียบเทียบความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย ก่อน และหลังการจัดประสบการณ์ ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท

ตาราง 5 การเปรียบเทียบ ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัด ประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท

ความสามารถทางพหุปัญญา	\bar{x}	S	Sd	t-test	2 tail-Prob.	
	\bar{x}	\bar{x}_d				
- ด้านภาษา						
ก่อนการทดลอง	0.58	0.39	-1.11	.27	15.81**	.00
หลังการทดลอง	1.69	0.39				
- ด้านตรรกะและคณิตศาสตร์						
ก่อนการทดลอง	0.82	0.21	-1.11	.21	20.92**	.00
หลังการทดลอง	1.93	0.14				
- ด้านมิติ						
ก่อนการทดลอง	0.67	0.33	-1.07	.29	14.38**	.00
หลังการทดลอง	1.73	0.19				
- ด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว						
ก่อนการทดลอง	0.91	0.34	-1.07	.29	14.38**	.00
หลังการทดลอง	1.98	0.09				
- ด้านดนตรี						
ก่อนการทดลอง	0.18	0.33	-1.62	.31	20.59**	.00
หลังการทดลอง	1.80	0.25				
- ด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล						
ก่อนการทดลอง	0.84	0.28	-0.96	.25	14.94**	.00
หลังการทดลอง	1.80	0.30				

ตาราง 5 (ต่อ)

ความสามารถทางพหุปัญญา	\bar{x}	S	\bar{x}_d	Sd	t-test	2 tail-Prob.
- ด้านความเข้าใจตนเอง						
ก่อนการทดลอง	0.91	0.43	-0.42	.11	9.80**	.00
หลังการทดลอง	1.98	0.09				
- ด้านธรรมชาติ						
ก่อนการทดลอง	0.51	0.25	-1.22	.27	17.39**	.00
หลังการทดลอง	1.73	0.26				
- ด้านอัตถภาวนิยม จิตนิยมหรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต						
ก่อนการทดลอง	0.47	0.55	-1.00	.79	4.92**	.00
หลังการทดลอง	1.47	0.45				
รวมเฉลี่ย						
ก่อนการทดลอง	0.65	0.18	-1.44	.13	33.56**	.00
หลังการทดลอง	1.79	0.11				

จากตาราง 4 พบว่า เมื่อจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ทเด็กปฐมวัยมีความสามารถทางพหุปัญญาโดยรวมสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 และเมื่อพิจารณาความสามารถทางพหุปัญญารายด้าน พบว่า หลังการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ทเด็กปฐมวัยมีความสามารถทางพหุปัญญาทุกด้านคือ ด้านภาษา ด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ ด้านมิติ ด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ด้านดนตรี ด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล ด้านความเข้าใจตนเอง ด้านธรรมชาติ ด้านอัตถภาวนิยม จิตนิยมหรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01

ส่วนที่ 3 ตัวอย่าง ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย เป็นรายบุคคล

ตาราง 6 ตัวอย่าง ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย เป็นรายบุคคล

ความสามารถทางพหุปัญญา	คนที่ 1		คนที่ 2		คนที่ 3	
	\bar{X}	ระดับ	\bar{X}	ระดับ	\bar{X}	ระดับ
- ด้านภาษา						
ก่อนการทดลอง	1.00	ปานกลาง	1.00	ปานกลาง	0.33	ต่ำ
หลังการทดลอง	2.00	สูง	2.00	สูง	1.33	ปานกลาง
- ด้านตรรกะและคณิตศาสตร์						
ก่อนการทดลอง	1.00	ปานกลาง	1.00	ปานกลาง	0.33	ต่ำ
คะแนนหลังการทดลอง	2.00	สูง	2.00	สูง	1.67	สูง
- ด้านมิติ						
ก่อนการทดลอง	1.67	ปานกลาง	0.67	ปานกลาง	0.33	ต่ำ
หลังการทดลอง	2.00	สูง	1.67	สูง	1.33	ปานกลาง
- ด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว						
ก่อนการทดลอง	1.00	ปานกลาง	1.00	ปานกลาง	0.00	ต่ำ
หลังการทดลอง	2.00	สูง	2.00	สูง	1.67	สูง
- ด้านดนตรี						
ก่อนการทดลอง	0.67	ปานกลาง	0.00	ต่ำ	0.67	ปานกลาง
หลังการทดลอง	2.00	สูง	1.33	ปานกลาง	2.00	สูง
- ด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล						
ก่อนการทดลอง	1.33	ปานกลาง	1.00	ปานกลาง	0.67	ปานกลาง
หลังการทดลอง	2.00	สูง	2.00	สูง	1.33	ปานกลาง

ตาราง 6 (ต่อ)

ความสามารถทางพหุปัญญา	คนที่ 1		คนที่ 2		คนที่ 3	
	\bar{x}	ระดับ	\bar{x}	ระดับ	\bar{x}	ระดับ
- ด้านความเข้าใจตนเอง						
ก่อนการทดลอง	1.67	สูง	1.00	ปานกลาง	0.33	ต่ำ
หลังการทดลอง	2.00	สูง	2.00	สูง	2.00	สูง
- ด้านธรรมชาติ						
ก่อนการทดลอง	0.67	ปานกลาง	0.33	ต่ำ	0.00	ต่ำ
หลังการทดลอง	2.00	สูง	1.67	สูง	1.67	สูง
- ด้านอัตถภาวนิยม จิตนิยมหรือ						
การดำรงคงอยู่ของชีวิต						
ก่อนการทดลอง	1.00	ปานกลาง	0.33	ต่ำ	1.00	ปานกลาง
หลังการทดลอง	2.00	สูง	1.33	ปานกลาง	2.00	สูง
รวมเฉลี่ย						
ก่อนการทดลอง	1.11	ปานกลาง	0.70	ปานกลาง	0.41	ต่ำ
หลังการทดลอง	2.00	สูง	1.78	สูง	1.67	สูง

จากตาราง 5 พบว่า ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ทของเด็กปฐมวัยมีดังนี้

เด็กปฐมวัยคนที่ 1 มีความสามารถทางพหุปัญญาโดยรวมก่อนการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อสิ้นสุดการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท เด็กคนที่ 1 มีความสามารถทางพหุปัญญาอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ก่อนการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท มีความสามารถทางพหุปัญญาด้านภาษา ด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ ด้านมิติ ด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ด้านดนตรี ด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล ด้านธรรมชาติ ด้านอัตถภาวนิยม จิตนิยมหรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านความเข้าใจตนเอง อยู่ในระดับสูง หลังการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท มีความสามารถทางพหุปัญญาด้านภาษา ด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ ด้าน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ท เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย ในการพิจารณาเลือกกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามารถทางพหุปัญญาให้แก่เด็กปฐมวัยได้อย่างเหมาะสม โดยมีขั้นตอนการวิจัยและผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ท

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นแนวทางสำหรับครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ท เพื่อพัฒนาพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย

สมมติฐานการวิจัย

เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ท มีความสามารถทางพหุปัญญาสูงขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนชาย-หญิงที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนอนุบาลเมืองอ่างทอง จำนวน 2 ห้อง นักเรียนทั้งหมด 45 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชาย-หญิงที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนอนุบาลเมืองอ่างทอง จำนวน 15 คน โดยมีขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 จับสลากนักเรียนจากจำนวน 2 ห้อง มา 1 ห้อง ขั้นตอนที่ 2 จับสลากเด็กปฐมวัยจำนวน 15 คน จากจำนวนเด็กปฐมวัยในห้องเรียนที่จับสลากได้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

1. แผนการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ท
2. แบบสังเกตความสามารถทางพหุปัญญา
3. คู่มือการใช้แบบสังเกตความสามารถทางพหุปัญญา

วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 เป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 45 นาที รวมทั้งสิ้น 24 ครั้ง โดยมีแผนการดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยปรึกษาเพื่อทำความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. สังเกตความสามารถทางพหุปัญญาก่อนการทดลอง (Pretest) กับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง ในกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ ตั้งแต่เวลา 09.00 - 09.45 น. โดยใช้แบบสังเกตความสามารถทางพหุปัญญา
3. ดำเนินการทดลอง โดยผู้วิจัยดำเนินการตามการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ท ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ในกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 45 นาที
4. เมื่อดำเนินการทดลองครบ 8 สัปดาห์ ผู้วิจัยทำการสังเกตความสามารถทางพหุปัญญาหลังการทดลอง (Posttest) ในกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ ตั้งแต่เวลา 09.00 - 09.45 น.

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. เปรียบเทียบความสามารถทางพหุปัญญาก่อนและหลังการทดลองโดยใช้ t-test สำหรับ Dependent Sample

สรุปผลการวิจัย

1. เด็กปฐมวัยก่อนได้รับการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ ประกอบดนตรีโมสาร์ท มีความสามารถทางพหุปัญญา อยู่ในระดับปานกลาง หลังได้รับการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท มีความสามารถทางพหุปัญญา อยู่ในระดับสูง
2. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท มีความสามารถทางพหุปัญญาทั้งรายด้านและโดยรวมสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ ประกอบดนตรีโมสาร์ท ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยก่อนได้รับการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท อยู่ในระดับปานกลางคือ ด้านภาษา ด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ ด้านมิติ ด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ด้านดนตรี ด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล ด้านความเข้าใจตนเอง และด้านธรรมชาติ และระดับต่ำ ได้แก่ ด้านอัตถภาวนิยม จิตนิยมหรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต และภายหลังได้รับการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ทเด็กปฐมวัยมีความสามารถทางพหุปัญญาอยู่ในระดับสูงทุกด้านซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ประกอบด้วย ความสามารถด้านดนตรี ความสามารถด้านธรรมชาติ ความสามารถด้านภาษา ความสามารถด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ ความสามารถด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ความสามารถด้านความเข้าใจตนเอง ความสามารถด้านมิติ ความสามารถด้านอัตถภาวนิยม จิตนิยมหรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต และความสามารถด้านความเข้าใจระหว่างบุคคลตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในขณะที่เด็กปฐมวัยได้รับการจัดประสบการณ์ตามขั้นตอนรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท 5 ขั้นตอน ที่ทำผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงด้วยตนเอง สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงด้วยตนเองโดยการสนับสนุนของครู อันเป็นรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง (Learner-centered approach) ซึ่งทำให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้เด็กทำงานร่วมกับผู้อื่น สามารถคิดวิเคราะห์

ความรู้สึก ประสบการณ์ของตนเองขณะที่ร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น สรุปถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการทำกิจกรรมต่างๆ และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งแสดงว่า จากการทำกิจกรรมต่างๆ โดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ทนั้น สามารถพัฒนาความสามารถทางพหุปัญญาในทุกๆด้าน ซึ่งสามารถอภิปรายผลแต่ละขั้นได้ดังนี้

1.1 ขั้นที่ 1 ขั้นผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองอย่างมีชีวิตชีวา (Active learning)

ในขั้นนี้ผู้เรียนมีโอกาสได้ลงมือปฏิบัติจริงโดยผู้วิจัยเปิดเพลงโมสาร์ทจากเครื่องเล่น VCD ให้เด็กได้ฟังเพลง และเด็กๆเคลื่อนไหวอิสระประกอบดนตรีโมสาร์ท โดยในขั้นนี้เด็กได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้วยการปฏิบัติจริง ทำให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริงทำให้เด็กได้พัฒนาพหุปัญญา ซึ่งเป็นไปตามที่ ฉันทนา ภาคบงกช (2540:23) กล่าวว่า การริเริ่มอย่างอิสระของเด็กต้องเกิดขึ้นในสถานการณ์ หรือสภาพห้องเรียนที่เปิดโอกาสให้เด็กทำกิจกรรมอย่างหลากหลาย กิจกรรมอย่างหลากหลายจะเปิดโอกาสให้เด็กได้เลือกและเรียนรู้ประสบการณ์ผ่านการลงมือปฏิบัติกิจกรรมกับสื่อต่างๆ ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นไปตามที่ อารี สัตนหจวี (2543 : 8) กล่าวว่า การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยเกิดจากประสบการณ์ตรง โดยการลงมือกระทำกิจกรรมด้วยตนเอง (Learning by doing) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สันติศักดิ์ ผาผาย (2546 : 81) ที่ศึกษาเรื่องความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ ผลจากการศึกษาพบว่า เมื่อเด็กปฐมวัยลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองไม่ว่ากิจกรรมใดๆก็ตาม เด็กปฐมวัยจะติดตามผลการทำงานของตนเองอยู่อย่างต่อเนื่อง และพัฒนาความสามารถทางพหุปัญญาด้านต่างๆได้

1.2 ขั้นที่ 2 ขั้นผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกันกับผู้อื่น (Cooperation learning)

ในขั้นนี้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์ สื่อสาร แลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือหาข้อสรุปร่วมกัน มีส่วนร่วมในการวางแผน การทำงานร่วมกับผู้อื่น ในกลุ่มหรือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่มร่วมกับผู้อื่น และมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานของกลุ่มด้วย ตัวอย่างเช่น “กิจกรรมยางยืดหยุน” เด็กๆแต่ละคนในกลุ่มจะต้องช่วยกันคิดทำทางประกอบดนตรีโมสาร์ทโดยมียางยืดเป็นอุปกรณ์ประกอบ และเด็กแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอท่าทางประกอบเพลงโมสาร์ทพร้อมอุปกรณ์ยางยืด ซึ่งจากการที่เด็กได้ร่วมกันทำกิจกรรมกลุ่มทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาพหุปัญญาด้านต่างๆ ซึ่งเป็นไปตามที่ อารี สัตนหจวี (2543: 33) กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือ (Cooperation learning) เป็นวิธีการเรียนที่ให้ผู้เรียนทำงานด้วยกันเป็นกลุ่มเล็กๆ เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ ทั้งทางด้านความรู้และทางด้านจิตใจช่วยให้นักเรียนเห็นคุณค่าในความแตกต่างระหว่างบุคคลของเพื่อนๆ เคารพความคิดเห็นและความสามารถของผู้อื่นที่แตกต่างจากตน ตลอดจนรู้จักช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนๆ และสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตนภรณ์ ภูธรเลิศ (2551: 91) ที่ศึกษาเรื่องการศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการละครตามรูปแบบพหุปัญญา

เพื่อการเรียนรู้ ผลจากการศึกษาพบว่า การจัดกิจกรรมการละครตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้มีขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มุ่งให้เด็กได้ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นในกลุ่มย่อย การแต่งเรื่อง เช่น การวางแผนออกแบบฉากร่วมกัน การทำฉาก การทำอุปกรณ์ รวมถึงการซักซ้อมการละครร่วมกัน เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นร่วมกัน ซึ่งทำให้เด็กรู้จักการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มด้วยตนเองด้วยตั้งใจและความสนุกสนาน รู้จักแก้ปัญหาที่เกิดการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกันและพัฒนาความสามารถทางพหุปัญญาด้านต่างๆได้

1.3 ขั้นที่ 3 ขั้นผู้เรียนวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (Analysis)

ในขั้นนี้เมื่อเด็กลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเอง และทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้อื่นในขั้นที่ 1 และในขั้นที่ 2 แล้ว ในขั้นนี้ผู้เรียนจะวิเคราะห์ความรู้สึก และประสบการณ์ของตนเองขณะที่ร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น ตัวอย่างเช่นใน “กิจกรรมลูกบอล กลม กลม” หลังจากที่เด็กๆแต่ละคนช่วยกันคิดท่าทางประกอบการเล่นเพลงโมสาร์ทโดยมีลูกบอลเป็นอุปกรณ์ประกอบ และเด็กแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอท่าทางประกอบเพลงโมสาร์ทพร้อมอุปกรณ์ลูกบอลแล้ว ครูถามเด็กๆว่า “เมื่อครูแบ่งเด็กออกเป็น กลุ่มแล้ว เด็กๆ ทำอะไร” “เด็กๆ ใช้อุปกรณ์ลูกบอลทำอะไรกันบ้าง” “การทำงานร่วมกันในกลุ่มดีหรือไม่ อย่างไร” “เด็กๆ ฟังเพลงโมสาร์ทแล้วคิดท่าทางโดยมีลูกบอลเป็นอุปกรณ์ประกอบเพลงแล้วชอบหรือไม่ เพราะอะไร” จากคำถามดังกล่าวส่งเสริมให้เด็กฝึกการคิดวิเคราะห์ และพัฒนาพหุปัญญาด้านต่างๆ ซึ่งเป็นไปตามที่ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541: 4) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เด็กมีอิสระในการเลือกเรียนตามความสนใจและความสามารถของตน เด็กได้คิดวิเคราะห์การเรียนรู้ของตนเอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของสันติศักดิ์ ผาผาย (2546: 81) ที่ศึกษาเรื่องการศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ พบว่า เมื่อเด็กปฐมวัยทำกิจกรรมต่างๆด้วยตนเอง และคิดวิเคราะห์ความพึงพอใจในกิจกรรม โดยครูจะเป็นผู้สนับสนุน แนะนำคอยให้กำลังใจ จะสามารถพัฒนาความสามารถทางพหุปัญญาด้านต่างๆได้

1.4 ขั้นที่ 4 ขั้นผู้เรียนสรุปและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism)

ในขั้นนี้ผู้เรียนสรุปสิ่งที่เรียนรู้จากประสบการณ์ที่เกิดขึ้นและสร้างองค์ความรู้เฉพาะด้านตัวอย่างเช่น “กิจกรรมเกมตามคำสั่ง (รูปทรงเรขาคณิต)” เด็กและครูร่วมกันสรุปถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการทำกิจกรรมโดยครูใช้คำถามดังนี้ “เด็กๆ เรียนรู้อะไรจากการฟังเพลงโมสาร์ท” น้องเฟิสตอบว่า “เฟิสรู้ว่าเพลงโมสาร์ทที่คุณครูเปิดมีจังหวะช้า เร็วครับ” “เด็กๆ เรียนรู้อะไรจากการเล่นเกมตามคำสั่ง (รูปทรงเรขาคณิต)” น้องตอง ตอบว่า “หนูรู้จักความแตกต่างระหว่างรูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้าและรูปทรงสี่เหลี่ยมจัตุรัส” ซึ่งเป็นการที่เด็กสรุปกิจกรรมการเรียนรู้ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และสามารถพัฒนาพหุปัญญาด้านต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2545:36-37) ที่กล่าวว่า

การเรียนการสอนที่ให้โอกาสเด็กได้เรียนรู้และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง (Active Learning) เด็กจะเกิดการค้นพบด้วยความสนใจของตนเองและสนุกกับการเรียน และเป็นไปตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2541: 4) ที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรมที่เน้นเด็กเป็นสำคัญนั้น เด็กสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณิษา บัวสุข (2553: 60) ที่ศึกษาเรื่องความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเกมการศึกษา ผลจากการวิจัยพบว่า เด็กสามารถพึงพอใจในการทำกิจกรรมและสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งพัฒนาความสามารถทางพหุปัญญาด้านต่างๆได้

1.5 ชั้นที่ 5 ชั้นผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (Application)

ในชั้นนี้ผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงตัวอย่างเช่น “กิจกรรมเครื่องดนตรีของฉัน” เด็กสามารถใช้วัสดุอุปกรณ์ต่างๆที่มีอยู่มาประยุกต์ใช้ในการประดิษฐ์เครื่องดนตรี โดยครูใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กแสดงความคิดเห็นโดยใช้คำถามดังนี้ “ถ้าเด็กๆ ได้ยินเพลงนี้อีกครั้งหนึ่ง เด็กๆ จะทำอย่างไร” ซึ่งจากการเรียนรู้ในชั้นนี้ทำให้ผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหา ในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงโดยเชื่อมโยงทักษะที่เรียนรู้ความรู้ประสบการณ์ ในสถานการณ์ที่แตกต่างไปจากเดิมให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ซึ่งเป็นไปตามที่งานวิจัยของภรภัทร นิยมชัย (2553:88) ที่ศึกษาเรื่องความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์จากแหล่งการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า การจัดประสบการณ์ในการศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 8 แหล่ง เด็กจะได้รับประสบการณ์ตรงจากการปฏิบัติจริง ผ่านการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ซึ่งกระบวนการดังกล่าวเป็นการจัดกิจกรรมที่เน้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้และไปประยุกต์ใช้ได้อย่างหลากหลายโดยการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนและครูและพัฒนาความสามารถทางพหุปัญญาด้านต่างๆได้

จากที่อภิปรายมาแสดงให้เห็นว่าขั้นตอนตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ทโดยผ่านกระบวนการ 5 ชั้น ได้แก่ ชั้นผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองอย่างมีชีวิตชีวา ชั้นผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้อื่น ชั้นผู้เรียนวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นผู้เรียนสรุปและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และชั้นผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ทำให้เด็กมีความสามารถทางพหุปัญญาทุกด้านสูงขึ้น เนื่องจากรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ที่ใช้ดนตรีโมซาร์ท เป็นรูปแบบของการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและพัฒนาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยสูงขึ้นได้

2. ความสามารถทางพหุปัญญาทุกด้านของเด็กปฐมวัยภายหลังได้รับการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ท สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ท สามารถพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีความสามารถทางพหุปัญญาสูงขึ้นทุกด้าน ทั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ท สามารถพัฒนาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยได้ ในขณะที่เด็กปฐมวัยเรียนรู้ผ่านกิจกรรม เด็กจะได้พัฒนาความสามารถตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ท เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายได้ดังนี้

2.1 ความสามารถทางพหุปัญญาด้านภาษา จากผลการวิจัยพบว่า หลังจากการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ท เด็กปฐมวัยมีความสามารถทางด้านภาษาสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ท สามารถพัฒนาพัฒนาความสามารถทางพหุปัญญาด้านภาษาได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ท เปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การสนทนา การตอบคำถาม การอภิปราย และนำเสนอผลงานในขณะปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้กับเพื่อนและครู โดยผู้วิจัยให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กันในกลุ่มโดยใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารระหว่างกัน ตัวอย่างเช่น “กิจกรรมเสียงประสาน” เด็กแต่ละกลุ่มมีโอกาสแต่งเนื้อเพลงและร้องเพลงประสานเสียงแสดงท่าทางประกอบดนตรีในกลุ่ม ซึ่งเด็กปฐมวัยสามารถทำได้ดี แสดงให้เห็นว่าเด็กปฐมวัยมีความสามารถทางพหุปัญญาด้านภาษาทั้งการฟังและการพูดได้เป็นอย่างดี ซึ่งเป็นไปตามที่ ละออ ชูติกร (2527: 503-508) กล่าวว่า ดนตรีทำให้เด็กมีความสุข ความเพลิดเพลิน ซึ่งจะสังเกตได้จากท่าทางและพฤติกรรมที่แสดงออก ดนตรีช่วยพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยเฉพาะด้านภาษา และงานวิจัยของ ปราณิ คำแหง (2547: 69-70) ทำการศึกษาเรื่องความสามารถทางด้านภาษาของเด็กอายุ 3-5 ปี พบว่า การที่เด็กปฐมวัยจะมีพัฒนาการทางภาษาที่สูงขึ้น ต้องผ่านการปฏิบัติกิจกรรมที่มีการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชมพูนุท ศุภผล (2551: 67) ที่ศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการทำหนังสือเล่มใหญ่ พบว่า กิจกรรมการทำหนังสือเล่มใหญ่เป็นกิจกรรมที่พัฒนาความสามารถทางด้านภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะเด็กได้เรียนรู้ผ่านทักษะ การพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน

สรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ท ทำให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถทางพหุปัญญาด้านภาษาสูงขึ้น เพราะการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ท ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยได้พูดคุยระหว่าง

เพื่อน ครู และเด็กได้ถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ ให้กับผู้อื่นจึงทำให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถทางภาษาที่สูงขึ้นได้

2.2 ความสามารถทางพหุปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ พบว่า หลังจากการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท เด็กปฐมวัยมีความสามารถทางด้านตรรกะและคณิตศาสตร์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท สามารถพัฒนาความสามารถทางพหุปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กเรียนรู้ผ่านสื่อวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เรียนรู้ขนาด ปริมาณ และการเปรียบเทียบ ลักษณะของสื่อการเรียนรู้ เช่น จาก “กิจกรรมเกมส์สิ่งของ” เด็กแต่ละกลุ่มจะต้องสำรวจสิ่งของที่มีอยู่ในกลุ่มว่ามีอะไรบ้างและแต่ละชิ้นมีขนาด และรูปทรงอย่างไร ซึ่งเป็นไปตามงานวิจัยของ สุทธิธนา ชันอาสา (2550: 92) ที่ศึกษาเรื่องความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการ ที่เสนอว่า การจัดการเรียนรู้ที่มีครูคอยช่วยเหลือในการแก้ปัญหาของเด็ก โดยกระตุ้นให้เด็กมีโอกาสได้เปรียบเทียบ จัดหมวดหมู่/ประเภท ของสิ่งของ ที่มีรูปร่าง รูปทรง จำนวน ขนาด สี ทำให้เด็กได้พัฒนาทักษะการคิดแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยตนเอง โดย การนับจำนวนวัสดุอุปกรณ์ การเปรียบเทียบขนาดของผ้าพันคอ เชือก ธิบิ้น เด็กจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับรูปทรงเรขาคณิตจากการเล่นเกมนตามคำสั่ง ได้เป็นอย่างดีซึ่งทำให้เด็กได้พัฒนาความสามารถทางพหุปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราณี อุษาด (2550:) ที่ศึกษาเรื่อง การคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ กล่าวว่าการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ ทั้ง 5 ชั้น เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยได้ปฏิบัติการทดลองด้วยตนเอง โดยกระตุ้นให้เด็กเกิดทักษะการเปรียบเทียบ การจำแนก การจัดหมวดหมู่ การลำดับความสัมพันธ์อย่างเป็นระบบของสิ่งของ การเรียงลำดับขนาด รูปร่างลักษณะ และสี ส่งผลให้เกิดการคิดเชิงเหตุผลด้วยความสัมพันธ์แบบพหุคุณ

สรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท ทำให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถทางพหุปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์สูงขึ้น เพราะการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้เกี่ยวกับ การนับ การเปรียบเทียบ การจัดหมวดหมู่ การแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยตนเอง จึงทำให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถทางพหุปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ที่สูงขึ้นได้

2.3 ความสามารถทางพหุปัญญาด้านมิติ พบว่า หลังจากการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ทเด็กปฐมวัยมีความสามารถทางด้านมิติสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ทสามารถพัฒนาพัฒนาความสามารถทางพหุปัญญาด้านมิติได้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะหลังการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ทเด็กได้วาดภาพ ออกแบบผลงานศิลปะอย่างสร้างสรรค์ ทำกิจกรรมศิลปะรูปแบบต่างๆ ตัวอย่างเช่น “กิจกรรมเครื่องดนตรีของฉัน” เด็กๆ ได้วาดภาพ ระบายสี ฉีก ปะ ประดิษฐ์เครื่องดนตรี โดยใช้วัสดุอุปกรณ์ที่ครูเตรียมไว้ให้ ซึ่งผลงานแต่ละชิ้นเด็กจะสร้างสรรค์ตามจินตนาการของตนเอง ซึ่งเป็นไปตามผลงานวิจัยของ สันติศักดิ์ ฝาผาย (2545: 77) ที่ศึกษาเรื่องความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ กล่าวว่า ความสามารถทางด้านมิติเกิดจากการที่เด็กแสดงออกเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจผ่านการทำงานศิลปะ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชญา เกาวัลลี (2553: 53) ที่ศึกษาเรื่องการศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นตามมุมประสบการณ์ กล่าวว่า เด็กเล่นตามมุมประสบการณ์เด็กจะมีการเรียนรู้เกี่ยวกับการวาดภาพ ออกแบบผลงานด้านศิลปะอย่างสร้างสรรค์ การบอกตำแหน่งที่ตั้งของสิ่งของ บอกรูปร่าง ลักษณะของสิ่งต่างๆ ในมุมศิลปะสร้างสรรค์ได้ เด็กจะได้ทำกิจกรรมศิลปะรูปแบบต่างๆ เช่น วาดภาพ ระบายสี ฉีก ปะ ตัด พิมพ์ภาพ ประดิษฐ์ โดยใช้วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่ครูเตรียมไว้ให้ ซึ่งผลงานแต่ละชิ้นเด็กจะเป็นคนสร้างสรรค์ตามจินตนาการของตนเอง

สรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ททำให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถทางพหุปัญญาด้านมิติสูงขึ้น เพราะการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยได้วาดภาพ ออกแบบผลงานศิลปะอย่างสร้างสรรค์ เด็กจะได้ทำกิจกรรมศิลปะรูปแบบต่างๆ เรียนรู้ทิศทางจากการจัดกิจกรรม จึงทำให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านมิติที่สูงขึ้นได้

2.4 ความสามารถทางพหุปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว พบว่า หลังจากการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ทเด็กปฐมวัยมีความสามารถทางด้านร่างกายและการเคลื่อนไหวสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ทสามารถพัฒนาความสามารถทางพหุปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหวได้ เช่น “กิจกรรมริบบิ้นแสนสวย” ส่งเสริมเด็กปฐมวัยได้แสดงออกทางด้านร่างกายและการเคลื่อนไหวอย่างมีจุดมุ่งหมายในขณะที่เด็กลงมือปฏิบัติกิจกรรมโดยเด็กปฐมวัยได้เคลื่อนไหวร่างกายทั้งกล้ามเนื้อใหญ่ และกล้ามเนื้อเล็กจากการเคลื่อนไหวของท่าทางต่างๆ ประกอบดนตรีโมสาร์ท เด็กปฐมวัยได้เคลื่อนไหวร่างกายทุกส่วน

ตามจังหวะ พื้นที่ ระดับ ทิศทาง สัญญาณและการเคลื่อนไหวประกอบเพลง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ “กิจกรรมรบบินแสนสวย” ซึ่งสอดคล้องกับ พิเชิต ภูตจันทร์ (2523: 3) กล่าวว่า การเคลื่อนไหวและ จังหวะว่า หมายถึง การที่ร่างกายและจิตใจ มีปฏิกิริยาตอบสนองต่อดนตรีและจังหวะ ซึ่งจังหวะนั้น หมายถึง อัตราซ้ำเร็ว ของการเคลื่อนไหว ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นจากการตบมือ เคาะไม้ เคาะเหล็ก ตีกลอง ฉิ่ง ฉาบ เป็นต้น ซึ่งเป็นไปตามที่ มัทธนีย์ ตูลยากร (2522: 63) กล่าวว่า ปฏิบัติการ ตอบสนองต่อเสียง จังหวะ เสียงดนตรี และ เสียงเพลง โดยการแสดงท่าทางหรือการเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ให้ เข้ากับจังหวะ อย่างอิสระ เสรีและผสมกลมกลืนกัน ทำให้อารมณ์และจิตใจคล้อยตามไปกับเสียงของ ดนตรี การเคลื่อนไหวมีความสัมพันธ์กับชีวิตส่วนหนึ่งของเด็ก เด็กรู้จักตนเองจากการเคลื่อนไหว ของร่างกาย วิธีเคลื่อนไหวหลาย ๆ วิธี ช่วยให้เด็กเกิดทักษะในการใช้ร่างกายทักษะใน การควบคุมกล้ามเนื้อ การหยิบจับ และการแก้ปัญหา เพิ่มความรู้และเจตคติ และตั้งที่ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2524: 189) เสนอว่า เด็กสามารถรับรู้เสียงดนตรีที่เขามีความพึง พอใจ ซึ่งจะช่วยให้เด็กเกิดความรู้ และอารมณ์ในทางที่ดี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริพันธ์ ลัดดา กลม (2551:98) ที่ศึกษาเรื่องความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ การจัดกิจกรรมทัศนศึกษาโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ที่พบว่า เด็กปฐมวัยได้แสดงออก ทางด้านร่างกายและการเคลื่อนไหวอย่างมีจุดมุ่งหมายในขณะที่ลงมือปฏิบัติกิจกรรมโดยเด็กปฐมวัย ได้เคลื่อนไหวร่างกายครบองค์ประกอบ ตามจังหวะ พื้นที่ ระดับ ทิศทาง สัญญาณและการเคลื่อนไหว ประกอบเพลง รวมไปถึงการควบคุมประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อมือและประสาทตาในขณะที่ทำ กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ทำให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการของกล้ามเนื้อมัดใหญ่ และกล้ามเนื้อมัดเล็กที่ แข็งแรงขึ้น

สรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ท ทำให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถทางพหุปัญญาด้านร่างกายและการเคลื่อนไหวสูงขึ้น เพราะการจัด ประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ท ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยได้ เคลื่อนไหวร่างกายทั้งกล้ามเนื้อมัดใหญ่ และกล้ามเนื้อมัดเล็ก ได้แสดงออกทางการเคลื่อนไหวอย่างมี จุดมุ่งหมาย จึงทำให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านร่างกายและการเคลื่อนไหวที่สูงขึ้นได้

2.5 ความสามารถทางพหุปัญญาด้านดนตรี พบว่า หลังจากการจัดประสบการณ์ตาม รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ทเด็กปฐมวัยมีความสามารถทางด้านดนตรี สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุ ปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ทสามารถพัฒนาความสามารถทางพหุปัญญาด้านดนตรี โดยตรง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรี โมซาร์ทเด็กได้แสดงออกอย่างอิสระทางด้านดนตรีโดยได้ฝึกการฟังเพลง ร้องเพลง ได้มีปฏิริยา

ได้ตอบสนองจังหวะและเสียงเพลง ตัวอย่างเช่น “กิจกรรมเสียงประสาน” เด็กได้ร้องเพลงและแสดงออกท่าทางตามจังหวะ ทำให้เด็กเกิดความสุขสนุกสนาน และกล้าแสดงออกมาก เด็กปฐมวัยจึงรู้สึกสนุกที่ได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมทางดนตรี ดังที่ พัทธา พุ่มพชาติ (2533: 43) กล่าวว่า ดนตรีนับว่าเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีบทบาทสำคัญ และเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการพัฒนาเด็กปฐมวัย ดนตรีเป็นสิ่งเร้าที่จะจูงใจให้เด็กเกิดอารมณ์และความรู้สึกในทางที่ดี เพราะดนตรีจะช่วยสร้างสิ่งแวดล้อมให้มีความน่าสนใจสนุกสนานเพลิดเพลิน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เลิศ อานันทนะ (2518: 129) ที่ทดลองนำเสียงดนตรีมาใช้เพื่อประกอบการสอนแบบสร้างสรรค์ทางศิลปะสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ที่โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถมในระดับประถมศึกษาปีที่ 1-4 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2514 ผลปรากฏว่า เสียงดนตรีสามารถส่งเสริมพัฒนาการทางอารมณ์ของเด็ก เสริมสร้างความคิด จินตนาการ ช่วยกระตุ้นให้มีการแสดงออกในทางสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้ความสัมพันธ์ระหว่างประสาทรู กล้ามเนื้อมือให้สอดคล้องกับการใช้ความคิด นอกจากนี้ยังทำให้เหนื่อยช้า และคลายความตึงเครียด และงานวิจัยของ ต๋องจิตต์ จิตดี (2547 :64) ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนาความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์กิจกรรมดนตรีตามแนวคาร์ล ออร์ฟ พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์กิจกรรมดนตรีตามแนวคาร์ล ออร์ฟ เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย ขณะที่เด็กเข้าร่วมกิจกรรมดนตรี เด็กจะมีความสุข เกิดสมาธิ กิจกรรมดนตรีช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดทางอารมณ์ การใช้เสียงดนตรีที่เหมาะสม สามารถช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ ดนตรีจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการสร้างอารมณ์และนำไปสู่ความสนใจที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และงานวิจัยของ ขวัญจิรา ภูสังข์ (2547:55) ที่ศึกษาเรื่องความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ปฏิบัติการทดลองประกอบอาหารตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ สรุปได้ว่า เด็กปฐมวัยได้รับอิสระอย่างเต็มที่ในการแสดงออกทางดนตรี เสียงเพลงและการเล่นจังหวะ จากการร้องเพลงเกี่ยวกับอาหาร และการแต่งเพลงประกอบอาหาร

สรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ท ทำให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถทางพหุปัญญาด้านดนตรีสูงขึ้น เพราะการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ท ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัย ได้แสดงออกทางด้านดนตรีอย่างมีความสุข จึงทำให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านดนตรีที่สูงขึ้นได้

2.6 ความสามารถทางพหุปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล พบว่า หลังจากการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ท เด็กปฐมวัยมีความสามารถทางด้านความเข้าใจระหว่างบุคคลสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ทสามารถพัฒนาพัฒนา

ความสามารถทางพหุปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคลได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในขณะที่เด็กทำกิจกรรมเด็กจะทำงานเป็นกลุ่ม เด็กได้ยอมรับฟังความคิดเห็นและการกระทำของผู้อื่น ขณะที่เด็กทำกิจกรรมเด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในกลุ่ม เรียนรู้การเข้าสังคม การอยู่ร่วมกับผู้อื่น โดยในระหว่างการทำงานเด็กปฐมวัยต้องมีการปรึกษาร่วมกันกับสมาชิกในกลุ่มเกี่ยวกับการเลือกเพลงที่จะนำมาร้อง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้นำและผู้ตามในการทำกิจกรรม ตัวอย่างเช่น “กิจกรรมเสียงของฉัน” เด็กแต่ละกลุ่มช่วยกันเลือกเพลงขึ้นมา กลุ่มละ 1 เพลง หลังจากนั้น เด็กแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอเพลงโดยการร้องเพลง เสียงดัง เสียงค่อย ไม่มีเสียง ซึ่งสอดคล้องผลงานวิจัยของ อัญชญา เถาว์ชาติ (2553:53) ที่ศึกษาเรื่องการศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นตามมุมประสบการณ์ กล่าวว่า ในขณะที่เด็กเล่นตามมุมประสบการณ์เด็กจะทำงานเป็นกลุ่ม เอื้อเพื่อและแบ่งปัน เป็นผู้ตาม และยอมรับฟังความคิดเห็นและการกระทำของผู้อื่น ขณะที่เด็กเล่นตามมุมประสบการณ์เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในกลุ่ม เรียนรู้การเข้าสังคม การอยู่ร่วมกับผู้อื่น ในมุมเกมการศึกษา เด็กจะเล่นเกมการศึกษาร่วมกัน คอยชี้แนะวิธีการเล่น หรือถ้าเด็กไม่เข้าใจวิธีการเล่นเด็กก็จะคอยถามเพื่อนในกลุ่ม ซึ่งถ้าเด็กผิด เช่น เด็กเล่นเกมจับคู่ภาพสัตว์กับอาหารผิด เพื่อนก็จะคอยบอกและต่างร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่าจะต้องจับคู่อย่างไรจึงจะถูก ซึ่งแสดงว่าเด็กพัฒนาความสามารถทางพหุปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล

สรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ท ทำให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถทางพหุปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคลสูงขึ้น เพราะการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ท ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยได้ทำงานร่วมกัน และได้เรียนรู้การเป็นผู้นำผู้ตามในการทำกิจกรรมได้เป็นอย่างดี จึงทำให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านความเข้าใจระหว่างบุคคลที่สูงขึ้นได้

2.7 ความสามารถทางพหุปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง พบว่า หลังจากการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ทเด็กปฐมวัยมีความสามารถทางด้านความเข้าใจตนเองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ทสามารถพัฒนาพัฒนาความสามารถทางพหุปัญญาด้านความเข้าใจตนเองได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ทเปิดโอกาสให้เด็กปฐมวัยปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง และให้ความสำคัญกับความสามารถของเด็กแต่ละคน ทำให้เด็กปฐมวัยได้คิดและแสดงออกถึงความสามารถอย่างเต็มที่และแสดงออกถึงความเป็นตัวตนออกมาได้อย่างชัดเจน สังเกตได้จากการสนทนาร่วมกันระหว่างเด็กปฐมวัยกับครู หรือสนทนากันเองระหว่างเด็กปฐมวัยกับเด็กปฐมวัยถึงสิ่งที่ตนเองสนใจ ตัวอย่างเช่น “กิจกรรมเลียนแบบเสียงเครื่องดนตรี” เด็กๆแต่ละคนคิดเสียง

เครื่องดนตรีขึ้นมา 1 เสียง โดยที่ในกลุ่มของตนเองจะต้องเป็นเสียงดนตรีที่ไม่ซ้ำกัน ซึ่งเป็นไปตามที่ ราไพพรรณ ศรีโสภาค (2513: 52) ที่กล่าวว่า เสียงดนตรีทำให้ผู้ฟังสบายใจ และผ่อนคลายอารมณ์ ทำให้รู้สึกสงบ และเป็นสื่อกลางที่ใช้ให้มีสมาธิกับการทำงาน สร้างระเบียบ และควบคุมตนเองอย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ แฟรงเกนเบอร์เกอร์ (ศุภศิ ศรีสุคนธ์, 2539 : 46; อ้างอิงจาก Frankenberger, 1997: 143) ที่ศึกษาผลของการใช้ดนตรีร่วมกับการฝึกอบรมแบบผ่อนคลายกับเด็กที่มีการเรียนรู้ช้า และความก้าวร้าว ผลปรากฏว่าการใช้ดนตรีร่วมกับการฝึกอบรมแบบผ่อนคลายช่วยให้เด็ก ๆ มีการเรียนรู้ดีขึ้น และมีความก้าวร้าวทางอารมณ์ลดลง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญจิรา ภูสังข์ (2547: 56) ที่ศึกษาเรื่องความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ปฏิบัติการทดลองประกอบอาหารตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ กล่าวว่า เด็กสามารถบอกได้ถึงสิ่งที่ตนเองชอบรับประทาน รสชาติของอาหารที่ตนชอบ และสิ่งที่ตนไม่ชอบรับประทาน และงานวิจัยของ วันดี สุดสิน (2550: 74) ที่ศึกษาเรื่องความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ ผลจากการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการเข้าใจตนเองว่าต้องการทำอะไร ซึ่งแสดงว่า เด็กปฐมวัยมีการพัฒนา ด้านความเข้าใจตนเอง

สรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท ทำให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถทางพหุปัญญาด้านความเข้าใจตนเองสูงขึ้น เพราะการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ทส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยเข้าใจตนเอง มีเป้าหมายในการทำงาน มีความตั้งใจใฝ่ใจต่องานที่ทำ และมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง จึงทำให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านความเข้าใจตนเองที่สูงขึ้นได้

2.8 ความสามารถทางพหุปัญญาด้านธรรมชาติ พบว่า หลังจากการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ทเด็กปฐมวัยมีความสามารถทางด้านธรรมชาติสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ทสามารถพัฒนาพัฒนาความสามารถทางพหุปัญญาด้านธรรมชาติได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในขณะที่เด็กทำกิจกรรมเด็กแต่ละคนได้แสดงท่าทาง ลักษณะของสัตว์แต่ละชนิดได้อย่างถูกต้อง ตามธรรมชาติของสัตว์ชนิดต่างๆ ตัวอย่างเช่น “กิจกรรมสัตว์ที่ฉันอยากเป็น” เด็กๆแต่ละคนจะออกมานำเสนอท่าทางของสัตว์แต่ละชนิดได้อย่างถูกต้องและเป็นไปตามธรรมชาติของสัตว์ ซึ่งสอดคล้องกับ สิริมา ภิญญอนันตพงษ์ (2545: 30) ที่กล่าวว่า สิ่งที่มอบให้กับเด็กในเรื่องสิ่งแวดล้อมนั้น คือ ความรู้ ทักษะ ปลุกฝังให้เด็กมีทัศนคติ ค่านิยม สร้างความตระหนักรักธรรมชาติพยายามให้เด็กรู้จักคิด สัมผัสเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีระบบ ฝึกปฏิบัติ ทำได้จริง ถ้าเข้าได้รับการตอกย้ำให้มีจิตสำนึกที่ไม่ผิดต่อสิ่งแวดล้อมในวัยเด็ก ก็จะทำให้เขาปฏิบัติสิ่งที่ดีต่อสิ่งแวดล้อมในอนาคตได้

และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชมพูนุท ศุภผลศิริ (2551: 71) ที่ศึกษาเรื่อง ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการทำหนังสือเล่มใหญ่ กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการทำหนังสือเล่มใหญ่มุ่งเน้นให้เด็กปฐมวัยได้ปฏิบัติกิจกรรมที่ส่งเสริมธรรมชาติ เช่น การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การเรียนรู้การเจริญเติบโตของสัตว์และพืช สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การเรียนรู้สิ่งแวดล้อมที่ใกล้ตัวเด็ก เด็กปฐมวัยได้รับการเรียนรู้จากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมจากธรรมชาติที่เด็กเรียนรู้จากนิทาน รวมทั้งรู้จักรักษาสิ่งแวดล้อมได้โดยการดูแลรักษา ไม่เด็ดหรือดึง หรือทำลายให้เกิดความเสียหาย โดยในหน่วยพืชเด็กได้ศึกษาการเจริญเติบโตของพืช การคายน้ำ โดยการทดลอง การเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับพืชจากครู การหาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน และถ่ายทอดสิ่งที่เรียนรู้ผ่านการทำหนังสือเล่มใหญ่ ทำให้ได้เรื่องราวตามความเข้าใจของเด็ก

สรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท ทำให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถทางพหุปัญญาด้านธรรมชาติสูงขึ้น เพราะกิจกรรมเคลื่อนไหวประกอบดนตรีคลาสสิกโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติของสัตว์ชนิดต่างๆและเข้าใจการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม จึงทำให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านธรรมชาติที่สูงขึ้นได้

2.9 ความสามารถทางพหุปัญญาด้านอัตถภาวนิยม จิตนิยม หรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต พบว่า หลังจากการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ทเด็กปฐมวัยมีความสามารถทางด้านอัตถภาวนิยม จิตนิยม หรือการดำรงคงอยู่ของชีวิตสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท สามารถพัฒนาพัฒนาความสามารถทางพหุปัญญาด้านการดำรงคงอยู่ของชีวิตได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การกระตุ้นโดยตั้งคำถามในขั้นวิเคราะห์และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ให้เด็กได้รับรู้บทบาทหน้าที่ของตนเอง รวมถึงการดำรงคงอยู่ของมนุษย์ ตัวอย่างเช่น “กิจกรรมวาดภาพ” ครูใช้คำถามว่า “เมื่อครูแบ่งเด็กออกเป็น 5 กลุ่มแล้วเด็กๆ ทำอะไรกันบ้าง” ซึ่ง น้องเนย ตอบว่า “คุณครูให้วาดภาพคะ” ครูถามอีกว่า “เด็กๆวาดภาพอะไรกันบ้าง” น้องนุ่น ตอบว่า “หนูวาดรูปบ้าน คน ต้นไม้ หญ้า ภูเขา” น้องลูกหมี ตอบว่า “หนูวาดรูปคน สายรุ้ง บ้าน ดวงอาทิตย์ ภูเขา ดอกไม้ ทะเล ปลา” น้องวิว ตอบว่า “วิววาดคน ต้นไม้ น้ำ เด็ก บ้าน ปลา” ครูถามต่ออีกว่า “ถ้าบนโลกใบนี้ ไม่มีต้นไม้ ภูเขา น้ำ เด็กๆจะทำอย่างไร” เป็นต้น การใช้คำถามเหล่านี้ เด็กสามารถหาคำตอบด้วยตนเอง คิดวิเคราะห์การดำรงคงอยู่ของมนุษย์ได้อย่างเหมาะสม โดยการเชื่อมโยงตนเองกับการวาดภาพ เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่ต่อเนื่องและไม่เกิดความเครียด จึงทำให้เด็กเข้าใจถึงสัจธรรมของชีวิต ซึ่งเป็นไปตามที่ เยาวพา เดชะคุปต์ (2541) ที่กล่าวว่า ลักษณะของปัญญาอัตถภาวนิยม จิตนิยม หรือการดำรงคงอยู่ของมนุษย์ เป็นบุคคลที่มีความไว และความสามารถในการจับประเด็นคำถาม

ที่เกี่ยวกับอัตถวายนิม จิตนียม หรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต สามารถรับรู้บทบาทและการดำรงคงอยู่ของตนเอง เข้าใจการตั้งคำถามเพื่อยืนยันความเข้าใจและรับรู้เกี่ยวกับตนเองอย่างลึกซึ้ง ความเข้าใจ ความสัมพันธ์ของร่างกาย จิตใจ และจิตวิญญาณ ความเข้าใจสัจธรรมของโลกและชีวิต และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนภรณ์ ภูธรเลิศ (2551: 94) ที่ศึกษาเรื่องการศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการละครตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการละครตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้สามารถพัฒนาความสามารถทางด้านอัตถวายนิม จิตนียม หรือการดำรงคงอยู่ของชีวิต ของเด็กปฐมวัยได้

สรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ท ทำให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถทางพหุปัญญาด้านอัตถวายนิม จิตนียม หรือการดำรงคงอยู่ของชีวิตสูงขึ้น เพราะการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ท ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยได้คิดวิเคราะห์เรื่องการดำรงคงอยู่ของมนุษย์ โดยการเชื่อมโยงตนเองกับการวาดภาพ เพื่อให้เด็กเข้าใจถึงสัจธรรมของชีวิตได้ จึงทำให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านอัตถวายนิม จิตนียม หรือการดำรงคงอยู่ของชีวิตที่สูงขึ้นได้

ข้อสังเกตที่ได้จากการวิจัย

1. การจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ท ในช่วงสัปดาห์แรกของการทดลอง เด็กปฐมวัยยังต้องใช้เวลาในการปรับตัวเข้ารูปแบบการเรียนรู้และตัวกิจกรรมต่างๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ช้า แต่เมื่อเริ่มเข้าสัปดาห์ที่ 2 และสัปดาห์ต่อไป เด็กปฐมวัยจะมีการทำงานอย่างเป็นระบบอย่างเห็นได้ชัด โดยผู้วิจัยเป็นเพียงผู้เสนอแนะและอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเด็กปฐมวัยเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริงผ่านตัวกิจกรรมเคลื่อนไหวประกอบดนตรีคลาสสิกโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

2. การจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ท เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เด็กปฐมวัยต่างให้ความสนใจ และกระตุ้นการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัยได้เป็นอย่างดี ซึ่งกิจกรรมเคลื่อนไหวประกอบดนตรีโมซาร์ท ส่งผลให้เด็กเกิดความสนุกสนาน กระตือรือร้น กล้าแสดงออก และเปลี่ยนพฤติกรรมให้เด็กปฐมวัยไม่ใส่ใจการเรียนรู้ให้สนใจการเรียนรู้ได้ขึ้นมาเป็นส่วนใหญ่

3. การจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมซาร์ท เป็นกิจกรรมที่ส่งผลให้เด็กเกิดความสามารถทางพหุปัญญาทุกด้าน อีกทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ทำให้เด็กปฐมวัยได้แสดงออกถึงธรรมชาติและตัวตน ที่แท้จริง ได้แสดงออกถึงการเป็นตัวของตัวเองมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท ควรเร่งเด็กในขณะทำกิจกรรม เนื่องจากจะเป็นการชะงักการเรียนรู้ของเด็ก แต่ครูควรมีวิธีการในการบูรณาการองค์ความรู้ต่างๆ รวมกันในลักษณะของรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ ที่สำคัญครูต้องใส่ใจรายละเอียดในส่วนของศักยภาพรายบุคคลให้มากที่สุด

2. การจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท ควรมีอุปกรณ์ที่หลากหลายในการใช้ประดิษฐ์งานศิลปะมาตกแต่งเครื่องดนตรีที่ทำมาจากขวดน้ำดื่มพลาสติก เพื่อให้เด็กได้เกิดจินตนาการที่หลากหลายขึ้น รวมทั้งเด็กปฐมวัยจะได้ฝึกทักษะการแก้ไขปัญหาจากการใช้หรือประดิษฐ์เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบจังหวะ

3. การจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท ครูควรเป็นผู้ที่มีความละเอียด ใจเย็นมี ความอดทน และกระตือรือร้นอยู่ตลอดเวลาในการจัดกิจกรรม และการเก็บรวบรวมข้อมูลของเด็กปฐมวัยในการประเมินผลเพื่อให้เกิดการต่อเนื่อง การสังเกตพฤติกรรมเด็กจากแบบสังเกตพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญา และการบันทึกหลังสอนเพื่อให้ครูผู้สอนได้เห็นถึงข้อดีและข้อที่ควรปรับปรุงเพื่อนำมาปรับใช้ให้ดียิ่งๆ ขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ควรมีการศึกษาผลการจัดกิจกรรมอื่นๆ เช่น กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมการเกมการศึกษา โดยใช้ดนตรีโมสาร์ทประกอบการจัดกิจกรรม

2. ควรมีการศึกษาวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบอื่นๆ เพื่อพัฒนาความสามารถทางด้านพหุปัญญาในเด็กปฐมวัย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมการพัฒนาชุมชน. (2531). **แบบสังเกตพัฒนาการเด็กวัยแรกเกิด-6 ปี**. กรุงเทพฯ: ครูสภา.
- กัญชวี คำชาย. (2544). **จิตวิทยาเพื่อการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2545). **รูปแบบการเรียนการสอนปฐมวัยศึกษา**. กรุงเทพฯ: บริษัท เอ็ดดิสันเพรสโปรดักส์ จำกัด.
- โกวิทย์ ชันธิศิริ. (2519,ตุลาคม). “ดนตรีกับจิตใจและการประชาสัมพันธ์,” 2 : 99-106.
- ขวัญจิรา ภู่อังษ์. (2547). **การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ปฏิบัติการทดลองประกอบอาหารตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้**. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จิรภรณ์ วสุวัต. (2540). **การพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมจริยธรรมทางสังคมของเด็อนุบาลตามความคิดความสามัคคีโดยใช้การจัดประสบการณ์แบบโครงการ**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- คณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2531). **ชุดฝึกอบรมบุคลากรระดับก่อนประถมศึกษา หน่วยที่ 1 พัฒนาการของเด็ก ระดับก่อนประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ: รุ่งศิลป์การพิมพ์.
- จเร ลำอาจค์. (2550). **สมองดีดนตรีทำได้**. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง (มหาชน).
- _____. (2553). **ดนตรีเล่นสมองแล่น**. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง (มหาชน).
- จันทร์เพ็ญ สุภาพล. (2535). **การศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้ฟังนิทานประกอบดนตรีและนิทานประกอบภาพควบคู่กับกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมกรช่วยเหลือ**. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ฉัตรสุดา เขียวปรีชา. (2537). **พัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมในบรรยากาศที่มีเสียงดนตรีประกอบ**. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ฉันทนา ภาคบงกช. (2533). **เอกสารการประชุมเชิงวิชาการ “เทคนิคการพัฒนาความเชื่อมั่นและความคิดสำหรับเด็กปฐมวัย”**. 27-28 มีนาคม 2533. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ชมพูนุท ศุภผลศิริ. (2551). **การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการทำหนังสือเล่มใหญ่**. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์ และบังอร เสรีรัตน์. (2543). **รายงานผลการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาพหุปัญญา**. กรุงเทพฯ: สำนักโครงการพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- เชาวลิต ภูมิภาค. (2532). **“กิจกรรมเข้าจังหวะ” เอกสารประกอบการสอนภาควิชาพลศึกษา**. มหาสารคาม: คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ณรุทธิ์ สุทธิจิตต์. (2534). **กิจกรรมดนตรีสำหรับครู**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2540). **สังคีตนิยม. ความซาบซึ้งในดนตรีตะวันตก. พิมพ์ครั้งที่ 5**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ต้องจิตต์ จิตดี. (2547). **การพัฒนาความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์กิจกรรมดนตรีตามแนวคาร์ล ออร์ฟ**. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธีระศักดิ์ กองทรัพย์. (2543). **การแสดงผลฐานความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของแบบสำรวจพหุปัญญาสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา**. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (วัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นงเยาว์ คลิกล้าย. (2543). **ความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้เพลงประกอบ**. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นภเนตร ธรรมบวร. (2545). **การพัฒนากระบวนการคิดในเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. (2526). **การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ : แนวคิดและวิธีการ**. กรุงเทพฯ: ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ประมวดี ดิกคินสัน. (2527). **“สมองมนุษย์,” จิตวิทยาคลินิก เล่ม 1**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ปราณี คำแหง. (2547). **การศึกษาความสามารถในการเข้าใจภาษาของเด็กกลุ่มอาการดาวนีย์ อายุ 3-5 ปี โดยใช้เพลงประกอบจังหวะ**. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ปราณี อุปฮาด. (2550). **การคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้** ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ไผท สิทธิสุนทร. (2545,มกราคม). **“พหุปัญญาในโรงเรียนไทย” สอนปฏิรูป. 2(22) : 21.**
- ทวีป อภิสัทธ์. (2521,กุมภาพันธ์). **“การปลูกฝังความดีโดยใช้ดนตรีเป็นสื่อ” ประชาศึกษา. 7: 24-27.**
- พวงทอง ไสยวรรณ. (2530). **กิจกรรมพลศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย. พิษณุโลก : ภาควิชาการอนุบาลศึกษา คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูพิษณุโลกสงคราม พิษณุโลก.**
- พัชรี ผลโยธิน. (2523). **“การบริหารและจังหวะสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน”**
เข้าใจเด็กก่อนวัยเรียน. ม.ป.ท.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2544). **การเรียนการสอนที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ แนวคิด วิธีการ และเทคนิค. กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมนเนจเม้นท์.**
- พิทักษ์ ศวงษ์. (2541,มกราคม). **ดนตรี : อัญมณีเลอค่าพัฒนาเด็กปฐมวัย, วารสารการศึกษาปฐมวัย. 2 (1) : 25.**
- พิชิต ภูติจันทร์. (2523). **กิจกรรมเข้าจังหวะ. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.**
- พัชรา พุ่มพชาติ. (2533). **อิทธิพลของเสียงดนตรีที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัย. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.**
- พัฒนา ชัชพงศ์. (2530,กรกฎาคม). **“อนุบาลศึกษา : สอนอะไร สอนอย่างไร,” รักลูก. 5 (54): 112- 115.**
- ภรณ์ คุรุรัตน์. (2526). **ละครสร้างสรรค์สำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.**
- ภรภัทร นิยมชัย. (2553). **ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์จากแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.**
- มณี เพ็ญกุล. (2529). **ผลการกระตุ้นโดยใช้ดนตรีต่อการเจริญเติบโตของทารกคลอดก่อนกำหนด. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.**

- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2524). เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาพฤติกรรมเด็ก
หน่วยที่ 11-15. กรุงเทพฯ : วิตตอรี.
- _____. (2527). **วรรณกรรมและลีลาคดีระดับปฐมวัย**. หน่วยที่ 8-15. กรุงเทพฯ: ประชาชน.
- มัทธิณี ตัญญาทร. (2522). **เพลงประกอบกิจกรรมและเสริมประสบการณ์ในระดับอนุบาลศึกษา**.
ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เยาวนา ดลแม่น. (2535). **การศึกษาผลการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการกิจกรรมเคลื่อนไหว
และจังหวะกับกิจกรรมในวงกลมที่มีผลต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย**.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2542). **กิจกรรมสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน**. กรุงเทพฯ: แม็ค
- _____. (2542). **ดนตรีและกิจกรรมเข้าจังหวะ**. กรุงเทพฯ: แม็ค
- _____. (2542). **ดนตรีและกิจกรรมเข้าจังหวะสำหรับเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ:
เอ. พี กราฟฟิคดีไซน์
- _____. (2544). **การพัฒนาพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย**. เอกสารใน
การอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง พหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้สำหรับเด็ก ณ หอประชุมใหญ่
สำนักงานประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ระหว่างวันที่ 25-27 ตุลาคม 2544.
- _____. (2554). **พหุปัญญา มองคุณค่าทุกความต่าง**. กรุงเทพฯ: แพลน สารา.
- รัตนภรณ์ ภูธรเลิศ. (2551). **การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการ
จัดกิจกรรมการละครตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้**. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.
(การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน**. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- เรณู โกศินานนท์. (2522). **ดนตรีศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- จำไพพรรณ ศรีโสภาค. (2511). **ดนตรีบำบัด**.วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย.
1: 117-126.
- _____.(2516). **“ดนตรีกับผู้สูงอายุ” วารสารกรมการแพทย์ และอนามัย**. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- _____. (2523). **“ดนตรีบำบัด” เวชสารกรมการแพทย์**. : 253-256.
- ล้วน สายยศ;และอังคณา สายยศ. (2538). **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ: บรรณกิจเทรดดิ้ง.

- ละออ ชูติกร. (2527). **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**. เอกสารการสอนวรรณกรรมและลีลาดีระดับ
ปฐมวัยศึกษาหน่วยที่ 8-15. กรุงเทพฯ.
- วรรณิษา บัวสุข. (2553). **ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรม
เกมการศึกษา**. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วรศักดิ์ เพียรชอบ. (2527). **หลักการและวิธีสอนวิชาการพลศึกษา**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- วัลลีย์ ภัทโรภาส. (2533). **“การเคลื่อนไหวพื้นฐาน,”** เอกสารประกอบการอบรมกิจกรรม
กลางแจ้ง. ระหว่างวันที่ 3-5 เมษายน 2533. ม.ป.ท.
- วิรัช ชูสูงเนิน. (2520). **ดนตรีสำหรับครูประถมศึกษา**. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พิษณุโลก.
- วิลินดา พงษ์ธรรมาธิก. (2547). **ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด
กิจกรรมการเล่นไทยกลางแจ้ง**. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศรีสุดา คัมภีร์ภัทร. (2532). **ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์และความเชื่อมั่นในตนเองของเด็ก
ปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะที่เน้นองค์ประกอบพื้นฐาน**.
ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศศิ พงศ์สวายุทธ. (2553). **ดนตรีตะวันตก ยุคบาโรกและยุคคลาสสิก**. กรุงเทพฯ:
บริษัทวี.พี.รินทร์ (1991).
- สมโภชน์ รอดบุญ. (2518). **สังคตินิยมเบื้องต้น ด้วยเพลงคลาสสิก**. กรุงเทพฯ: นำอักษรการพิมพ์.
- สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์. (2541, มีนาคม). **“ระบบการเตรียมความพร้อมทางสมอง,”** วารสารวิชาการ.
1(13) : 11-12.
- สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์. (2545, เมษายน). **“เด็ดดอกไม้ที่นั่นกระพือถึงดวงดาวการปลูกฝังเด็ก
ปฐมวัยรักสิ่งแวดล้อม”** วารสารการศึกษาปฐมวัย. 6 (2) : 30,36.
- สิรินทร์ ลัดดาภรณ์. (2551). **การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการ
จัดประสบการณ์การจัดกิจกรรมทักษะศึกษาโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้**.
ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุกรี เจริญสุข. (2532). **จะฟังดนตรีอย่างไรเพราะ**. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์.
- สุดใจ ทศพร. (2516). **ดนตรีศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรุงธน.

- สุนทรีย์ สราญชาติ. (2533). **ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวที่เน้นองค์ประกอบพื้นฐาน**. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุรวงศ์ศรี เมธานนท์. (2528). **กิจกรรมเข้าจังหวะ**. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู.
- สุรศักดิ์ หลาบมาลา. (2540). **การใช้พหุปัญญาในห้องเรียน**. วารสารวิชาการ ฉบับเดือน มกราคม 2540: 53-59.
- สันติศักดิ์ ผาผาย. (2546). **การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมโดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้**. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุทธิธนา ชันอาสา. (2550). **ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงงาน**. ปรินญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2528). **“วิธีสอนกิจกรรมพื้นฐานในการเคลื่อนไหวและจังหวะ” แผนการจัดประสบการณ์ชั้นเด็กเล็ก**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2536). **แผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 2 เล่ม 1**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2541). **คู่มือการจัดกิจกรรมที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ระดับก่อนประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2523). **เด็กก่อนวัยเรียนกับการเรียนรู้และหลักสำคัญบางประการ**. กรุงเทพฯ: เจริญผลการพิมพ์.
- สำเริง มณีเนตร. (2520). **กิจกรรมเข้าจังหวะ**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- หรรษา นิลวิเชียร. (2535). **ปฐมวัยศึกษา หลักและแนวปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อภิภัทร สายนาค. (2543). **การศึกษาเจตคติต่อการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะของครูที่ใช้คู่มือการประเมินการปฏิบัติการสอน**. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อารี สันทนต์. (2542). **พหุปัญญาและการเรียนแบบร่วมมือ**. กรุงเทพฯ: สมาคมเพื่อการศึกษาเด็ก.

- _____. (2543). **พหุปัญญาในห้องเรียน : วิธีการสอนเพื่อพัฒนาปัญญาหลายด้าน**. กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ.
- อุดม เพชรสังหาร. (2549). **ดนตรีโมสาร์ท เพื่อพัฒนาศักยภาพลูกรัก**. กรุงเทพฯ: บริษัท พิมพ์ดีจำกัด.
- อุสา สุทธิสาคร. (2544). **ดนตรีพัฒนาปัญญา (IQ) อารมณ์ (EQ)**. กรุงเทพฯ: บริษัท พับลิชซิ่ง จำกัด.
- อัญชญา เถาว์ชาลี. (2553). **การศึกษาความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นตามมุมประสบการณ์**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- Gardner, H. (1983). *Frames of Mind : the Theory of Multiple Intelligences*. New York: Basic Book.
- Gardner, H. (1999). *Intelligence Reframed : Multiple Intelligences for the 21st Century*. New York: Basic Book.
- Hammond and others. (1975). *Good School for Young Children*. New York: McMillan.
- Silver, H. (1995, September). "Integrating Learning styles and multiple intelligences," *educationaleadership*. 50: 22-27.
- Sweeney, Doris Evelyn Bolton. (1998, June). Multiple Intelligences profiles: enhancing self – esteem and improving academic achievement," *dissertation Abstracts International* 60/06. (1999): 1909.
- Teele, S. (1995). *The Relationship of multiple intelligences to the instructional process*. *Dissertation Abstracts International: The University of California Photocopied*. New York: International Unicersities Press

ภาคผนวก ก

- คู่มือและตัวอย่างแผนการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญา
เพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท

คู่มือการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ ประกอบดนตรีโมสาร์ท

คู่มือนี้จัดทำขึ้นเพื่อชี้แจงวิธีการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท ซึ่งทำให้เข้าใจในวิธีการจัดประสบการณ์ทางพหุปัญญาโดยใช้แบบสังเกตความสามารถทางพหุปัญญา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

หลักการและเหตุผล

การจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ทที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยยึดหลักการจัดกิจกรรม 5 ขั้นดังนี้ 1) การปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวา 2) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ 3) การวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ 4) การสรุปและสร้างองค์ความรู้ 5) การนำไปประยุกต์ประกอบการใช้ดนตรีโมสาร์ท โดยการที่เด็กทำกิจกรรมต่างๆ โดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ทนั้น สามารถพัฒนาความสามารถทางพหุปัญญาในทุกๆด้าน จากการจัดประสบการณ์ดังกล่าวทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถทางพหุปัญญาทั้ง 9 ด้าน ได้แก่ ความสามารถด้าน ความสามารถด้านตรรกะและคณิตศาสตร์ ความสามารถด้านมิติ ความสามารถด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ความสามารถด้านดนตรี ความสามารถด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล ความสามารถด้านความเข้าใจตนเอง ความสามารถด้านธรรมชาติ ความสามารถด้านการดำรงคงอยู่ของชีวิต เพื่อให้สอดคล้องตามพระราชบัญญัติการศึกษาฉบับพุทธศักราช 2542 หมวดที่ 4 มาตรา 24 ได้ระบุถึง การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามความสนใจและความถนัดของผู้เรียน

แนวการจัดกิจกรรม

จัดประสบการณ์โดยใช้รูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ มีหลักการ 5 ขั้นดังนี้

1. ขั้นผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองอย่างมีชีวิตชีวา (Active learning)
2. ขั้นผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกันกับผู้อื่น (Cooperation learning)
3. ขั้นผู้เรียนวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (Analysis)
4. ขั้นผู้เรียนสรุปและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism)
5. ขั้นผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (Application)

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาความสามารถทางพหุปัญญาทั้ง 9 ด้านของเด็กปฐมวัยที่มีต่อการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท

ระยะเวลา

แผนการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ท ในกิจกรรมดำเนินการจัดกิจกรรมเป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 45 นาที รวมทั้งสิ้น 24 วัน

เนื้อหา

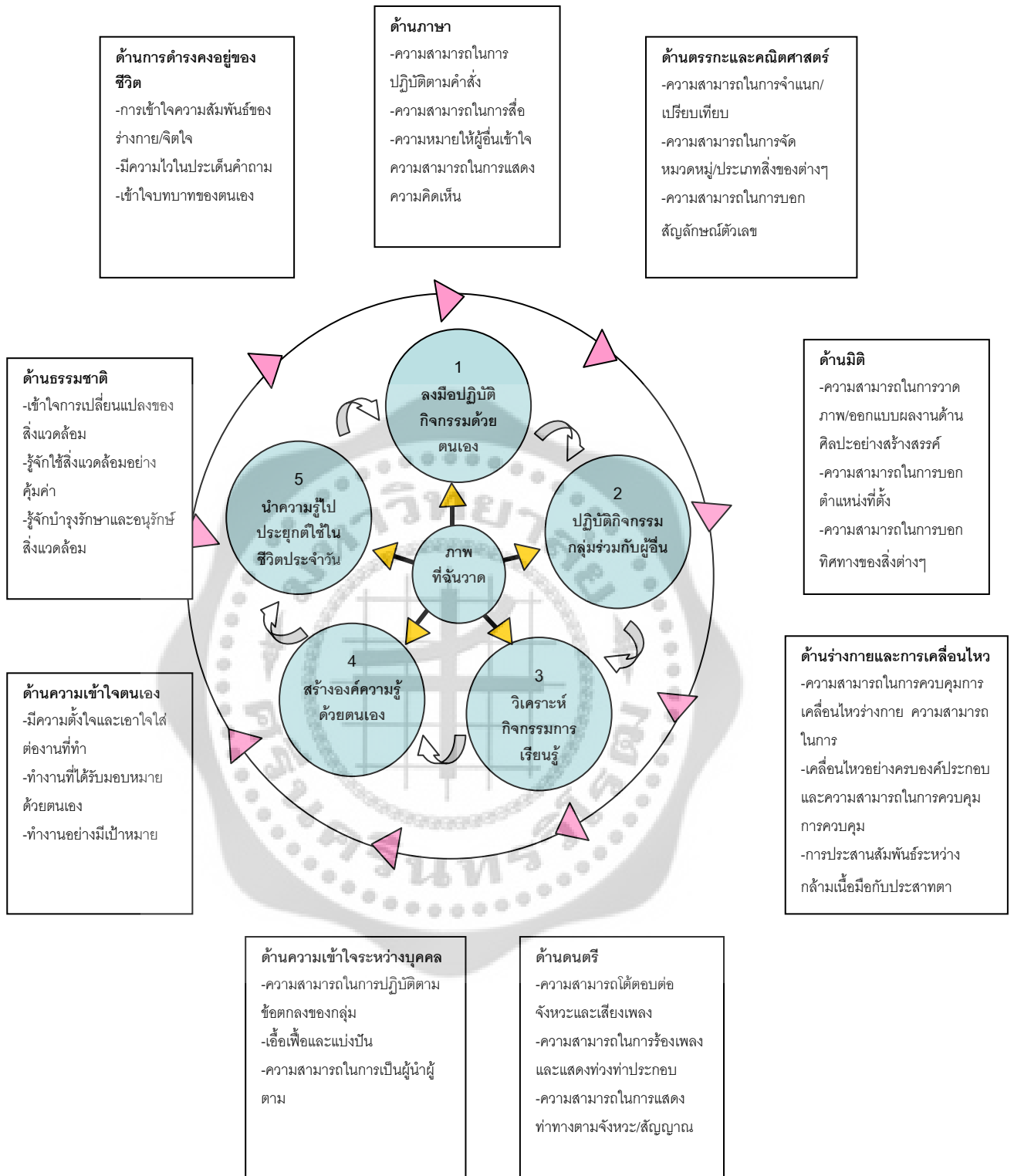
ในงานวิจัยนี้ได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน ได้แก่

สัปดาห์	วัน	ชื่อกิจกรรม
1	วันจันทร์	ภาพที่ฉันวาด
	วันอังคาร	ตะเกียบคู่ใจ
	วันพุธ	สัตว์ที่ฉันอยากเป็น
2	วันจันทร์	เกมกาบ่อนเหยื่อ
	วันอังคาร	เครื่องดนตรีของฉัน
	วันพุธ	เสียงของฉัน
3	วันจันทร์	จังหวะและท่าทางของฉัน
	วันอังคาร	ผ้าใบกสะบัด
	วันพุธ	เสียงร้องของฉัน
4	วันจันทร์	เลียนแบบเสียงเครื่องดนตรี
	วันอังคาร	ยางยืดหยุน
	วันพุธ	เสียงประสาน

5	วันจันทร์ วันอังคาร วันพุธ	ตัวฉันไม่ขยับ ริบบิ้นแสนสวย เก้าอี้ดนตรี
สัปดาห์	วัน	ชื่อกิจกรรม
6	วันจันทร์ วันอังคาร วันพุธ	เครื่องจักร ฉีก ฉัก ฉีก ฉัก กระดาษหรรษา เกมตามคำสั่ง (รูปทรงเรขาคณิต)
7	วันจันทร์ วันอังคาร วันพุธ	ท่าทางของฉัน ลูกบอล กลม กลม เกมตามคำสั่ง (ผลไม้ต่างๆ)
8	วันจันทร์ วันอังคาร วันพุธ	ธรรมชาติที่ฉันสร้าง สายใยเชือก เกมเก็บสิ่งของ

แนวการประเมินผล

1. ประเมินผลการร่วมกิจกรรม
2. ประเมินผลโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญา

ภาพประกอบ 1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้กับความสามารถด้านต่างๆตามแนวคิดพหุปัญญาจากกิจกรรม ภาพที่ฉันทวาด

แผนการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโม สาร์ท

สัปดาห์ที่ 1

วันจันทร์ที่ 9 เดือน สิงหาคม พ.ศ 2553 เวลา 09.00-09.45 น.

ชื่อกิจกรรม ภาพที่ฉันทวาด

สาระสำคัญ การที่เด็กได้ฟังเพลงแล้ววาดภาพประกอบ

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสามารถทางพหุปัญญา 9 ด้าน

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมการเรียนรู้	ความสามารถทางพหุปัญญาที่ปรากฏ
<p>1. ขั้นผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง อย่างมีชีวิตชีวา (Active learning)</p> <p>1. ครูเปิดเพลง “โมสาร์ท” จากเครื่องเล่น VCD ให้เด็กฟัง</p> <p>2. เด็กเคลื่อนไหวอิสระประกอบเพลงโมสาร์ท</p>	<p>(/) ปัญญาด้านภาษา</p> <p>(/) ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์</p> <p>() ปัญญาด้านมิติ</p> <p>(/) ปัญญาร่างกายและการเคลื่อนไหว</p> <p>(/) ปัญญาด้านดนตรี</p> <p>(/) ปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล</p> <p>(/) ปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง</p> <p>() ปัญญาด้านธรรมชาติ</p> <p>() ปัญญาด้านการดำรงคงอยู่ของชีวิต</p>
<p>2. ขั้นผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกับ ผู้อื่น (Cooperation learning)</p> <p>1. แบ่งเด็กออกเป็น 5 กลุ่ม</p> <p>2. เด็กแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาหยิบอุปกรณ์</p> <p>3. เด็กแต่ละกลุ่มวาดภาพระบายสีโดยเปิดเพลงคลาสสิก</p> <p>ประกอบการวาดภาพ</p>	<p>(/) ปัญญาด้านภาษา</p> <p>(/) ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์</p> <p>(/) ปัญญาด้านมิติ</p> <p>(/) ปัญญาร่างกายและการเคลื่อนไหว</p> <p>(/) ปัญญาด้านดนตรี</p> <p>(/) ปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล</p> <p>(/) ปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง</p> <p>(/) ปัญญาด้านธรรมชาติ</p> <p>() ปัญญาด้านการดำรงคงอยู่ของชีวิต</p>

กิจกรรมการเรียนรู้	ความสามารถทางพหุปัญญาที่ปรากฏ
<p>3. ชั้นผู้เรียนวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้(Analysis)</p> <p>1. ครูถามเด็กๆว่า “เมื่อครูแบ่งเด็กออกเป็น 5 กลุ่มแล้วเด็กๆ ทำอะไรกันบ้าง”</p> <p>2. เด็กๆ วาดภาพอะไรกันบ้าง</p> <p>3. การทำงานร่วมกันในกลุ่มดีหรือไม่ อย่างไร</p> <p>4. เด็กๆ ฟังเพลงโมสาร์ทแล้ววาดภาพชอบหรือไม่ เพราะอะไร</p> <p>5. เด็กๆ วาดภาพโดยเปิดเพลงโมสาร์ทประกอบแล้วเด็กๆ รู้สึกอย่างไร</p> <p>6. เด็กและครูสนทนาเกี่ยวกับเพลงโมสาร์ท โดยใช้คำถามดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เด็กๆ เคยได้ยินเพลงนี้หรือไม่ - เพลงนี้มีจังหวะเป็นอย่างไร - ฟังเพลงนี้แล้วรู้สึกอย่างไร 	<p>(/) ปัญญาด้านภาษา</p> <p>(/) ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์</p> <p>() ปัญญาด้านมิติ</p> <p>(/) ปัญญาร่างกายและการเคลื่อนไหว</p> <p>() ปัญญาด้านดนตรี</p> <p>(/) ปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล</p> <p>(/) ปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง</p> <p>() ปัญญาด้านธรรมชาติ</p> <p>() ปัญญาด้านการดำรงคงอยู่ของชีวิต</p>
<p>4. ชั้นผู้เรียนสรุปและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism)</p> <p>1. เด็กและครูร่วมกันสรุปถึงสิ่งที่ได้เรียนจากการทำกิจกรรมโดยใช้คำถามดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เด็กๆ เรียนรู้อะไรจากการฟังเพลงโมสาร์ท - เด็กๆ เรียนรู้อะไรจากการวาดภาพ 	<p>(/) ปัญญาด้านภาษา</p> <p>() ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์</p> <p>() ปัญญาด้านมิติ</p> <p>(/) ปัญญาร่างกายและการเคลื่อนไหว</p> <p>() ปัญญาด้านดนตรี</p> <p>(/) ปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล</p> <p>(/) ปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง</p> <p>() ปัญญาด้านธรรมชาติ</p> <p>() ปัญญาด้านการดำรงคงอยู่ของชีวิต</p>
<p>5. ชั้นผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน (Application)</p> <p>1. ครูใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กแสดงความคิดเห็นดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เมื่อเด็กๆ วาดภาพโดยเปิดเพลงโมสาร์ทประกอบแล้วเด็กๆเคยทำหรือไม่ วาดภาพที่ไหน - ถ้าเด็กๆ ได้ยินเพลงนี้อีกครั้งหนึ่ง เด็กๆ จะทำอย่างไร 	<p>(/) ปัญญาด้านภาษา</p> <p>() ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์</p> <p>() ปัญญาด้านมิติ</p> <p>() ปัญญาร่างกายและการเคลื่อนไหว</p> <p>() ปัญญาด้านดนตรี</p> <p>(/) ปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล</p> <p>(/) ปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง</p> <p>(/) ปัญญาด้านธรรมชาติ</p> <p>(/) ปัญญาด้านการดำรงคงอยู่ของชีวิต</p>

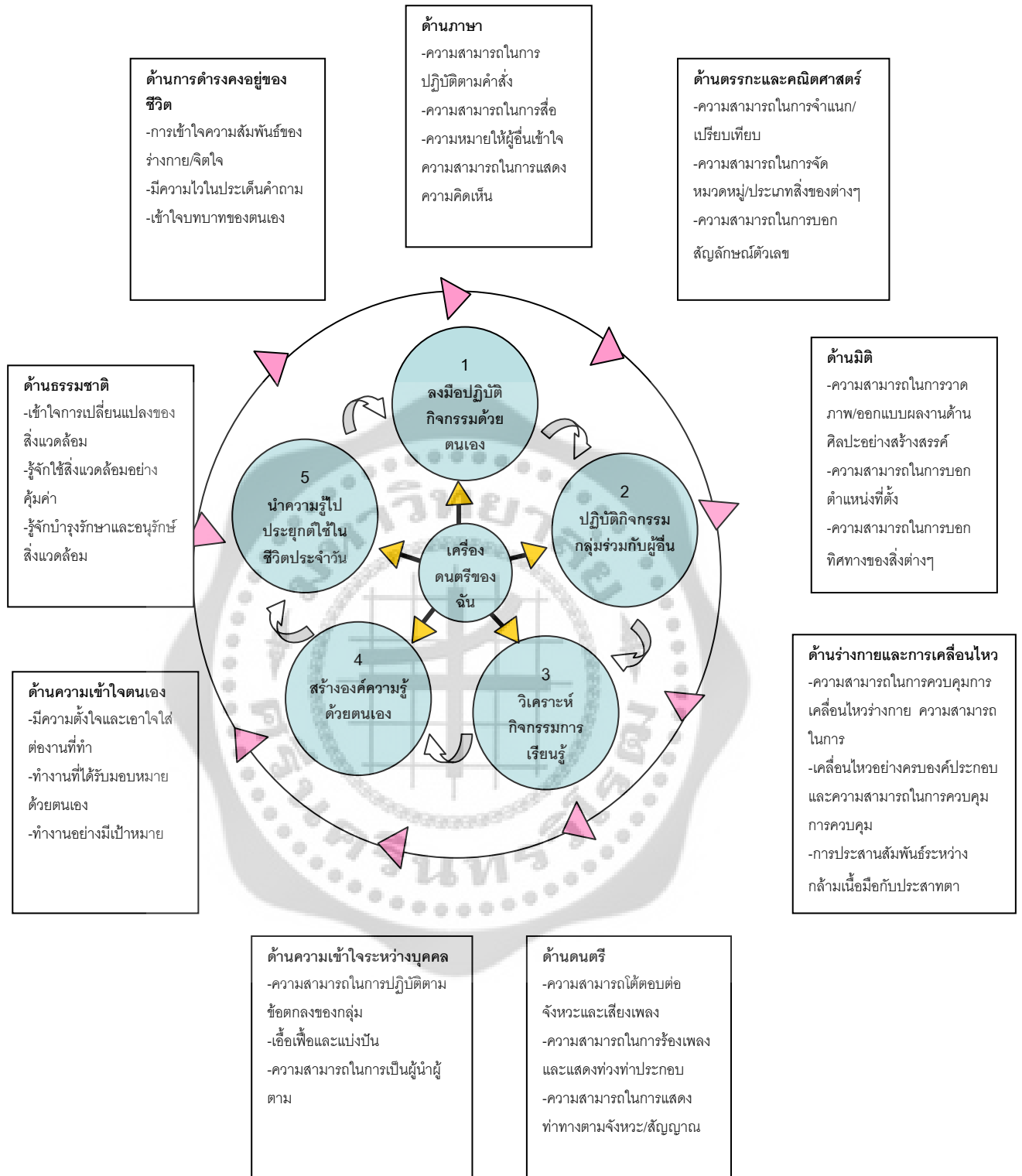
สื่อการเรียนรู้

1. เครื่องเล่น VCD
2. เพลง Andante, Symphony No. 6, K. 43 (4:02)
3. กระดาษ A4
4. ดินสอ
5. สี

การประเมินผล

1. สังเกตความคิดเห็น การสนทนา และการตอบคำถาม
2. สังเกตการมีส่วนร่วมในกิจกรรม
3. สังเกตความสามารถทางพหุปัญญาขณะทำกิจกรรม

ภาพประกอบ 2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้กับ

ความสามารถด้านต่างๆตามแนวคิดพหุปัญญาจากกิจกรรม เครื่องดนตรีของฉัน

แผนการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโม สาร์ท

สัปดาห์ที่ 2

วันอังคารที่ 17 เดือน สิงหาคม พ.ศ 2553 เวลา 09.00-09.45 น.

ชื่อกิจกรรม เครื่องดนตรีของฉัน

สาระสำคัญ การที่เด็กได้ประดิษฐ์เครื่องประกอบจังหวะ

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสามารถทางพหุปัญญา 9 ด้าน

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมการเรียนรู้	ความสามารถทางพหุปัญญาที่ปรากฏ
<p>1. ขั้นผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองอย่างมีชีวิตชีวา (Active learning)</p> <p>1. ครูเปิดเพลง “โมสาร์ท” จากเครื่องเล่น VCD ให้เด็กฟัง</p> <p>2. เด็กเคลื่อนไหวอิสระประกอบเพลงโมสาร์ท</p>	<p>(/) ปัญญาด้านภาษา</p> <p>(/) ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์</p> <p>() ปัญญาด้านมิติ</p> <p>(/) ปัญญาร่างกายและการเคลื่อนไหว</p> <p>(/) ปัญญาด้านดนตรี</p> <p>(/) ปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล</p> <p>(/) ปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง</p> <p>() ปัญญาด้านธรรมชาติ</p> <p>() ปัญญาด้านการดำรงคงอยู่ของชีวิต</p>
<p>2. ขั้นผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้อื่น (Cooperation learning)</p> <p>1. แบ่งเด็กออกเป็น 3 กลุ่ม</p> <p>2. เด็กแต่ละกลุ่มประดิษฐ์เครื่องประกอบจังหวะคนละ 1 ชิ้น</p> <p>3. เด็กแต่ละคนออกมานำเสนอเครื่องประกอบจังหวะของตนเอง</p>	<p>(/) ปัญญาด้านภาษา</p> <p>(/) ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์</p> <p>(/) ปัญญาด้านมิติ</p> <p>(/) ปัญญาร่างกายและการเคลื่อนไหว</p> <p>(/) ปัญญาด้านดนตรี</p> <p>(/) ปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล</p> <p>(/) ปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง</p> <p>(/) ปัญญาด้านธรรมชาติ</p> <p>() ปัญญาด้านการดำรงคงอยู่ของชีวิต</p>

กิจกรรมการเรียนรู้	ความสามารถทางพหุปัญญาที่ปรากฏ
<p>3. ขั้นผู้เรียนวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (Analysis)</p> <p>1. ครูถามเด็กๆว่า “เมื่อครูแบ่งเด็กออกเป็น 3 กลุ่มแล้ว เด็กๆ ทำอะไรกันบ้าง”</p> <p>2. เด็กๆ ประดิษฐ์เครื่องประกอบจังหวะแล้วใช้ทำอะไรได้บ้าง</p> <p>3. การทำงานร่วมกันในกลุ่มดีหรือไม่ อย่างไร</p> <p>4. เด็กๆ ฟังเพลงโมสาร์ทแล้วประดิษฐ์เครื่องประกอบจังหวะชอบหรือไม่ เพราะอะไร</p> <p>5. เมื่อเด็กๆ ประดิษฐ์เครื่องประกอบจังหวะแล้วเด็กๆ รู้สึกอย่างไร</p> <p>6. เด็กและครูสนทนาเกี่ยวกับเพลงโมสาร์ท โดยใช้คำถามดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เด็กๆ เคยได้ยินเพลงนี้หรือไม่ - เพลงนี้มีจังหวะเป็นอย่างไร - ฟังเพลงนี้แล้วรู้สึกอย่างไร 	<p>(/) ปัญญาด้านภาษา</p> <p>(/) ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์</p> <p>() ปัญญาด้านมิติ</p> <p>(/) ปัญญาร่างกายและการเคลื่อนไหว</p> <p>(/) ปัญญาด้านดนตรี</p> <p>(/) ปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล</p> <p>(/) ปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง</p> <p>() ปัญญาด้านธรรมชาติ</p> <p>() ปัญญาด้านการดำรงคงอยู่ของชีวิต</p>
<p>4. ขั้นผู้เรียนสรุปและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism)</p> <p>1. เด็กและครูร่วมกันสรุปถึงสิ่งที่ได้เรียนจากการทำกิจกรรมโดยใช้คำถามดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เด็กๆ เรียนรู้อะไรจากการฟังเพลงโมสาร์ท - เด็กๆ เรียนรู้อะไรจากการประดิษฐ์เครื่องประกอบจังหวะ 	<p>(/) ปัญญาด้านภาษา</p> <p>() ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์</p> <p>() ปัญญาด้านมิติ</p> <p>(/) ปัญญาร่างกายและการเคลื่อนไหว</p> <p>() ปัญญาด้านดนตรี</p> <p>(/) ปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล</p> <p>(/) ปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง</p> <p>() ปัญญาด้านธรรมชาติ</p> <p>() ปัญญาด้านการดำรงคงอยู่ของชีวิต</p>
<p>5. ขั้นผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (Application)</p> <p>1. ครูใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กแสดงความคิดเห็นดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เมื่อเด็กๆ ประดิษฐ์เครื่องประกอบจังหวะแล้ว เด็กๆเคยเห็นเครื่องประกอบจังหวะหรือไม่ อะไรบ้าง - ถ้าเด็กๆ ได้ยินเพลงนี้อีกครั้งหนึ่ง เด็กๆ จะทำอย่างไร 	<p>(/) ปัญญาด้านภาษา</p> <p>(/) ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์</p> <p>() ปัญญาด้านมิติ</p> <p>() ปัญญาร่างกายและการเคลื่อนไหว</p> <p>() ปัญญาด้านดนตรี</p> <p>(/) ปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล</p> <p>(/) ปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง</p> <p>(/) ปัญญาด้านธรรมชาติ</p> <p>(/) ปัญญาด้านการดำรงคงอยู่ของชีวิต</p>

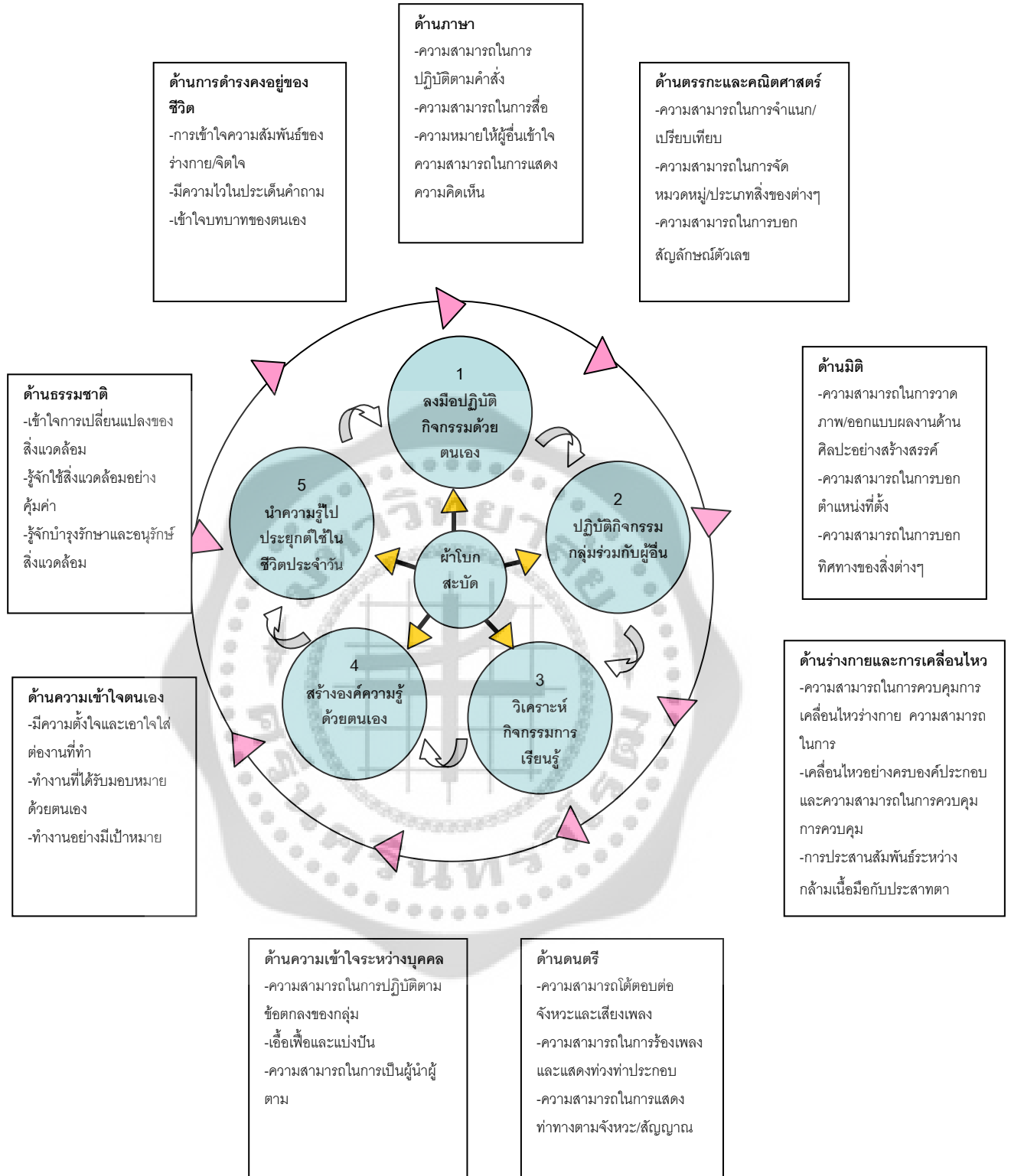
สื่อการเรียน

1. เครื่องเล่น VCD
2. เพลง Andante, Symphony No. 15 in G Major, K. 124 (4:41)
3. กาว
4. กรรไกร
5. กระดาษ
6. ขวด
7. เมล็ดถั่วเขียว
8. สีเทียน

การประเมินผล

1. สังเกตความคิดเห็น การสนทนา และการตอบคำถาม
2. สังเกตการมีส่วนร่วมในกิจกรรม
3. สังเกตความสามารถทางพหุปัญญาขณะทำกิจกรรม

ภาพประกอบ 3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้กับความสามารถด้านต่างๆตามแนวคิดพหุปัญญาจากกิจกรรม ผ้าใบสะบัด

แผนการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโม สาร์ท

สัปดาห์ที่ 3

วันอังคารที่ 24 เดือน สิงหาคม พ.ศ 2553 เวลา 09.00-09.45 น.

ชื่อกิจกรรม ผ้าใบกสะบัด

สาระสำคัญ การที่เด็กๆ ได้ฟังเพลงคลาสสิกแล้วเคลื่อนไหวประกอบอุปกรณ์ผ้าพันคอ

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสามารถทางพหุปัญญา 9 ด้าน

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมการเรียนรู้	ความสามารถทางพหุปัญญาที่ปรากฏ
<p>1. ขั้นผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองอย่างมีชีวิตชีวา (Active learning)</p> <p>1. ครูเปิดเพลง “คลาสสิก” จากเครื่องเล่น VCD ให้เด็กฟัง</p> <p>2. เด็กเคลื่อนไหวอิสระประกอบเพลงคลาสสิก</p>	<p>(/) ปัญญาด้านภาษา</p> <p>(/) ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์</p> <p>() ปัญญาด้านมิติ</p> <p>(/) ปัญญาร่างกายและการเคลื่อนไหว</p> <p>(/) ปัญญาด้านดนตรี</p> <p>(/) ปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล</p> <p>(/) ปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง</p> <p>() ปัญญาด้านธรรมชาติ</p> <p>() ปัญญาด้านการดำรงคงอยู่ของชีวิต</p>
<p>2. ขั้นผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มร่วมกับผู้อื่น (Cooperation learning)</p> <p>1. แบ่งเด็กออกเป็น 3 กลุ่ม</p> <p>2. เด็กแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาหยิบอุปกรณ์ผ้าพันคอ</p> <p>3. เด็กแต่ละกลุ่มช่วยกันคิดทำทางประกอบการเปิดเพลงคลาสสิกโดยมีผ้าพันคอเป็นอุปกรณ์ประกอบ</p> <p>4. เด็กแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอทำทางประกอบเพลงคลาสสิกพร้อมอุปกรณ์ผ้าพันคอ</p>	<p>(/) ปัญญาด้านภาษา</p> <p>(/) ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์</p> <p>(/) ปัญญาด้านมิติ</p> <p>(/) ปัญญาร่างกายและการเคลื่อนไหว</p> <p>(/) ปัญญาด้านดนตรี</p> <p>(/) ปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล</p> <p>(/) ปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง</p> <p>(/) ปัญญาด้านธรรมชาติ</p> <p>() ปัญญาด้านการดำรงคงอยู่ของชีวิต</p>

กิจกรรมการเรียนรู้	ความสามารถทางพหุปัญญาที่ปรากฏ
<p>3. ขั้นผู้เรียนวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ (Analysis)</p> <p>1. ครูถามเด็กๆว่า “เมื่อครูแบ่งเด็กออกเป็น 3 กลุ่มแล้วเด็กๆ ทำอะไรกันบ้าง”</p> <p>2. เด็กๆ ใช้อุปกรณ์ผ้าพันคอทำทำอะไรกันบ้าง</p> <p>3. การทำงานร่วมกันในกลุ่มดีหรือไม่ อย่างไร</p> <p>4. เด็กๆ ฟังเพลงคลาสสิกแล้วคิดทำทางโดยมีผ้าพันคอเป็นอุปกรณ์ประกอบเพลงหรือไม่ เพราะอะไร</p> <p>5. เมื่อเด็กๆ ทำทำทางพร้อมอุปกรณ์ผ้าพันคอแล้วเด็กๆ รู้สึกอย่างไร</p> <p>6. เด็กและครูสนทนาเกี่ยวกับเพลงคลาสสิก โดยใช้คำถามดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เด็กๆ เคยได้ยินเพลงนี้หรือไม่ - เพลงนี้มีจังหวะเป็นอย่างไร - ฟังเพลงนี้แล้วรู้สึกอย่างไร 	<p>(/) ปัญญาด้านภาษา</p> <p>(/) ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์</p> <p>(/) ปัญญาด้านมิติ</p> <p>(/) ปัญญาร่างกายและการเคลื่อนไหว</p> <p>() ปัญญาด้านดนตรี</p> <p>(/) ปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล</p> <p>(/) ปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง</p> <p>(/) ปัญญาด้านธรรมชาติ</p> <p>() ปัญญาด้านการดำรงคงอยู่ของชีวิต</p>
<p>4. ขั้นผู้เรียนสรุปและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism)</p> <p>1. เด็กและครูร่วมกันสรุปถึงสิ่งที่ได้เรียนจากการทำกิจกรรมโดยใช้คำถามดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เด็กๆ เรียนรู้อะไรจากการฟังเพลงโมสาร์ท - เด็กๆ เรียนรู้อะไรจากการใช้ผ้าพันคอเป็นอุปกรณ์ประกอบเพลงโมสาร์ท 	<p>(/) ปัญญาด้านภาษา</p> <p>() ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์</p> <p>() ปัญญาด้านมิติ</p> <p>(/) ปัญญาร่างกายและการเคลื่อนไหว</p> <p>() ปัญญาด้านดนตรี</p> <p>(/) ปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล</p> <p>(/) ปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง</p> <p>() ปัญญาด้านธรรมชาติ</p> <p>() ปัญญาด้านการดำรงคงอยู่ของชีวิต</p>
<p>5. ขั้นผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (Application)</p> <p>1. ครูใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กแสดงความคิดเห็นดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เมื่อเด็กๆ ใช้ผ้าพันคอแล้ว เด็กๆเคยเห็นผ้าพันคอหรือไม่ ผ้ามีอยู่ที่ไหนบ้าง - ถ้าเด็กๆ ได้ยินเพลงนี้อีกครั้งหนึ่ง เด็กๆ จะทำอย่างไร 	<p>(/) ปัญญาด้านภาษา</p> <p>(/) ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์</p> <p>(/) ปัญญาด้านมิติ</p> <p>() ปัญญาร่างกายและการเคลื่อนไหว</p> <p>() ปัญญาด้านดนตรี</p> <p>(/) ปัญญาด้านความเข้าใจระหว่างบุคคล</p> <p>(/) ปัญญาด้านความเข้าใจตนเอง</p> <p>(/) ปัญญาด้านธรรมชาติ</p> <p>(/) ปัญญาด้านการดำรงคงอยู่ของชีวิต</p>

สื่อการเรียน

1. เครื่องเล่น VCD
2. เพลง Rondo alla turca (2:51)
3. ผ้าพันคอ (หลากสี)

การประเมินผล

1. สังเกตความคิดเห็น การสนทนา และการตอบคำถาม
2. สังเกตการณ์มีส่วนร่วมในกิจกรรม
3. สังเกตความสามารถทางพหุปัญญาขณะทำกิจกรรม

ภาคผนวก ข
-แบบสังเกตความสามารถทางพหุปัญญา

แบบสังเกตความสามารถทางพหุปัญญา

(Multiple intelligences Checklist)

ชื่อ.....สัปดาห์ที่.....วันที่.....

เรื่อง.....ผู้สังเกต.....

คำชี้แจง ใส่เครื่องหมาย (/) ลงในช่องแสดงระดับคุณภาพที่ความสามารถปรากฏ

ปัญญา	ความสามารถที่ปรากฏ	ระดับคุณภาพ			แนวทางการประเมิน
		2	1	0	
1. ด้านภาษา (Linguistic Intelligence)	1.1 ฟังเข้าใจและปฏิบัติ ตามคำสั่งได้				2 หมายถึง เข้าใจคำสั่งและ ปฏิบัติตามคำสั่งได้ อย่างถูกต้อง 1 หมายถึง เข้าใจคำสั่งและ ปฏิบัติตามคำสั่ง โดยได้รับการแนะนำ 0 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม
	1.2 บอกความหมาย และ อธิบายความหมาย ของคำได้ชัดเจน				2 หมายถึง บอกความหมาย และ อธิบายความหมาย ของคำได้ชัดเจนอย่าง ถูกต้อง 1 หมายถึง บอกความหมาย และ อธิบายความหมาย ของคำได้โดยได้รับ การแนะนำ 0 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม
	1.3 เสนอความคิดเห็นใน ขณะที่ทำกิจกรรมต่างๆ				2 หมายถึง เสนอความคิดเห็นใน ขณะที่ทำกิจกรรม ต่างๆได้อย่างถูกต้อง 1 หมายถึง เสนอความคิดเห็นใน ขณะที่ทำกิจกรรม ต่างๆได้อย่างถูกต้อง โดยได้รับการแนะนำ 0 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม

ปัญญา	ความสามารถที่ปรากฏ	ระดับคุณภาพ			แนวทางการประเมิน
		2	1	0	
2. ด้านตรรกะ และ คณิตศาสตร์ (Logical - Mathematical Intelligence)	2.1 รู้จักเปรียบเทียบ สิ่งของตามรูปร่าง รูปทรง จำนวน ขนาด สี หรือพื้นผิวได้				2 หมายถึง รู้จักเปรียบเทียบ สิ่งของตามรูปร่าง รูปทรง จำนวน ขนาด สีหรือพื้นผิวได้อย่าง ถูกต้อง 1 หมายถึง รู้จักเปรียบเทียบ สิ่งของตามรูปร่าง รูปทรง จำนวน ขนาด สีหรือพื้นผิวได้โดย ได้รับการแนะนำ 0 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม
	2.2 รู้จักจัดหมวดหมู่/ ประเภทสิ่งของตาม รูปร่าง รูปทรง จำนวน ขนาด สี หรือพื้นผิวได้				2 หมายถึง รู้จักจัดหมวดหมู่/ ประเภทสิ่งของตาม รูปร่าง รูปทรง จำนวน ขนาด สี หรือพื้นผิวได้ อย่างถูกต้อง 1 หมายถึง รู้จักจัดหมวดหมู่/ ประเภทสิ่งของตาม รูปร่าง รูปทรง จำนวน ขนาด สี หรือพื้นผิวได้ โดยได้รับการแนะนำ 0 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม
	2.3 บอกสัญลักษณ์ตัวเลข และจำนวน 1-10 ได้				2 หมายถึง บอกสัญลักษณ์ ตัวเลขและจำนวน 1-10 ได้อย่างถูกต้อง 1 หมายถึง บอกสัญลักษณ์ ตัวเลขและจำนวนได้ 1-10 โดยได้รับการแนะนำ 0 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม

ปัญญา	ความสามารถที่ปรากฏ	ระดับคุณภาพ			แนวทางการประเมิน
		2	1	0	
3. ด้านมิติสัมพันธ์ (Spatial Intelligence)	3.1 วาดภาพ/ออกแบบผลงานด้านศิลปะอย่างสร้างสรรค์และมีจินตนาการ				2 หมายถึง วาดภาพ/ออกแบบผลงานด้านศิลปะอย่างสร้างสรรค์และมีจินตนาการได้อย่างถูกต้อง 1 หมายถึง วาดภาพ/ออกแบบผลงานด้านศิลปะอย่างสร้างสรรค์และมีจินตนาการได้โดยได้รับการแนะนำ 0 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม
	3.2 บอกตำแหน่งที่ตั้งของสิ่งของได้				2 หมายถึง บอกตำแหน่งที่ตั้งของสิ่งของได้อย่างถูกต้อง 1 หมายถึง บอกตำแหน่งที่ตั้งของสิ่งของได้โดยได้รับการแนะนำ 0 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม
	3.3 บอกทิศทางของสิ่งของได้				2 หมายถึง บอกทิศทางของสิ่งของได้อย่างถูกต้อง 1 หมายถึง บอกทิศทางของสิ่งของได้โดยได้รับการแนะนำ 0 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม

ปัญญา	ความสามารถที่ปรากฏ	ระดับคุณภาพ			แนวทางการประเมิน
		2	1	0	
4. ร่างกายและการเคลื่อนไหว (Bodily Kinesthetic Intelligence)	4.1 ควบคุมการเคลื่อนไหวร่างกายได้ (กล้ามเนื้อมัดใหญ่)				2 หมายถึง 1 ควบคุมการเคลื่อนไหวร่างกายได้ (กล้ามเนื้อมัดใหญ่) ได้อย่างถูกต้อง 1 หมายถึง 1 ควบคุมการเคลื่อนไหวร่างกายได้ (กล้ามเนื้อมัดใหญ่) ได้โดยได้รับการแนะนำ 0 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม
	4.2 เคลื่อนไหวร่างกายได้ครบองค์ประกอบ ได้แก่ ระดับ ทิศทาง และจังหวะ/สัญญาณ				2 หมายถึง เคลื่อนไหวร่างกายได้ครบองค์ประกอบได้แก่ ระดับ ทิศทาง และจังหวะ/สัญญาณ ได้อย่างถูกต้อง 1 หมายถึง เคลื่อนไหวร่างกายได้ครบองค์ประกอบได้แก่ ระดับ ทิศทาง และจังหวะ/สัญญาณ ได้โดยได้รับการแนะนำ 0 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม
	4.3 ควบคุมการประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อมือกับประสาทตาได้				2 หมายถึง ควบคุมการประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อมือกับประสาทตาได้อย่างถูกต้อง 1 หมายถึง ควบคุมการประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อมือกับประสาทตาได้โดยได้รับการแนะนำ 0 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม

ปัญญา	ความสามารถที่ปรากฏ	ระดับคุณภาพ			แนวทางการประเมิน
		2	1	0	
5. ด้านดนตรี (Musical Intelligence)	5.1 มีปฏิริยาโต้ตอบต่อ จังหวะและเสียงเพลง				2 หมายถึง มีปฏิริยาโต้ตอบต่อ จังหวะและเสียงเพลง ได้อย่างถูกต้อง 1 หมายถึง มีปฏิริยาโต้ตอบต่อ จังหวะและเสียงเพลง ได้โดยได้รับการ แนะนำ 0 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม
	5.2 ร้องเพลงและแสดง ท่าทางตามนักร้องที่ ตนเองชอบ				2 หมายถึง ร้องเพลงและแสดง ท่าทางตามนักร้องที่ ตนเองชอบได้อย่าง ถูกต้อง 1 หมายถึง ร้องเพลงและแสดง ท่าทางตามนักร้องที่ ตนเองชอบได้โดย ได้รับการแนะนำ 0 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม
	5.3 แสดงท่าทางตาม จังหวะ/สัญญาณ				2 หมายถึง แสดงท่าทางตาม จังหวะ/สัญญาณ ได้อย่างถูกต้อง 1 หมายถึง แสดงท่าทางตาม จังหวะ/สัญญาณ ได้โดยได้รับการ แนะนำ 0 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม

ปัญหา	ความสามารถที่ปรากฏ	ระดับคุณภาพ			แนวทางการประเมิน
		2	1	0	
6. ด้านความ เข้าใจระหว่าง บุคคล (Interpersonal Intelligence)	6.1 สามารถทำงานเป็น กลุ่มได้				2 หมายถึง สามารถทำงานเป็น กลุ่มได้อย่างถูกต้อง 1 หมายถึง สามารถทำงานเป็น กลุ่มได้โดยได้รับการ แนะนำ 0 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม
	6.2 เชื้อเพื่อและแบ่งปัน				2 หมายถึง เชื้อเพื่อและแบ่งปัน ได้อย่างดี 1 หมายถึง เชื้อเพื่อและแบ่งปัน บ้างเป็นบางโอกาส 0 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม
	6.3 เป็นผู้นำและผู้ตามใน การทำกิจกรรมได้เป็น อย่างดี				2 หมายถึง เป็นผู้นำและผู้ตามใน การทำกิจกรรมได้เป็น อย่างดี 1 หมายถึง เป็นผู้นำและผู้ตามใน การทำกิจกรรมได้โดย ได้รับการแนะนำ 0 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม

ปัญญา	ความสามารถที่ปรากฏ	ระดับคุณภาพ			แนวทางการประเมิน
		2	1	0	
7. ด้านความ เข้าใจตนเอง (Intrapersonal Intelligence)	7.1 มีความตั้งใจและเอา ใจใส่ต่องานที่ทำ				2 หมายถึง มีความตั้งใจและเอา ใจใส่ต่องานที่ทำเป็น อย่างดี 1 หมายถึง มีความตั้งใจและเอา ใจใส่ต่องานที่ทำได้ โดยต้องได้รับการ แนะนำ 0 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม
	7.2 ทำงานที่ได้รับ มอบหมายด้วยตนเอง				2 หมายถึง ทำงานที่ได้รับ มอบหมายเป็นอย่างดี ดี 1 หมายถึง ทำงานที่ได้รับ มอบหมายได้โดย ได้รับการแนะนำ 0 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม
	7.3 ทำงานอย่างมี เป้าหมาย				2 หมายถึง ตั้งใจทำงานตาม เป้าหมายเป็นอย่างดี ดี 1 หมายถึง ตั้งใจทำงานตาม เป้าหมายได้โดยรับ ได้การแนะนำ 0 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม

ปัญญา	ความสามารถที่ปรากฏ	ระดับคุณภาพ			แนวทางการประเมิน
		2	1	0	
8. ด้าน ธรรมชาติ (Naturalist Intelligence)	8.1 เข้าใจการเปลี่ยนแปลง ของสิ่งแวดล้อม				2 หมายถึง เข้าใจการ เปลี่ยนแปลงของ สิ่งแวดล้อมเป็นอย่างดี
					1 หมายถึง เข้าใจการ เปลี่ยนแปลง ของสิ่งแวดล้อมโดย ได้รับการแนะนำ
					0 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม
	8.2 รู้จักใช้สิ่งแวดล้อม อย่างคุ้มค่า				2 หมายถึง รู้จักใช้สิ่งของ อย่างคุ้มค่าเป็นอย่างดี
					1 หมายถึง รู้จักใช้สิ่งของ อย่างคุ้มค่าโดยได้รับ การแนะนำ
					0 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม
	8.3 รู้จักบำรุงรักษาและ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม				2 หมายถึง รู้จักระมัดระวังการใช้ สิ่งของเป็นอย่างดี
					1 หมายถึง รู้จักระมัดระวังการใช้ สิ่งของโดยได้รับการ แนะนำ
					0 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม

ปัญญา	ความสามารถที่ปรากฏ	ระดับคุณภาพ			แนวทางการประเมิน
		2	1	0	
9. ด้านการ ดำรงคงอยู่ของ ชีวิต (Existential Intelligence)	9.1 เข้าใจความสัมพันธ์ ของร่างกาย/จิตใจ				2 หมายถึง แสดงออกถึงความ ตั้งใจในการทำงาน อย่างมีความสุข 1 หมายถึง แสดงออกถึงความ ตั้งใจในการทำงาน อย่างมีความสุข โดยได้รับการแนะนำ 0 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม
	9.2 มีความไวในการจับ ประเด็นคำถาม				2 หมายถึง ตอบคำถามได้ถูกต้อง 1 หมายถึง ตอบคำถามได้โดย ได้รับการแนะนำ 0 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม
	เข้าใจบทบาทของ ตนเอง				2 หมายถึง แสดงการพูด หรือการ กระทำได้ตรงกับหน้าที่ ที่ตามบทบาทได้อย่าง ถูกต้อง 1 หมายถึง แสดงการหรือการ กระทำได้ตรงกับหน้าที่ ที่ตามบทบาทได้โดย ได้รับการแนะนำ 0 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม

ภาคผนวก ค

- ค่าเฉลี่ย ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรี
โมสาร์ท เป็นรายบุคคล

ตารางแสดงค่าเฉลี่ย ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์
ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้ประกอบดนตรีโมสาร์ทเป็นรายบุคคล

		ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย							
ผู้รับ การ	ด้านภาษา		ด้านตรรกะและ คณิตศาสตร์		ด้านมิติสัมพันธ์		ด้านร่างกายและการ เคลื่อนไหว		
	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน	
ทดลอง	ความสามารถทาง พหุปัญญา		ความสามารถทาง พหุปัญญา		ความสามารถทาง พหุปัญญา		ความสามารถทาง พหุปัญญา		
	ก่อนการ ทดลอง	หลังการ ทดลอง	ก่อนการ ทดลอง	หลังการ ทดลอง	ก่อนการ ทดลอง	หลังการ ทดลอง	ก่อนการ ทดลอง	หลังการ ทดลอง	
1	.33	1.67	.67	2.00	.67	1.67	1.00	2.00	
2	.33	1.33	.33	1.67	.33	1.33	.00	1.67	
3	.33	1.33	.67	2.00	.00	1.67	1.00	2.00	
4	.00	1.33	.67	1.67	.67	1.67	1.00	2.00	
5	.00	1.00	1.00	1.67	.67	1.67	1.00	2.00	
6	1.00	2.00	1.00	2.00	.67	2.00	1.00	2.00	
7	.67	1.67	.67	2.00	.67	1.67	1.00	2.00	
8	.33	2.00	1.00	2.00	.67	1.67	.67	2.00	
9	1.00	2.00	1.00	2.00	.67	2.00	.67	2.00	
10	1.00	2.00	.67	2.00	.67	1.67	1.00	2.00	
11	1.00	2.00	1.00	2.00	1.67	2.00	1.00	2.00	
12	.33	1.00	1.00	2.00	.67	2.00	.67	2.00	
13	1.00	2.00	1.00	2.00	.67	1.67	1.00	2.00	
14	.33	2.00	.67	2.00	.67	1.67	1.67	2.00	
15	1.00	2.00	1.00	2.00	.67	1.67	1.00	2.00	
\bar{x}	.58	1.69	.82	1.93	.67	1.73	.91	1.98	
S.D	.39	.39	.21	.14	.33	.19	.34	.09	

(ต่อ)

ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย									
ผู้รับ การ ทดลอง	ด้านดนตรี		ด้านความเข้าใจ ระหว่างบุคคล		ด้านความเข้าใจ ตนเอง		ด้านธรรมชาติ		
	คะแนน		คะแนน		คะแนน		คะแนน		
คนที่	ความสามารถทาง พหุปัญญา		ความสามารถทาง พหุปัญญา		ความสามารถทาง พหุปัญญา		ความสามารถทาง พหุปัญญา		
	ก่อนการ ทดลอง	หลังการ ทดลอง	ก่อนการ ทดลอง	หลังการ ทดลอง	ก่อนการ ทดลอง	หลังการ ทดลอง	ก่อนการ ทดลอง	หลังการ ทดลอง	
1	.33	2.00	1.00	2.00	1.00	2.00	.00	1.67	
2	.67	2.00	.67	1.33	.33	2.00	.00	1.67	
3	.00	1.67	.33	1.33	.67	2.00	.67	1.67	
4	.00	1.67	1.00	1.33	.00	2.00	.67	2.00	
5	1.00	2.00	.67	2.00	.67	2.00	.67	1.67	
6	.00	2.00	1.00	2.00	.67	1.67	.67	2.00	
7	.00	1.67	1.00	2.00	1.00	2.00	.67	2.00	
8	.00	2.00	.33	1.33	1.00	2.00	.67	2.00	
9	.00	2.00	1.00	2.00	1.00	2.00	.67	1.67	
10	.00	2.00	1.00	2.00	1.00	2.00	.67	1.67	
11	.67	2.00	1.33	2.00	1.67	2.00	.67	2.00	
12	.00	1.67	1.00	2.00	1.67	2.00	.67	1.67	
13	.00	1.33	1.00	2.00	1.00	2.00	.33	1.67	
14	.00	1.67	.67	1.67	1.00	2.00	.33	1.67	
15	.00	1.33	.67	2.00	1.00	2.00	.33	1.00	
\bar{x}	.18	1.80	.84	1.80	.91	1.98	.51	1.73	
S.D	.33	.25	.28	.30	.43	.09	.25	.26	

(ต่อ)

ความสามารถทางพหุปัญญาของเด็กปฐมวัย				
ผู้รับ การ ทดลอง	ด้านการดำรงคงอยู่ ของชีวิต		รวม	
	คะแนน		คะแนน	
คนที่	ความสามารถทาง พหุปัญญา		ความสามารถทาง พหุปัญญา	
	ก่อนการ ทดลอง	หลังการ ทดลอง	ก่อนการ ทดลอง	หลังการ ทดลอง
1	.33	1.67	.59	1.85
2	1.00	2.00	.41	1.67
3	.33	1.33	.44	1.67
4	.33	1.00	.48	1.63
5	.00	1.00	.63	1.67
6	2.00	.33	.89	1.78
7	.33	1.67	.67	1.85
8	.00	1.67	.52	1.85
9	.00	1.67	.67	1.93
10	.00	1.33	.67	1.85
11	1.00	2.00	1.11	2.00
12	.67	2.00	.74	1.81
13	.33	1.33	.70	1.78
14	.67	1.67	.67	1.81
15	.00	1.33	.63	1.70
\bar{x}	.47	1.47	.65	1.79
S.D	.55	.45	.18	.11

ภาคผนวก ง
-รูปภาพการจัดประสบการณ์ตามรูปแบบพหุปัญญาเพื่อการเรียนรู้
ประกอบดนตรีโมสาร์ท

กิจกรรมภาพที่ฉันทวาด

กิจกรรมเกมกาป้อนเหยื่อ

กิจกรรมเครื่องดนตรีของฉัน

กิจกรรมผ้าใบสะบัด

กิจกรรมตัวฉันไม่ขยับ

กิจกรรมเก้าอี้ดนตรี

กิจกรรมเครื่องจักร ฉีก ฉัก ฉีก ฉัก

กิจกรรมเกมตามคำสั่ง (รูปทรงเรขาคณิต)

ภาคผนวก จ
-บัญชีรายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

บัญชีรายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญการตรวจแผนการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวประกอบดนตรีคลาสสิกโดยใช้รูปแบบพหุ
ปัญญาเพื่อการเรียนรู้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวรรณา ไชยะธน
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จังหวัดนครปฐม
2. อาจารย์ต้องจิตต์ จิตดี
โรงเรียนอนุบาลเทพารักษ์ จ.สมุทรปราการ
3. อาจารย์สันติศักดิ์ ผาผาย
โรงเรียนอนุบาลวัดม่วง จ.สระบุรี

ผู้เชี่ยวชาญการตรวจแบบสังเกตพฤติกรรมความสามารถทางพหุปัญญา

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญญาพร อุนากุล
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. ดร.มิ่ง เทพครเมือง
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
3. ดร.ธัญรัศม์ นิธิกุลธีระภัทร์
ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลจากรุวรรณ

ภาคผนวก จ
- รายชื่อผู้ช่วยวิจัย

รายชื่อผู้ช่วยวิจัย

อาจารย์สมพิศ ฤทธิฤาด

การศึกษา

ครุศาสตร์บัณฑิต

ตำแหน่ง

ครูชำนาญการ

ที่อยู่

โรงเรียนอนุบาลเมืองอ่างทอง (วัดทองคั้ง

ตั้งตรงจิตร 3) เลขที่ 63 หมู่ที่ 8

ตำบลโพสะ อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัด

อ่างทอง รหัสไปรษณีย์ 14000

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล นางสาววัชรินทร์ อิศรนาเวศ
 วัน เดือน ปีเกิด 15 พฤษภาคม 2527
 สถานที่เกิด กรุงเทพมหานคร
 สถานที่อยู่ปัจจุบัน 36 หมู่ 1 ตำบลบ้านอิฐ อำเภอเมือง
 จังหวัดอ่างทอง 14000

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2546 มัธยมศึกษาปีที่ 6
 จาก โรงเรียนอ่างทองปัทมโรจนวิทยาคม จังหวัดอ่างทอง

พ.ศ. 2550 คบ. (การศึกษาปฐมวัย)
 จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

พ.ศ. 2555 กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย)
 จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

